ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

“Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища”

Виконавець
ФОП Максимова Юлія Сергіївна, реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р..
Тел. : 044 338 9370
Email : office@juliesdata.com
Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2022
juliesdata.com
facebook.com/juliesdata
twitter @juliesdata
Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Київ-2025

julie's data

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Керівник, спеціаліст із СЕО та геоінформаційних систем_____Бойко О.Ю.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 05-05 від 02 лютого 2022р.

Інженер-геоінформатик, спеціаліст із СЕО, к.т.н._____Максимова Ю.С.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління № 05-16 від 02 лютого 2022р.

Геоеколог, менеджер природокористування, кандидат географічних наук_____Корогода Н.П.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ 5

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ’ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 6

Зміст та основні цілі ДДП 6

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня 10

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО 14

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка 14

2.2. Стан атмосферного повітря 20

2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази) 21

2.4. Радіаційний стан 25

2.5. Водні ресурси 25

2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра 28

2.7. Стан здоров'я мешканців 34

2.8 Біорізноманіття 40

2.9. Території, включені до складу ПЗФ 84

2.10 Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження 85

2.11 Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО 86

2.12 Екомережа 87

2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади 88

2.14 Історико-культурні об’єкти 90

2.15 Управління відходами 91

2.16 TOWS аналіз 95

2.17. Основні наявні екологічні проблеми території громади 100

2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено 103

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ’Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) 109

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ) 112

5. ЗОБОВ’ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ’ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ’ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДДП 116

Основні міжнародні та національні зобов’язання 116

Процедура ОВД 125

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки 125

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку 125

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ 125

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

6.1 Атмосферне повітря 126
6.2 Клімат 130
6.3 Водні ресурси 131
6.4 Земельні ресурси 133
6.5 Відходи 135
6.6 Біорізноманіття 136
6.7 Природоохоронні території 137
6.8 Здоров’я населення 138
6.9 Історико-культурна спадщина 139
6.10 Транскордонний вплив 139
6.11 Результати розділу 140

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ’ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ 143

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ 152

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки 152
8.2 Використані інструменти та методи 153
8.3 Планувальні альтернативи 154
8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту 159
8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки 159

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ 160

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ) 168

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ 169

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
ОДА	Обласна державна адміністрація
ТГ	Територіальна громада
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
Стратегія	ця “Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”
План заходів	цей “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”
Регіональна доповідь	“Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області”
СЕО	Процедура стратегічної екологічної оцінки документу державного планування
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Петриківська селищна рада, 51800, Дніпропетровська область, Дніпровський район, селище Петриківка, просп. Петра Калнишевського, 69. Тел. 05634-2-27-55, E-mail: info@petrykivska.otg.dp.gov.ua

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП “Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” — ФОП Максимова Юлія Сергіївна (реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р.).

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ’ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

В таблиці 1.1. наведено основні напрямки та цілі, які закладаються у виконання ДДП і які корелюють із визначеними в ДДП стратегічними, оперативними цілями та завданнями.

Таблиця 1.1

Цілі та завдання ДДП "Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	*Завдання (окремі проєкти, програми та заходи, що мають потенційний вплив на довкілля та будуть аналізуватись у Звіті)*
1. Економіка творення цінності	1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	*1.1.1. Підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих (Створення умов для формування локального індустріального кластера з підприємств переробної, харчової та легкої промисловості; “Агропарк: господарство майбутнього” - створення агропарку та демонстраційних ділянок сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур).* *1.1.2. Розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств (Сприяти впровадженню смарт-технологій у сільське господарство (дрони та сенсори) для контролю стану ґрунтів, посівів, поливу)* *1.1.3. Розвиток та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (Сприяти створенню (відновленню) малих виробничих одиниць (швейних, деревообробних, харчових тощо; Сприяти створенню нових та підтримка діючих малих підприємств із переробки зернових, фруктів, овочів, молока, м’яса)* *1.1.4. Підтримка розвитку крафтового виробництв, зокрема у мистецькій та харчовій сферах.*
	1.2. Створення інвестиційних магнітів громади	*1.2.1. Проведення інвентаризації земель та об’єктів комерційної нерухомості (Виділити загальну ділянку для промислового будівництва та торгівлі; Виділити загальну ділянку для промислового будівництва та торгівлі)*

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		*1.2.2. Оформлення нових, привабливих інвестиційних пропозицій (**Виділити загальну ділянку для промислового будівництва та торгівлі; Створення (оновлення сучасного інвестиційного паспорту громади з привабливими інвестиційними пропозиціями(із цифровими картками, вільними ділянками, даними про ресурси та пріоритетними сферами інвестування))* *1.2.3. Формування унікального ділового стилю та підвищення інвестиційної привабливості громади*
	1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва громади (МСП)	*1.3.1. Створення високого рівня безпеки для ведення підприємницької діяльності у громаді (**“Енергетична система бізнесу” - підтримка встановлення автономних джерел живлення (СЕС, генератори).* *1.3.2. Створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності МСП* *1.3.3. Налагодження та підтримка якісної взаємодії влади та МСП* *1.3.4. Сприяння підвищенню освітнього і професійного рівнів серед представників МСП та зацікавлених громадян.* *1.3.5. Заохочення та підтримка молодіжного підприємництва*
	1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку	*1.4.1. Створення сервісів для інших громад, у тому числі культурних напрямів.* *1.4.2. Сприяти виходу на різні ринки, розвитку каналів збуту та реалізації місцевого продукту.*
2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема Петриківський розпис та козацькі традиції	*2.1.1. Дослідження ідентичності та аналіз можливостей впливу культурної спадщини на громаду та світ.* *2.1.2. Реставрація та відбудова культурних пам'яток громади (**Проведення інвентаризації будівель архітектурної спадщини щодо необхідності реставрації; «Реставрація з пристосуванням адміністративної будівлі (пам’ятки архітектури місцевого значення будівлі початкового училища з бібліотекою охон. № 245) за адресою просп. Петра Калнишевського, 38, селище Петриківка, Дніпровського району Дніпропетровської області").* *2.1.3. Підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину (**Розроблення туристичних маршрутів Петриківщини (турів визначними місцями громади, створення виставок, експозицій)).* *2.1.4. Розробити та реалізувати програму збереження й популяризації народних звичаїв і традицій.*
	2.2. Розвиток та промоція бренду громади	*2.2.1. Розробка бренду та каналів його популяризації* *2.2.2. Розробка та інтегрування дизайн - коду в усі сфери життєдіяльності громади, у тому числі в місцеві бізнес-продукти* *2.2.3. Посилення рівня впливу Петриківського розпису, унікальних козацьких традицій на національному та міжнародному рівнях.*
	2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом	*2.3.1. Створення сучасних освітньо - культурних центрів, таких як передова Школа графічного дизайну.* *2.3.2. Активне залучення митців місцевого та міжнародного рівнів до викладання у громаді.* *2.3.3. Підтримка розбудови мистецької інфраструктури.*
	2.4. Розвиток туристичної сфери	*2.4.1. Створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності працівників туристичної сфери* *2.4.2. Підвищення туристичної привабливості громади через гостинність.* *2.4.3. Розбудова туристичної інфраструктури громади, у тому числі через розбудову HORECA.* *2.4.4. Популяризація культурного туризму в громаді.* *2.4.5. Популяризація зеленого туризму в громаді (**Створення*

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		унікальних пропозицій для зеленого та культурного туризму (агротуризм, екскурсії, майстер-класи))
3. Комфорт та безпека життя	3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	*3.1.1. Створити просторову документацію громади (просторові плани громади із зонуванням) (Розроблення комплексного плану просторового розвитку території Петриківської територіальної громади; Оновлення генеральних планів населених пунктів громади; Розробка екологічного зонування території громади - визначення природоохоронних, рекреаційних та буферних зон з встановленими обмеженнями для забудови; Інвентаризація земель та створення цифрової геоінформаційної системи громади, яка міститиме базу даних із відображенням цільового призначення, комунальної власності, зон обмежень)* *3.1.2. Запланувати будівництво нового житлового фонду (”Житло для переселенців” - реконструкція (будівництво, ремонт) житла для тимчасового або постійного проживання ВПО на території громади)* *3.1.3. Запланувати реконструкцію громадських просторів для підвищення рівня їх доступності (спорт, розваги, відпочинок) (”Нове дозвілля” - реконструкція (будівництво, ремонт) зон дозвілля, стадіонів, парків, дитячих майданчиків з урахуванням потреб усіх вікових груп; Будівництво центрального парку відпочинку у селищі Петриківка з інклюзивністю та доступністю для людей з інвалідністю та маломобільних мешканців громади; ”Доступний спорт” - модернізувати шкільні спортивні зали та облаштувати відкриті майданчики зі штучним покриттям, встановленими тренажерами).*
	3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади.	*3.2.1. Проведення ремонту доріг, облаштування вело та пішохідної інфраструктури та налагодити якісне транспортне сполучення між населеними пунктами громади (Проведення капітального та поточного ремонтів доріг місцевого значення громади).* *3.2.2. Ремонт та будівництво комунальних мереж електро, водо, газопостачання, водовідведення, очисних споруд (Реконструкція (капітальний ремонт) каналізаційних мереж в селищі Петриківка по просп. Петра Калнишевського; Реконструкція, (капітальний ремонт) мереж водовідведення та водопостачання в громаді).* *3.2.3. Будівництво та ремонт об'єктів комунальної інфраструктури, а також громадських просторів для відпочинку та розваг (Капітальний ремонт приміщення Курилівського ліцею Петриківської селищної ради за адресою: сел. Курилівка, вул. Шкільна, буд. 2 Дніпровського району, Дніпропетровської області; Реконструкція даху Іванівського ДНЗ за адресою: с. Іванівка, вул. Центральна, буд. 75 Петриківського району Дніпропетровської області; Капітальний ремонт покрівлі Петриківської філії Петриківського опорного закладу освіти III ступенів Петриківської селищної ради за адресою: селище Петриківка, вул. Шкільна, буд. 3 Дніпровського району, Дніпропетровської області; Капітальний ремонт будівлі Шульгівського закладу загальної середньої освіти Петриківської селищної ради за адресою: с. Шульгівка, вул. Центральна, буд. 103 Дніпровського району, Дніпропетровської області; Капітальний ремонт Хутірського навчально-виховного комплексу «загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад» Петриківської селищної ради Дніпропетровської області за адресою: с. Хутірське, вул. Шкільна, буд. 4 Дніпровського району, Дніпропетровської області).* *3.2.4 Підвищити якість надання комунальних послуг та закупівля спеціального обладнання і техніки (Придбання сміттєвоза для здійснення збирання та вивезення ТПВ).*
	3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	*3.3.1. Провести аудит енергоефективності комунальних об'єктів громади (Проведення аудиту енергоефективності енергоменеджерами комунальних закладів та установ громади; Розробити програму (план) енергомодернізації закладів та установ громади (плану заходів з встановлення СЕС, модернізації, термоізоляції); Навчання енергоменеджерів та підвищення кваліфікації технічного персоналу комунальних установ та закладів).* *3.3.2. Впровадити сучасні рішення з енергомоніторингу та енергоефективності громади (на приклад, сонячні електростанції) (Реконструкція газової котельні ЗДО (ясла-садок) “Карапузи” Петриківської селищної ради за адресою: с. Єлизаветівка, вул. Соборна, буд. 5в, „Дніпровського району Дніпропетровської області; Утеплення*

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		ЗДО (ясла-садок) “Метелики” Петриківської селищної ради за адресою: с. Лобойківка, вул. Пати, буд. 5 Дніпровського району Дніпропетровської області; "Капітальний ремонт зовнішніх електромереж з встановленням сонячної електростанції у Іванівському ліцеї Петриківської селищної ради за адресою: вул. Центральна, буд. 78в, с. Іванівка, Дніпровського району, Дніпропетровської області, ПКД"; Енергозберігаючі заходи будівлі амбулаторії ЗПСМ (капітальний ремонт покрівлі з утепленням) за адресою: вул. Європейська, 1, селище Петриківка Дніпровського району Дніпропетровської області; Енергозберігаючі заходи. Капітальний ремонт приміщення з утепленням фасаду амбулаторії ЗПСМ (за адресою вул. Європейська, 1, селище Петриківка, Дніпровського району, Дніпропетровської області; Енергозберігаючі заходи капітальний ремонт покрівлі з утепленням фасаду лабораторії КНП “Петриківська центральна лікарня” Петриківської селищної ради; Енергозберігаючі заходи з утеплення будівлі КНП “Петриківська центральна лікарня” Петриківської селищної ради; Капітальний ремонт (проведення робіт з підготовки до опалювального сезону та здійснення заходів з енергозбереження) з утеплення фасаду громадського будинку за адресою: Дніпропетровська область, Дніпровський район, селище Курилівка, провулок Медичний, -Б)
	3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді	*3.4.1. Розбудова інфраструктури та облаштування об'єктів безпеки в громаді, у тому числі через установку відеоспостереження, освітлення пішохідних зон, облаштування укриттів (Нове будівництво споруди подвійного призначення з захисними властивостями ПРУ Курилівського ліцею Петриківської селищної ради за адресою: сел. Курилівка, вул. Шкільна, буд. 2, Дніпровського району Дніпропетровської області; Нове будівництво споруди подвійного призначення на прилеглій території будівлі відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання за адресою: пров. Медичний, 1, селище Курилівка Дніпровського району, Дніпропетровської області; Капітальний ремонт електроустаткування і електрообладнання дошкільного навчального закладу по вул. Пати, буд. 5 в с. Лобойківка Дніпровського району Дніпропетровської області; Капітальний ремонт будівництво (в т.ч. виготовлення ПКД) вуличного освітлення шляхом встановлення світлодіодних світильників на сонячних батареях)* *3.4.2. Розвиток місцевих програм цивільного захисту й готовності жителів та установ громади до надзвичайних ситуацій.* *3.4.3. Забезпечити безпеку учасникам дорожнього руху.* *3.4.4 Забезпечити інклюзивність та безбар'єрність для кожного*
	3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища.	*3.5.1. Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (”Річкова оаза” - благоустрій зон відпочинку біля річок Оріль та Чаплинка; Проєкт міжмуніципального співробітництва “Чисті річки” - заходи з розчищення річок Оріль та Чаплинка та відновлення їхнього гідрологічного режиму; Заходи зі сприяння зниженню кількості сміттєзвалищ).* *3.5.2. Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (Проєкт “Друг природи” - запровадити у навчальних закладах громади інтерактивні уроки, акції, конкурси з питань енергозбереження, сортування сміття та екології; Проводити щорічну акцію з озеленення та висадки зелених насаджень “Зелена громада” ; "EcoSmart: твій шлях до енергоефективності" - популяризація енергоефективної поведінки - практик утеплення будинків, встановлення СЕС, інших відновлювальних джерел енергії, LED освітлення шляхом висвітлення інформації, тренінгів).* *3.5.3. Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (Оснащення комунального підприємства “Петриківський комунсервіс” сучасним обладнанням та спеціалізованої техніки для збору та вивезення ТПВ (придбання сміттєвоза, контейнерів); Кампанія: громада без сміття. Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді).*
4. Можливості зростання для кожного	4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини	*4.1.1. Забезпечити розвиток освіти у громаді шляхом забезпечення матеріально технічних потреб освітніх закладів усіх рівнів та сприяти професійному розвитку працівників освіти.*

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	протягом життя	*4.1.2. Сприяти розширенню і доступності позашкільної та неформальної освіти, для інтелектуального та творчого розвитку людини.* *4.1.3. Підвищити спроможність системи охорони здоров'я громади через покращення матеріально технічної бази та сучасного медичного обладнання, у тому числі діагностичного (Придбання нового рентгенодіагностичного комплексу; Капітальний ремонт системи опалення амбулаторії ЗПСМ за адресою: вул. Європейська, 1, селище Петриківка, Дніпровського району, Дніпропетровської області; Капітальний ремонт системи опалення АЗПСМ с. Єлизаветівка за адресою: с. Єлизаветівка, вул. Широка, 8А).* *4.1.4. Залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг (“Житло для лікарів” - це програма забезпечення молодих лікарів житлом з метою підвищення рівня укомплектованості медичних закладів кадрами та покращення доступності і якості медичних послуг у Петриківській селищній раді; “МедОсвіта+” - проведення освітніх заходів підвищення кваліфікації лікарів, працівників медичних закладів).* *4.1.5. Створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів.* *4.1.6. Забезпечити розвиток адміністративних та соціальних послуг для населення, в тому числі через розширення кількості послуг та покращення матеріально технічного стану приміщень.*
	4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою	*4.2.1. Створення умов для підвищення професійного рівня працівників ОМС.* *4.2.2. Удосконалити механізми прозорості та відкритості влади через розвиток комунікації влади і населення.* *4.2.3. Сприяти формуванню та розвитку активного громадянського суспільства ("Старт для змін" - консультування, надання допомоги у написанні проєктів та ініціатив громадських організацій та активістів; ”Зміни починаються з тебе” - популяризація громадської активності та мотивація мешканців до змін шляхом висвітлення локальних ініціатив у соцмережах та сайті громади).* *4.2.4. Забезпечити функціонування механізмів участі громадян та залучення їх до прийняття рішень (”Розвиток інструментів участі в громаді” - регулярні опитування щодо пріоритетів розвитку громади, публічні консультації, обговорення, форуми, навчальні компанії з участі жителів в управлінні громадою та медіаграмотності; Удосконалення та розширення інструментів участі).* *4.2.5. Підтримка молодіжних ініціатив та шкільного самоврядування.*
	4.3. Молодь і кар'єрний старт	*4.3.1. Розробити програму дуальної освіти з бізнесом (переробка, гостинність, креатив): модулі в ПТУ/коледжі, виробничі практики.* *4.3.2. Створення програми «Перше робоче місце» та оплачувані стажування на місцевих підприємствах.* *4.3.3. Створення програми мікрогрантів для молодіжних ініціатив і стартапів (креатив, туризм, IT-сервіси).* *4.3.4. Створення системи кар'єрної орієнтації (7–11 класи): профдні, екскурсії на виробництва, менторські пари «майстер–учень».*

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Інформацію щодо узгодженості даної Стратегії із релевантними документами вищого рівня наведено у таблицях нижче. Інформацію щодо узгодженості ДДП із

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

релевантними документами регіонального рівня наведено у таблицях нижче. У таблиці 1.2. наведено відомості про узгодженість основних положень ДДП із положеннями Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року [1]. Зауважимо, що визначені у Стратегії завдання та заходи є достатньо узагальненими, тому їх вплив має бути уточнений на наступних етапах, в тому числі при визначенні конкретних заходів та їх характеристик.

Таблиця 1.2.

*Узгодженість основних положень ДДП із положеннями Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року**

Стратегічні цілі ДДП	Цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року			
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
1. Економіка творення цінності	++	0	0	+
2.Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	0	0	0	+
3. Комфорт та безпека життя	0	++	+	0
4. Можливості зростання для кожного	0	0	0	++
Стратегічні цілі ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
	Цілі Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року			

[1] Примітка. “+” - узгоджені частково , “++” - повністю узгоджені, “-” - є суперечності, “0” - нейтральний взаємозв'язок.

Роз'яснення до Стратегічних цілей Стратегії розвитку Дніпропетровської області на 2021-2027 роки:

Примітка.* Роз'яснення до Цілей Стратегії регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року:

СЦ.1. - Стратегічна ціль 1. «Посилення економічної конкурентоспроможності регіону»
СЦ.2. - Стратегічна ціль 2. «Екологічна та енергетична безпека»
СЦ.3. - Стратегічна ціль 3. «Забезпечення якісних умов життя»
СЦ.4. - Стратегічна ціль 4«Розвиток людського потенціалу»

Таблиця 1.3

Узгодженість ДДП із стратегічним цілям Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні цілі ДДП	Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки		
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

1. Економіка творення цінності	+	++	+
2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	+	++	+
3. Комфорт та безпека життя	++	++	+
4. Можливості зростання для кожного	++	+	++
Стратегічні цілі ДДП	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3
	Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки		

Роз'яснення до Стратегічних цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки:

СЦ.1. - Стратегічна ціль 1. "Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах".

СЦ.2. - Стратегічна ціль 2. " Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів".

СЦ.3. - Стратегічна ціль 3. "Розбудова ефективного багаторівневого врядування".

Інформацію щодо узгодженості ДДП із цілями державної екологічної політики України на період до 2030 року наведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Узгодженість ДДП із стратегічними цілями державної екологічної політики.[1]

Стратегічні цілі ДДП	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року **				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
1. Економіка творення цінності	+	+	0	0	0
2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	0	0	0	0	0
3. Комфорт та безпека життя	+	0	+	+	+
4. Можливості зростання для кожного	0	0	0	0	0

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Стратегічні цілі ДДП	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року				

**Пояснення цілей Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року:

“Ціль 1.” - Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

“Ціль 2” - Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

“Ціль 3” - Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

“Ціль 4” - Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров’я населення;

“Ціль 5” - Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Інформація щодо узгодженості ДДП із Цілями сталого розвитку[2] наведена в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5.

Узгодженість основних положень ДДП із Цілями сталого розвитку

Стратегічні цілі ДДП	Цілі сталого розвитку																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Економіка творення цінності	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+	+	0	0	0	0	0
2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0	0	+
3. Комфорт та безпека життя	0	0	0	0	0	+	0	0	+	0	+	0	+	0	0	0	0
4. Можливості зростання для кожного	+	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	+
Стратегічні цілі ДДП	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Цілі сталого розвитку																

Цілі сталого розвитку ООН

№ 1. Подолання бідності
№ 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства
№ 3. Міцне здоров'я і благополуччя
№ 4. Якісна освіта
№ 5. Гендерна рівність
№ 6. Чиста вода та належні санітарні умови
№ 7. Доступна та чиста енергія
№ 8. Гідна праця та економічне зростання

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

№ 9. Промисловість, інновації та інфраструктура
№ 10. Скорочення нерівності
№ 11. Сталий розвиток міст і громад
№ 12. Відповідальне споживання та виробництво
№ 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату
№ 14. Збереження морських ресурсів
№ 15. Захист та відновлення екосистем суші
№ 16. Мир, справедливість та сильні інститути
№ 17. Партнерство заради сталого розвитку

[1] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text
[2] https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

За даними багаторічних досліджень Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС, що наведено у регіональній доповіді про стан навколишнього середовища [1] та Екологічному паспорті Дніпропетровської області [2], клімат територіальної громади — знаходиться в помірно-континентальній області. Континентальність клімату в області збільшується з південного заходу на схід, що підтверджується збільшенням у цьому напрямку амплітуди добових та річних температур повітря. Однією з особливостей клімату Дніпропетровщини є значні коливання погодних умов з року в рік. Помірно вологі роки змінюються різко посушливими, які нерідко посилюються дією суховіїв. Взагалі клімат характеризується відносно холодною зимою з нестійким сніговим покривом та жарким, посушливим літом.

Сучасний клімат Дніпропетровщини, як і України загалом, характеризує потепління, яке супроводжується деяким збільшенням річної суми опадів. Середня річна температура повітря, як головна характеристика глобального потепління, в порівнянні зі стандартним кліматичним періодом 1961 – 1990 рр. зросла на 1,0оС. Потепління більш значне в зимові та літні місяці. Найбільш збільшилася середня місячна температура січня по області на 1,9 ˚С. Поступово зростання температури місяців простежується в листопаді і грудні. Середня температура повітря за рік по області становить 9,2 – 10,5 ˚С тепла. Середня температура січня (найхолоднішого місяця) становить мінус 2,4 – 3,9 ˚С, середня температура липня (найтеплішого місяця) – плюс 22,1 – 23,5 ˚С. Абсолютний мінімум температури повітря по області відмічався у січні 1940 року і становив 32,5 – 34,3 ˚С морозу, а абсолютний максимум відмічався у серпні 2010 року і становив 39,6 – 40,5 °С, а по АМСЦ Дніпро 40,9°С. Зимовий період на Дніпропетровщині триває 87 – 99 днів – з 27 листопада – 1 грудня, коли відбувається стійкий перехід середньої добової температури повітря через 0оС у бік похолодання і починається зима, до 25 лютого – 5 березня, коли відбувається стійкий перехід середньої добової температури повітря через 0˚С у бік потепління – починається весна. Взимку зазвичай, спостерігаються відлиги, кількість днів з якими за період грудень – лютий по області коливається від 45 до 56. Літній період (із середніми добовими температурами повітря 15 ˚С і вище), триває в області 121 – 136 днів – з 12 – 17 травня до 15 – 25 вересня.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Середня кількість опадів за рік становить 525 мм, змінюючись по території області від 453 до 585 мм. Кількість опадів по роках змінюється від 253 до 914 мм. У теплий період року (квітень – жовтень) опадів випадає 294 – 357 мм або 60 – 68% від річної кількості. У найбільш посушливі роки їх випадає в півтора – два рази менше. Недобір опадів порівняно з нормою, особливо в сукупності з високими температурами, обумовлює посухи.

Відносна вологість повітря коливається по області від 60% теплий у період року до 88 % у холодний період року, а кількість днів із відносною вологістю повітря 30 % та менше за період квітень – жовтень становить здебільшого 31 – 54. Режим зволоження території області створює в цілому позитивний баланс вологи в ґрунті. Але, значну повторюваність мають ґрунтові засухи, які негативно впливають на розвиток сільськогосподарських культур. Тривале бездощів'я, що нерідко спостерігається у період активної вегетації рослин. Зазначені вище зміни температурного режиму призводять до зміни у розвитку природних процесів – встановлення і сходження снігового покриву, тобто до зміни тривалості сезонів року, періоду середньодобової температури повітря через певні межі (0,5˚С, 10˚С і 15˚С).

Сніговий покрив на переважній частині території області утворюється в другій та третій декаді грудня, а сходить у третій декадах лютого. Загальна тривалість залягання снігового покриву за зиму становить по області 43 – 74 днів, середня найбільша висота снігу за зиму за даними снігомірної зйомки – 12 – 19 см, тоді як максимальна висота його в окремі роки досягає 32 – 64 см. В останні десятиріччя досить часто відмічаються роки без сталого снігового покриву, або взагалі безсніжні зими. Встановлення снігового покриву відбувається в окремі роки раніше середніх багаторічних дат, проте він, як правило, не зберігається протягом зими або не встановлюється зовсім. Досить часто – 20 – 40 %, на півдні області 50 – 65 % відзначаються роки без стійкого снігового покриву, або взагалі безсніжні зими.

Вітровий режим області обумовлений загальними факторами циркуляційними південного сходу країни. Переважаючій напрямок вітру за рік по області східний, північний і північно-східний. Середня за рік швидкість вітру за даними метеостанцій характерна для рівнинної місцевості й становить по області 2,1 – 4,3 м/с. Середня місячна швидкість вітру змінюється протягом року від 1,6 – 2,2 м/с в липні та серпні – до 2,8 до 4,9 м/с в березні. Максимальна швидкість в окремі дні може досягати 33 – 40 м/с.

Серед несприятливих для основних галузей економки, сільськогосподарського комплексу явищ погоди на території області відмічаються град, сильний вітер, дуже сильний дощ та зливи, гроза, град, ожеледь, ожеледиця, заморозки та інші. Середня багаторічна дата перших осінніх заморозків по області у повітрі – 5 – 15 жовтня, а останніх весняних заморозків – 15 – 26 квітня. Найпізніший весняний заморозок у повітрі зафіксовано 21 травня 2002 року, а на ґрунті – 27 травня 2001 року. Найбільш ранній осінній заморозок у повітрі відмічався 19 вересня 1987 року, а на ґрунті – 9 вересня 1991 та 1998 року[3].

Більш докладні для території громади метеорологічні показники наведено на схемах нижче, за даними [4].

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

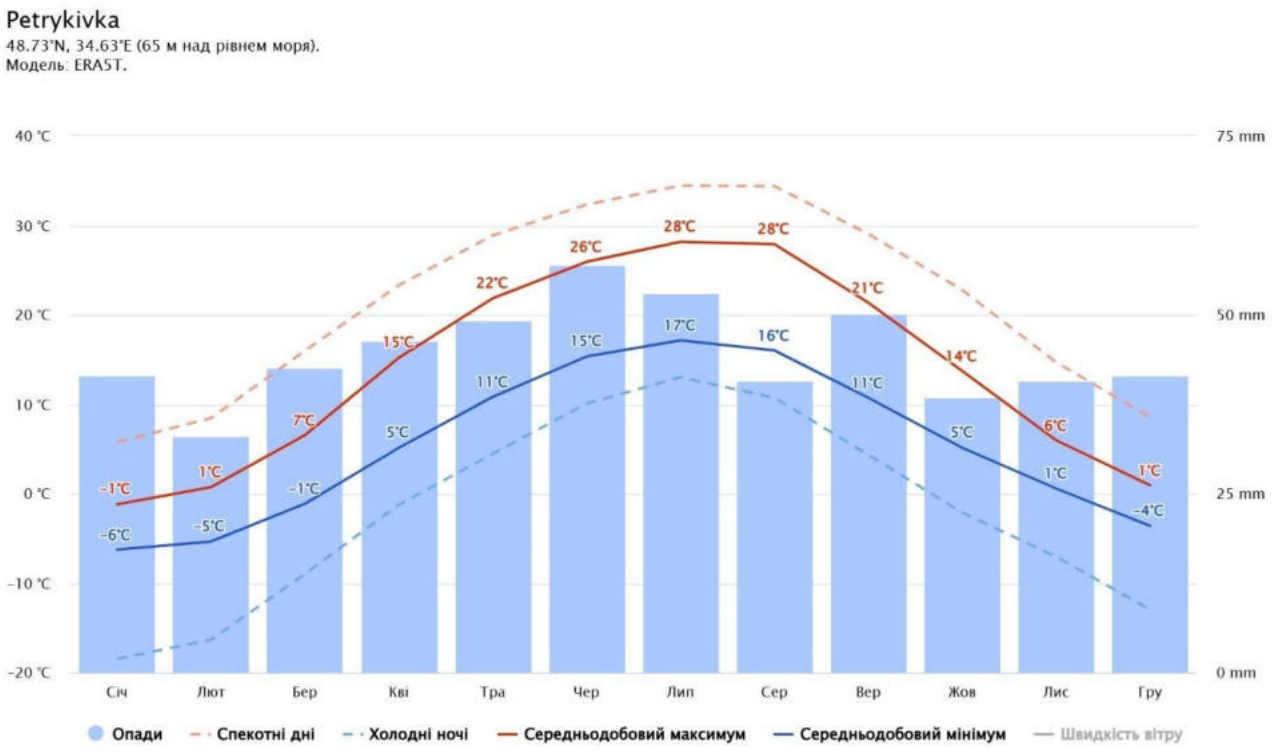

Рис.2.1. Середні температури та опади.

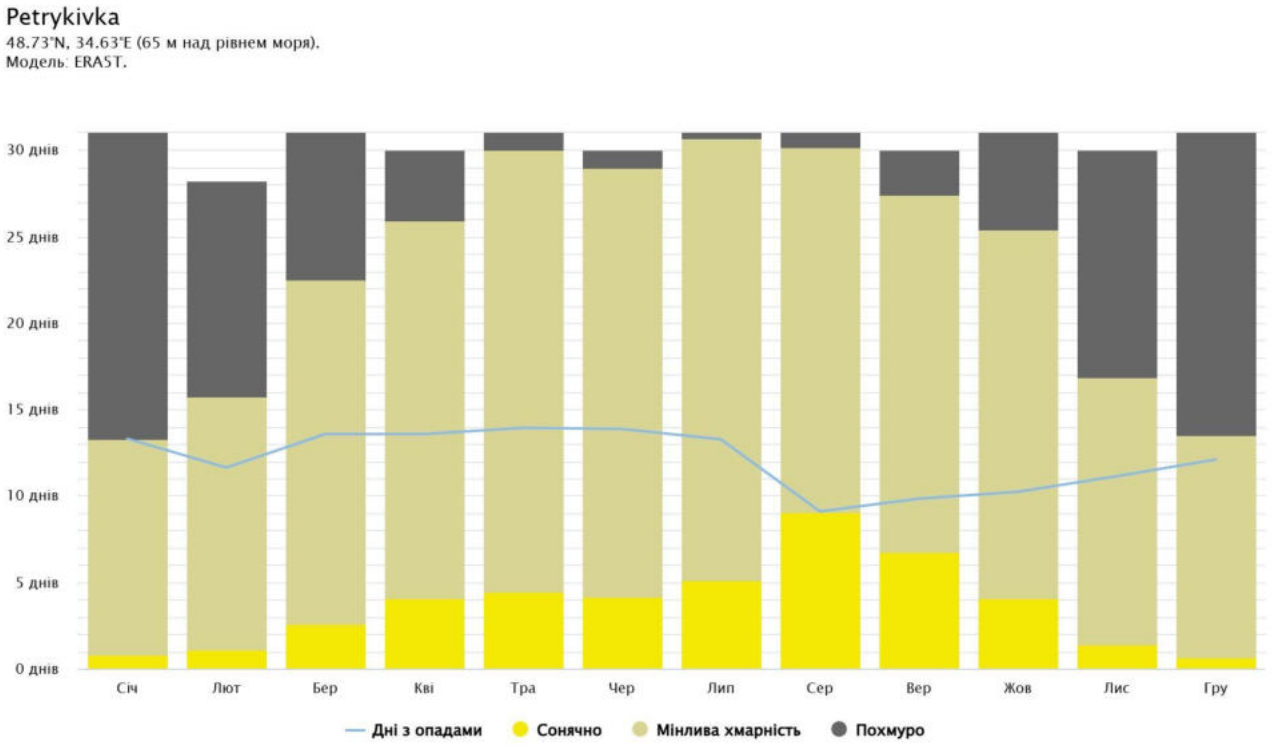

Рис.2.2. Співвідношення кількості сонячних та хмарних днів.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

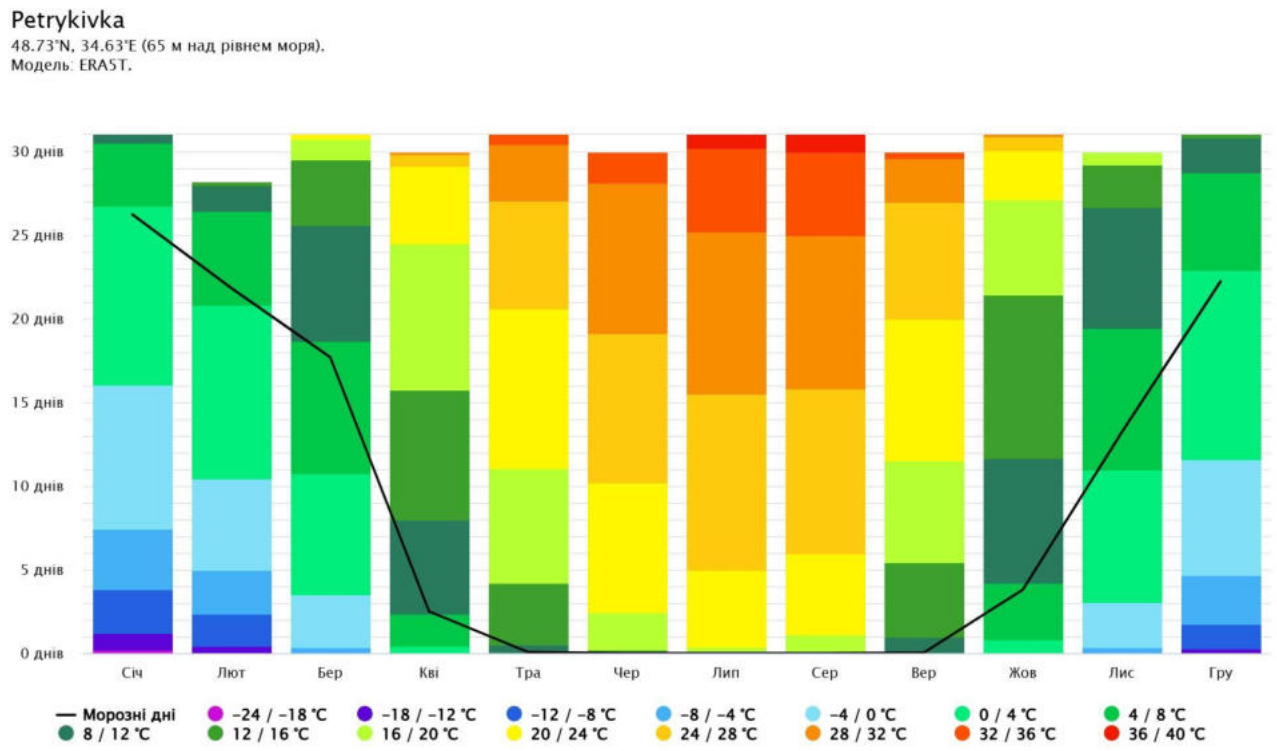

Рис.2.3. Максимальні температури

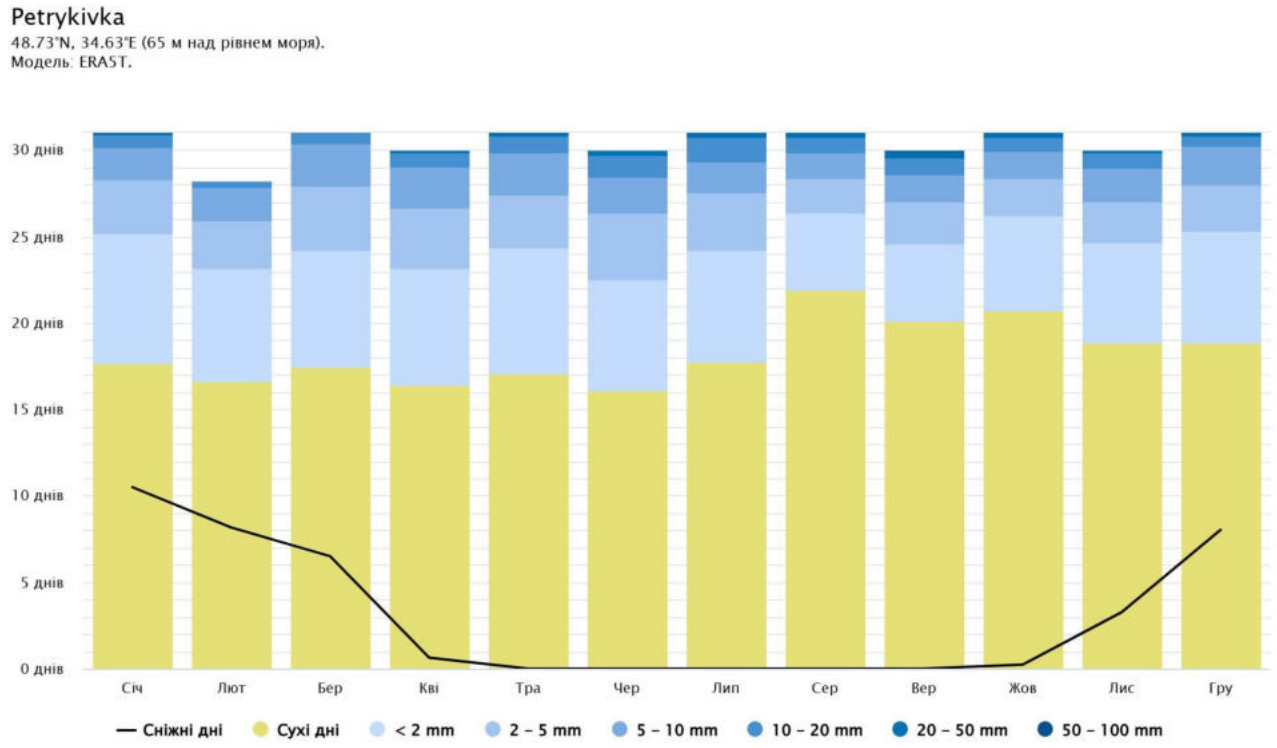

Рис.2.4. Кількість опадів

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

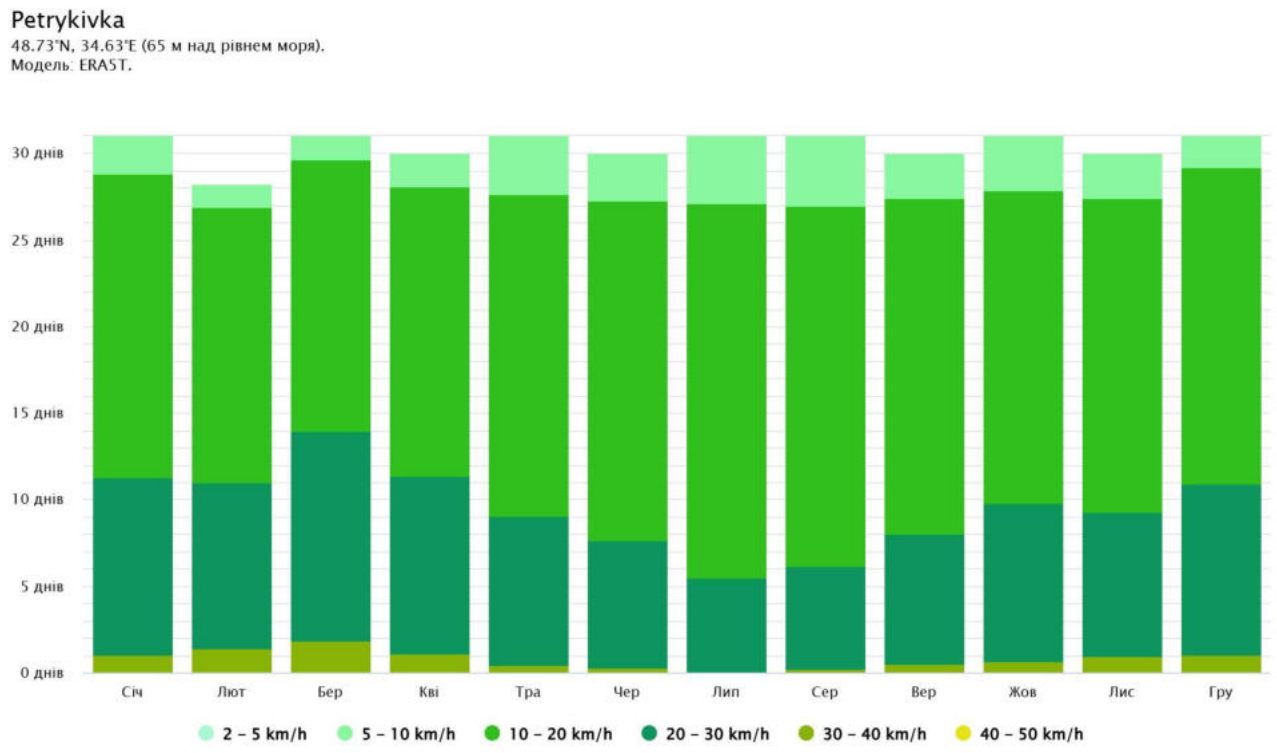

Рис.2.5. Швидкість вітру

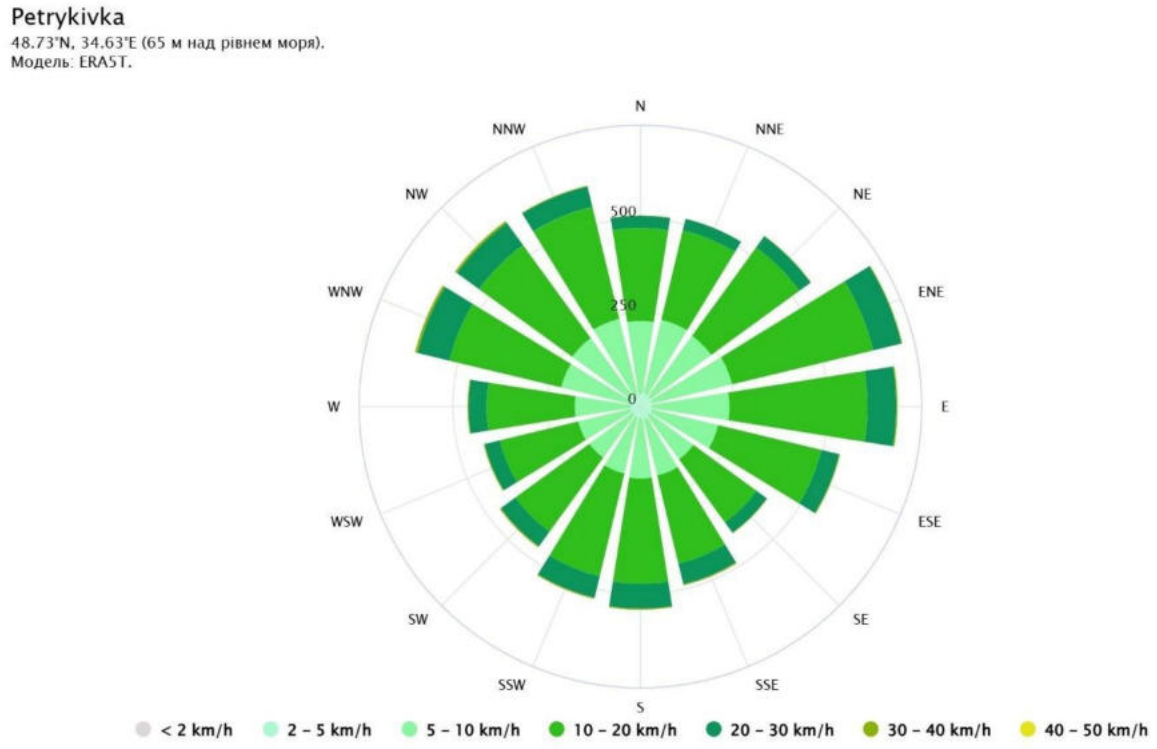

Рис.2.6. Напрями переважаючих вітрів

Зведена інформація середньорічних показників погоди міститься на рисунку 2.7.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

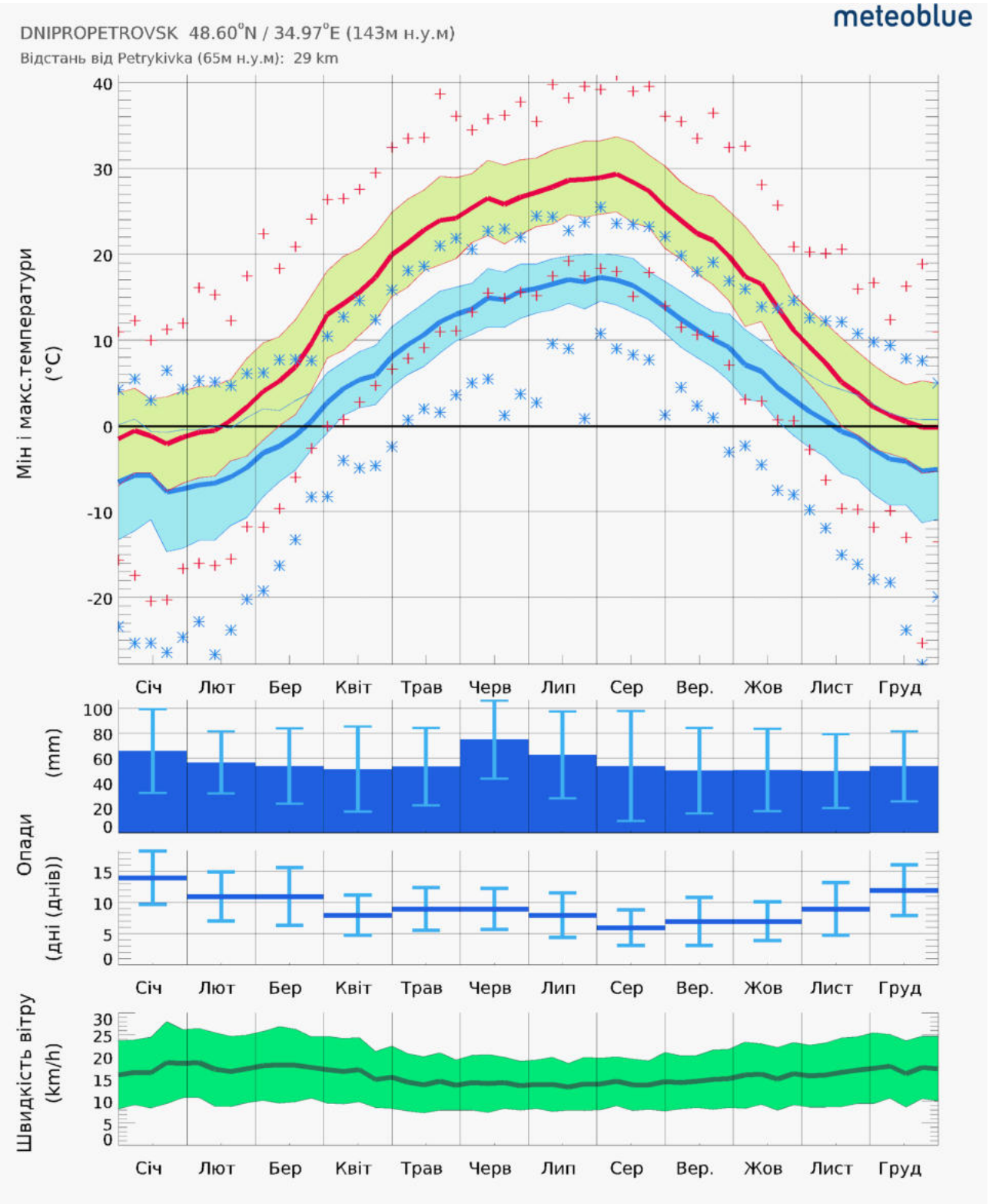

Рис.2.7. Розподіл основних метеопоказників по станції м. Дніпро.

[1] https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/

[2] https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/ekologichni-pasporty/

[3] https://www.meteo.gov.ua/ua/;

[4] https://www.meteoblue.com/uk/weather/historyclimate/climatemodelled/%d0%9f%d0%b5%d1%82%d1%80%d0

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

%b8%d0%ba%d1%96%d0%b2%d0%ba%d0%bo_ukraine_697455

2.2. Стан атмосферного повітря

За даними Регіональної доповіді, в цілому по Дніпропетровській області викиди шкідливих речовин в атмосферу у 2023 році становили 385,1 тис. т, що
більше, ніж у 2022 році. Динаміка викидів загалом та їх щільність подана у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2022 рік та два попередніх[1]

Показники	*2020 рік*	*2021 рік*	*2022 рік*	*2023 рік*
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	*668*	*319*	*172*	*144*
другої групи	*189*	*89*	*45*	*23*
третьої групи	*479*	*230*	*127*	*121*
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	*534,656*	*537,6**	*328,9**	*385,1**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км², т	*16,7*	*16,8**	*10,3**	*12,1**
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	*169,2*	*172,4**	****	****

** Попередні дані.*

***статистична інформація відсутня*

В складі загального забруднення атмосферного повітря найбільш поширеними забруднюючими речовинами є сірки діоксид, оксид вуглецю, двоокис азоту, тверді частинки тощо.

Чинники забруднення повітря знаходяться у постійному динамічному стані та залежать від багатьох складових. Політика, спрямована на зниження викидів, має бути направлена на впровадження підприємствами та організаціями заходів з екологізації виробництва завдяки удосконаленню та оновленню технологічних процесів, машин і устаткування, модернізації існуючих та застосуванню інноваційних методів виробничого процесу, впровадженню сучасних інноваційних технологій очищення та новітнього сучасного ефективного пилогазоочисного устаткування тощо.

Щодо стаціонарних джерел забруднення повітря у громаді, на момент складання Звіту відомостей не надано, проте, за даними Замовника, комунальна інфраструктура громади дещо зношена. Високий відсоток інженерних мереж потребує оновлення: зокрема газопроводи — 39%, електромережі — 45% тощо. Це вимагає як планових інвестицій, так і реалізації програм енергозбереження.

Також для громади забруднювачем повітря є пересувні джерела, адже через територію громади здійснюється міжміське, міжобласне та інше транспортне сполучення. Зокрема через Петриківську громаду проходять дороги державного,

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

обласного та місцевого значення. Загальна протяжність усіх доріг становить 699,48 км. Загальна протяжність доріг державного значення становить 104,4 км. Всього по громаді проходить 5 автошляхів державного значення: (Н31) Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка – протяжність 28 км; (Т-04-05) Дніпро - Хутірське - протяжність 5,4 км; (Т-04-12) Кам'янське - Шульгівка - Михайлівка - Котовка - Перещепино - Чернявщина - Жемчужне - протяжність 31 км; (Т-04-14) Кам'янське - Петриківка - Магдалинівка - протяжність 32 км; (Т-04-41) Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка - протяжність 7,5 км (рис.2.8.).

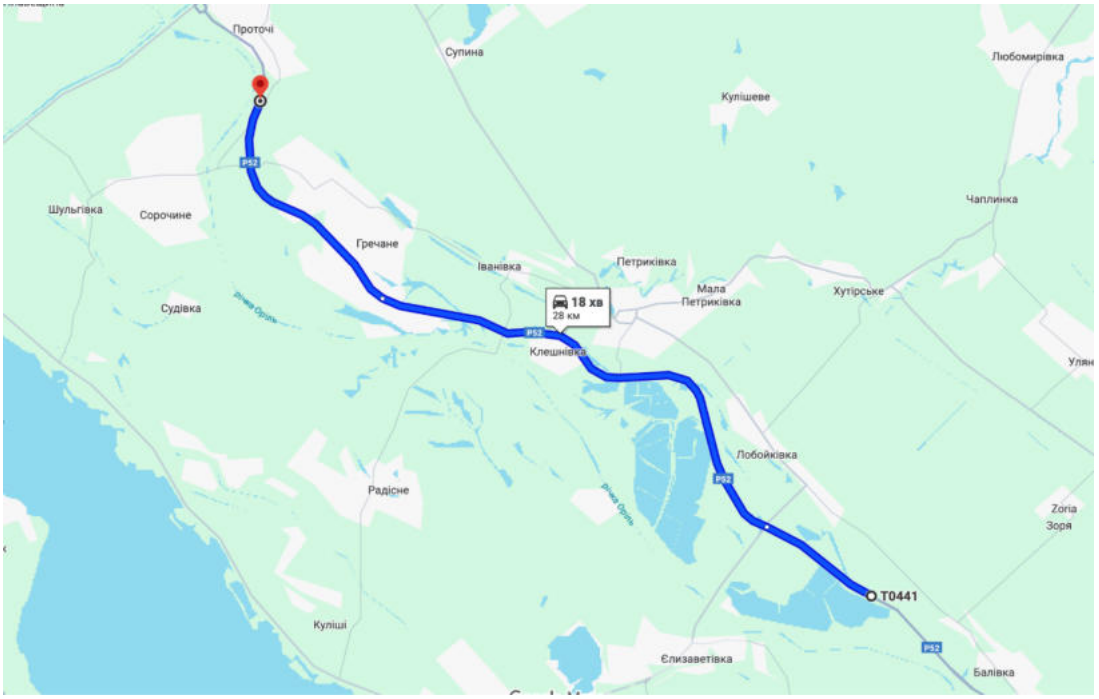

Рис.2.8. Розподіл Схема доріг Петриківської ТГ (google map) та виділена траса Н31.

Протяжність доріг місцевого значення по громаді становить 484,08 км - це 454 вулиць та провулків. З них 41,2% (199,2 км) є у незадовільному стані та потребують ремонту, а 25,2 % (122 км) не мають твердого покриття. Приблизно 30% доріг (170 км) потребують капітального ремонту, ще 50% — поточного, включаючи шляхи державного, обласного та місцевого значення.

Місцевого муніципального транспорту у громаді немає. Для подорожей між населеними пунктами громади жителі користуються власним транспортом або ж міжміськими маршрутами.

2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)

Парникові гази (метан, діоксид вуглецю, водяна пара), що утворюються внаслідок антропогенної діяльності, спричиняють посилення парникового ефекту. Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області [1], викиди забруднюючих речовин та зокрема парникових газів у атмосферу від стаціонарних джерел забруднення за 2023 рік становили *385,1* тис. т, що на 56,2 тис. т (14,59 %) більше, ніж у 2022 році (див. табл.2.1).

Основними «постачальниками» забруднюючих речовин в атмосферне повітря, серед яких і речовини, що спричинюють парниковий ефект в області залишалися підприємства металургійної, добувної промисловості та виробники електроенергії.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Найбільш екологічно небезпечними видами економічної діяльності є видобування металевих руд, виробництво електроенергії, чавуну, сталі та феросплавів.

Однією з основних причин надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є моральне старіння та фізичне зношення технологічного та пилогазоочисного устаткування, що не відповідає сучасним вимогам щодо забезпечення встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Газоочисне обладнання підприємств вловлює в основному тільки пил, у той час як найбільш шкідливі з'єднання - окисли азоту, вуглецю, фенол, сірчисті, фтористі сполуки та ін. - викидаються без очищення.

Забруднення атмосферного повітря парниковими газами, на території Дніпропетровської області загалом та Дніпровського району також може відбуватися від неорганізованих джерел. Провідними серед них є пожежі зокрема такі, що утворюються внаслідок недбалого господарювання та такі, що утворюються внаслідок військової агресії рф. З початку повномасштабного вторгнення Петриківська громада, що знаходиться в безпосередній близькості до лінії бойового зіткнення, постійно знаходиться під обстрілами. Систематичні обстріли призводять до виникнення пожеж. Внаслідок влучання снарядів зокрема відбуваються загоряння сухої рослинності, що призводить до неорганізованого викиду забруднюючих речовин до атмосферного повітря. Крім того, під час вибухів всі речовини проходять повне окиснення, і продукти хімічної реакції вивільняються в атмосферу, основні з яких — вуглекислий газ та водяна пара — не є токсичними, і шкідливі тільки в контексті глобальних змін клімату, оскільки обидва є парниковими газами.

Пересувні джерела викидів (транспорт) залишаються потужним забруднювачем довкілля в області.

Прояви глобального потепління відчуваються значно сильніше в середніх і високих широтах Північної півкулі (до яких належить територія України), ніж у інших регіонах планети. У Петриківській громаді, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. У глобальному контексті це проявляється в активізації масових міграційних процесів. Локально отримуємо зменшення води в річках, зміну та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб. На рисунках нижче представлено зміни клімату для території громади за останні 45 років. Як джерело даних використовується ERA5, атмосферний реаналіз глобального клімату п'ятого покоління ECMWF, що охоплює часовий діапазон з 1979 по 2024 рік з просторовою роздільною здатністю 30 км. Так, на рис.2.9. можна спостерігати чіткий тренд підвищення температури та зниження кількості опадів (рис.2.10), що також відбивається і в аномаліях температури та опадів (рис.2.11-2.12).

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

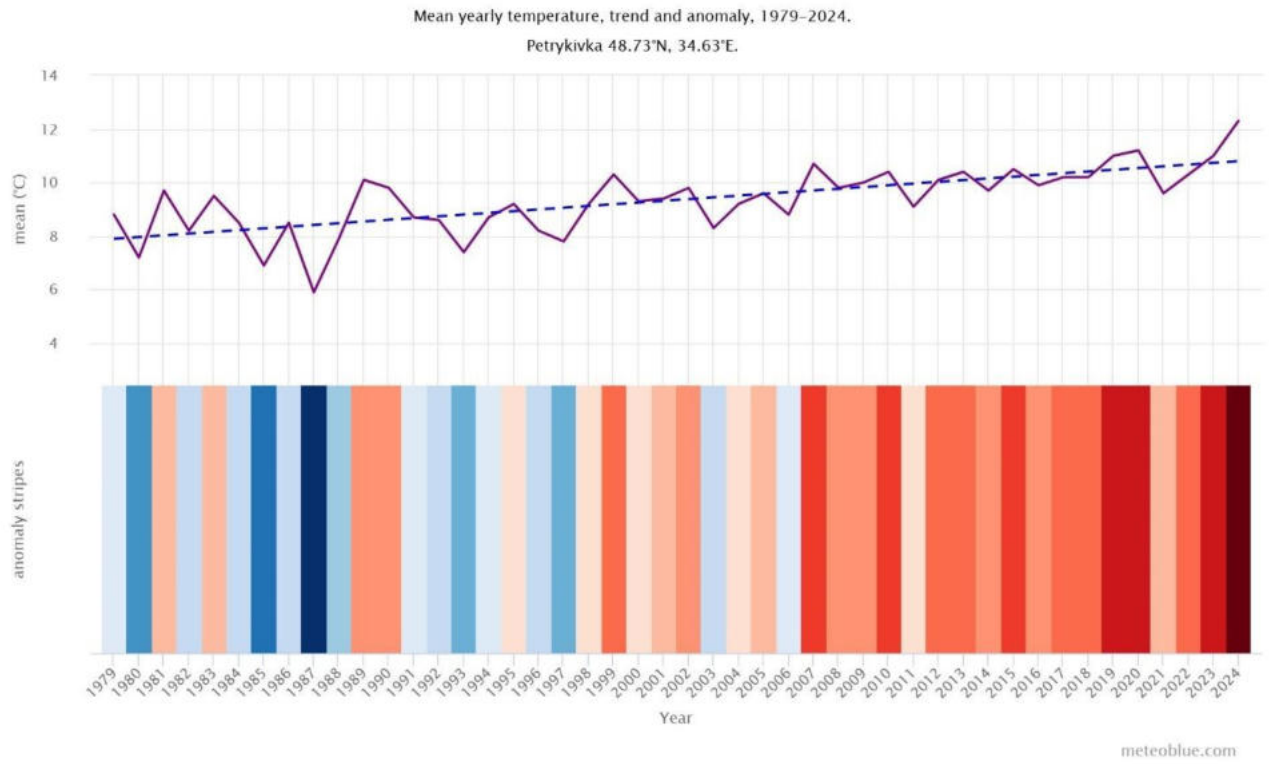

Рис. 2. 9. Річна зміна температури [5]

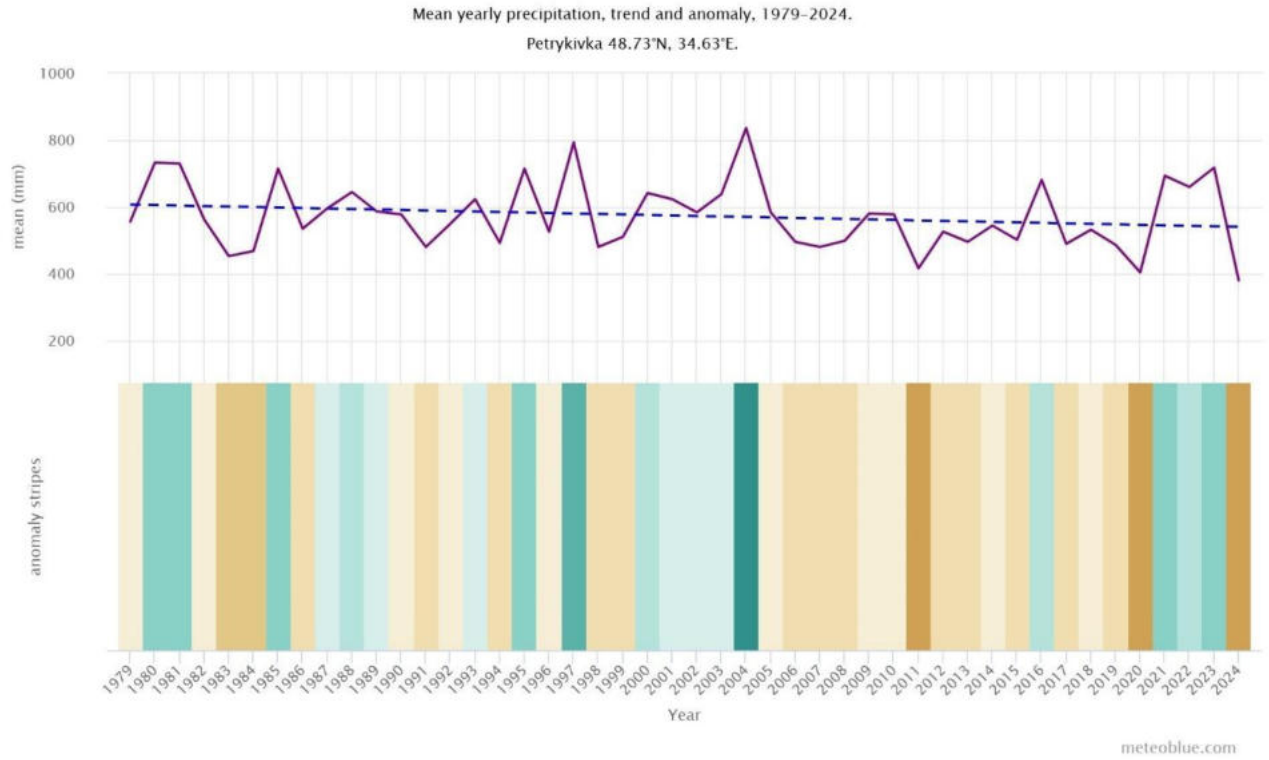

Рис. 2.10. Річна зміна кількості опадів[5]

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

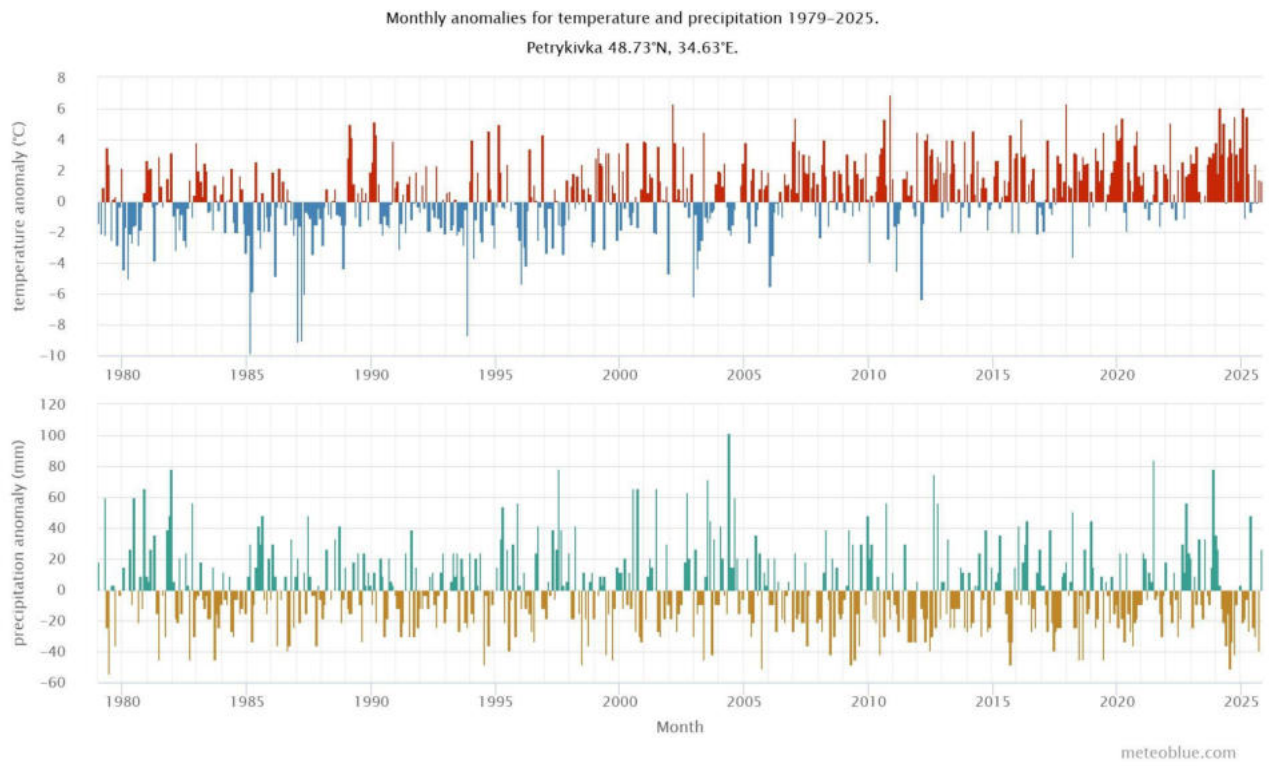

Рис. 2.11. Зміна клімату: Місячні аномалії температури та опадів [5]

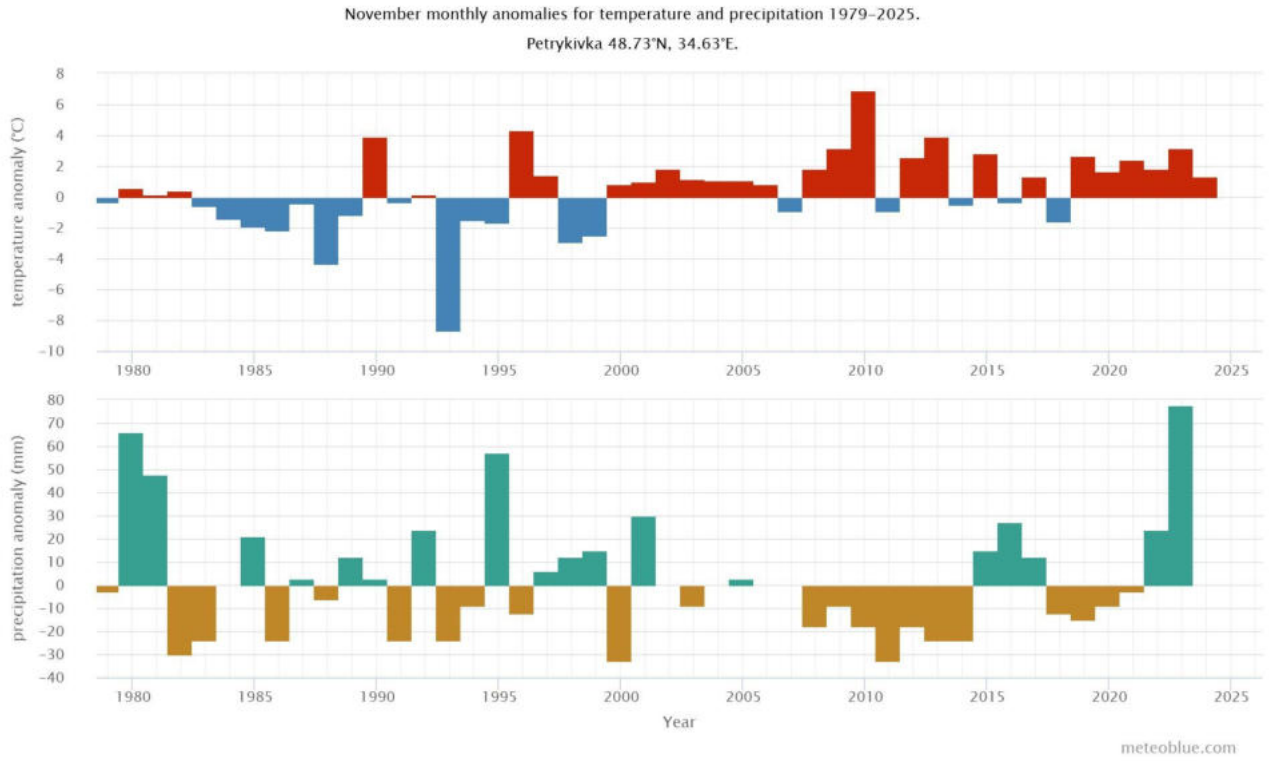

Рис. 2.12. Зміна клімату: Аномалія температури та опадів за кожен липень в період з 1979 по 2023 роки [5]

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

За даними Замовника, Петриківська громада втілює в життя проєкти з енергоефективності та автономності. У 2025 році встановлено модульну котельню на пелетах для автономного опалення Шульгівської гімназії-філії Іванівського ліцею Петриківської селищної ради. Система освітлення у громаді обладнана 3500 світлодіодними, енергоефективними лампами. Також встановлено сонячні панелі на відділенні стаціонарного догляду та тимчасового проживання КУ “Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)” Петриківської селищної ради. На даний час прийнята місцева програма енергоефективності та енергозбереження Петриківської селищної територіальної громади на 2025-2028 роки, розробляється муніципальний енергетичний план, який враховуватиме заходи та проєкти з енергоефективності.

[1] https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/
[5] https://www.meteoblue.com/uk/climate-change/petrykivka_ukraine_697455

2.4. Радіаційний стан

За інформацією Дніпропетровського регіонального центру з гідрометеорології щодо радіоактивного забруднення атмосферного повітря Дніпропетровської області, радіаційна обстановка на території області в цілому була стабільною і знаходилася у межах природного радіаційного фону. Екстремально-високі рівні радіоактивного забруднення не спостерігалися.

На території Дніпропетровській області випадків перевищень контрольних рівнів сумарної бета-активності в пробах атмосферних випадінь виявлено не було.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилась на рівні попередніх років. Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні. Можна очікувати подальше зменшення концентрації штучних радіонуклідів в повітрі як за рахунок їх природного розпаду, так і їх подальшого заглиблення у ґрунт[1].

[1]https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/

2.5. Водні ресурси

За даними Замовника, землі водного фонду у Петриківській громаді становлять понад 10000 га. Основною водною артерією є річка Чаплинка, яка протікає територією громади. Бере початок із озера у селі Новопетрівка Самарівського району Дніпропетровської області та впадає у річку Оріль, що у селі Клешнівка Петриківської ТГ та належить до водної системи Дніпра. Чаплинка має довжину приблизно 25 км (по території громади). На сьогодні вона не має чіткого показника швидкості течії та ширини розливу, адже останніми роками її екологічний стан є критичним (пересихає, особливо в пригирловій частині) та потребує вжиття заходів для відновлення рівня та покращення якості води.

Річка Оріль - не має природних водоспадів, або порогів. Її течія спокійна, без різких перепадів висоти. Протікає через центральну частину Петриківської громади. Ширина річки коливається від 2-10 метрів у вузьких місцях та до 50 метрів на плесах. Річка протікає через хвилясту рівнину, де русло часто змінює напрямок. Останніми роками теж зазнає екологічних змін - пересихання вод та забруднення.

Річка Дніпро протікає через західну частину Петриківської громади. Ширина річки в межах громади може варіювати, але в середньому становить від 200 до 300

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

метрів. Глибина від 3 до 7 метрів. Швидкість течії в межах громади становить від 0,4 до 1,2 м/с.

Річки Чаплинка та Оріль мають важливе значення для місцевої екосистеми та збереження біорізноманіття. Завдяки мальовничим берегам і природному ланшафту річки Чаплинка та Оріль можуть стати частиною рекреаційних маршрутів, місцем для краєзнавчих екскурсій.

На території громади також наявні штучні ставки та “Блакитне озеро”. Водні об’єкти використовуються для відпочинку, рибальства, сприяють зволоженню прилеглих земель та мають важливе рекреаційне значення. Тому, їх збереження та раціональне використання - важливий крок у розвитку природного потенціалу Петриківської територіальної громади.

Основу економічної діяльності громади складає сільське господарство — насамперед рослинництво (зернові, соняшник, овочі) та тваринництво (м’ясо, птиця), при веденні якого можливе забруднення води через: використання добрив, накопичення та обробка гною, посилення ерозійних процесів розораних земель – призводять до забруднення води сполуками фосфору й нітрогену та евтрофікації природних водойм, до змін у водних екосистемах; використання засобів захисту рослин (ЗЗР) може призвести до забруднення поверхневих та підземних вод та серйозно вплинути на водні екосистеми; використання нафтохімікатів для сільськогосподарських машин може призвести до забруднення води продуктами нафтохімії. Окрім того, можливе виснаження водних ресурсів через зрошення та глобальне потепління. Таке виснаження може призвести до зміни структури природного водостоку, зміни рівня ґрунтових вод і таким чином вплинути на різні водні та наземні екосистеми на великих територіях.

Зауважимо, що згідно ВКУ ст. 89 прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється: 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво; 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив; 3) влаштування літніх таборів для худоби; 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів; 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки; 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо; 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг. У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів.

За даними Замовника, послуги з водопостачання надає комунальне підприємство “Петриківський комунсервіс”. КП “Петриківський комунгосп” – організація, що також надає послуги забору, очищення та постачання води, відведення й очищення стічних вод, збирання безпечних відходів, надання ландшафтних послуг.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Протяжність мережі трубопроводів становить 16,4 км. В цілому мережа водопостачання потребує модернізації та заміни оснащення. Високий відсоток інженерних мереж потребує оновлення: водопостачання — 47,9% (8 км), водовідведення — 24% (3,5 км),

Зауважимо, що зношені інженерні мережі зокрема водовідведення несуть істотний ризик забруднення ґрунтових вод у разі аварійної ситуації.

Якість питної води та її вплив на здоров’я населення. Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров’я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов’язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема забезпечення якісною питною водою відноситься до числа соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров'я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Несприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках: загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини. Забрудненість водних об’єктів – джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров’я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Відставання України від розвинених країн за показниками середньої тривалості життя і високої смертності значною мірою пов’язане із споживанням неякісної питної води. Забруднюючі шкідливі речовини потрапляють у поверхневі водні об’єкти з недостатньо очищеними побутовими і промисловими зворотними водами, сільськогосподарськими поверхневими та зливовими стоками. До токсичних сполук, небезпечних для здоров’я людини, відносяться важкі метали, СПАР, пестициди, феноли, хлорорганічні сполуки тощо. Навіть після очистки та знезараження питної води токсичні речовини можуть залишатись та надходити у водопостачальну мережу. До того ж існуючі технології для знезаражування питної води передбачають широке застосування хлору, внаслідок чого в питній воді утворюються токсичні і канцерогенні хлорорганічні сполуки, що мають кумулятивну дію. Забруднення питної води може виникати також в розподільчій мережі у зв’язку з незадовільним станом трубопроводів та їх високою аварійністю.

Неякісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезаражування здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра

Загально площа Петриківської громади складає 834.9 км2, що складає 2,6% від Дніпропетровської області та 15% від Дніпровського району. Рельєф Петриківської територіальної громади переважно рівнинний, з незначними хвилястими підвищеннями. Вона розташована в межах Придніпровської височини, частково на південно-західних відрогах Полтавської рівнини. Переважно пологохвиляста рівнина з незначним нахилом на південь та південний схід. У рельєфі присутні балки, яри, які утворилися внаслідок водної ерозії ґрунтів.

За відомостями одержаними від Замовника, структура земельного фонду Петриківської ТГ є наступною (табл.2.2). Також для потенційної оренди землі та інвестицій в наявності Петриківської ТГ є 14100 га. Така структура земельного фонду вказує на дисбаланс у структурі природокористування, оскільки домінують землі сільськогосподарського використання.

Таблиця 2.2.
Структура земельного фонду Петриківської ТГ

Категорії земельного фонду	Частка від загальної площі
Сільськогосподарські угіддя	62%
Ліси та лісовкриті площі	15%
Землі водного фонду	12%
Землі житлової забудови	5%
Землі історико-культурного та рекреаційного призначення	0,2%
Вільні землі для оренди	16%

Населені пункти громади мають генеральні плани та плани зонування. З 19 населених пунктів громади лише у 14 є генеральний план населеного пункту і 7 н.п. мають план зонування. У 5 селах громади документація відсутня повністю (табл.2.3).

Таблиця 2.3.
Наявність окремих просторових документів населених пунктів Петриківської ТГ

Назва населеного пункту	Реквізити рішення про затвердження генерального плану населеного пункту	Реквізити рішення про затвердження плану зонування населеного пункту	Примітки
смт Петриківка	01.12.2005 397-35/04	Не розроблявся	_____
селище Курилівка	03.05.2019 630-33/07	03.05.2019 630-33/07	_____
село Гречане	22.05.2008 227-21/05	Не розроблявся	_____
село Єлизаветівка	31.10.2012 590-32/06	16.07.2020 1985-72/07	_____
село Іванівка	22.05.2008 227-21/05	Не розроблявся	_____
село Клешнівка	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

село Кулішеве	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Куліші	24.11.2011 211-10/06	24.11.2011 211-10/06	_____
село Лобойківка	23.12.2005 536-28/06	Не розроблявся	_____
село Мала Петрівка	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Плавещина	27.06.2019 763-37/07	27.06.2019 763-37/07	_____
село Радісне	22.05.2008 227-21/05	Не розроблявся	_____
село Сорочине	12.10.2020 996-47/07	12.10.2020 996-47/07	_____
село Сотницьке	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Судівка	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Улянівка	20.12.2005 511-32/04	Не розроблявся	_____
село Хутірське	09.12.2005 505-23/05	Не розроблявся	_____
село Чаплинка	07.06.2019 924-43/07	07.06.2019 924-43/07	_____
село Шульгівка	12.10.2020 997-47/07	12.10.2020 997-47/07	_____

Також на сьогодні громада не має плану просторового розвитку чи містобудівної документації. Це є серйозним викликом для довгострокового планування, раціонального землекористування, залучення інвесторів, забезпечення екологічної рівноваги та розміщення нової інфраструктури. Відсутність просторової документації також ускладнює можливість ефективної боротьби з екологічними проблемами, оскільки не фіксується територіальний розподіл екосистем, зон з особливими умовами охорони, промислових територій та сільськогосподарських угідь.

Основу економічної діяльності складає сільське господарство — насамперед рослинництво (зернові, соняшник, овочі), тваринництво (м’ясо, птиця), а також виробництво та переробка аграрної продукції. Загалом понад 75 % жителів громади зайняті в аграрному секторі, що визначає його як провідну галузь.

На території громади працює 45 агропромислових підприємств, зокрема ТОВ «Тепличний комбінат Дніпровський», ПрАТ «Оріль-Лідер», ПАТ «Петриківський рибгосп» та інші. Важливу роль у формуванні місцевої економіки відіграють 72 фермерські господарства. ПрАТ “Оріль-Лідер” є потужним виробником птиці, створюючи при цьому робочі місця для жителів громади, що в свою чергу має значний вплив на рівень економічного розвитку. ТОВ ВБК “Агропромінвест” займається розведенням пушних звірів, зокрема норок та їх реалізацією. У Петриківській громаді завдяки співпраці з “U-LEAD з Європою” забезпечено створення переробних потужностей для сушіння овочів та приготування сухих супових наборів та борщів. Також у громаді є сховище для обробки, заморозки та зберігання продукції овочів та фруктів. ТОВ АФ “Світанок” є найбільшим

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

заготівельним пунктом зберігання зерна у громаді. Ці та інші аграрні підприємства (табл 2.4) є найбільшими платниками податків в громаді.

Таблиця 2.4.
Найбільші підприємства-платники податків на території Петриківської ТГ

ПрАТ "Оріль-Лідер" Підприємство з виробництва м'яса курчат-бройлерів
ТОВ тепличний комбінат "Дніпровський" Вирощування тепличних овочів
Філія “МХП Логістика” ПРАТ “МХП”
ТОВ “ВБК Агропромінвест” Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів, Вирощування інших однорічних і дворічних культур, Допоміжна діяльність у рослинництві, Допоміжна діяльність у тваринництві
ТОВ “Альфа-Агра”
СТОВ “Хутірське” Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, тваринництво
ТОВ “Весна” Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, тваринництво
ТОВ “Екофілд” Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів
ТОВ “Околиця Істейт” Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
СТОВ “Батьківщина” Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур

Географічне розташування підприємств: ПрАТ "Оріль-Лідер", ТОВ "Дніпровський тепличний комбінат", зосереджені в с. Єлизаветівка; ТОВ "ВБК Агропромінвест" — в с. Шульгівка; СТОВ “Батьківщина”, ТОВ “Екофілд”, ТОВ АФ “Весна”, СТОВ “Хутірське” та інші — переважно в Чаплинці, Лобойківці, Хутірському.

Ґрунти. На території громади представлені основні типи ґрунтів Дніпропетровської області, зокрема чорноземи, які займають переважну частину сільськогосподарських угідь. Ґрунти Петриківської територіальної громади належать до зони звичайних малогумусних чорноземів, сформованих переважно на важкосуглинистих лесах, із потужним гумусовим горизонтом до 60–65 см і вмістом гумусу 5,5–6%. Загальна площа громади становить 83 490 га, з яких понад 62% — сільськогосподарські угіддя. Основні агрохімічні характеристики ґрунтів та їх частка в межах області наведено у таблицях 2.5-2.9 [2].

Такі ґрунти є придатними для вирощування різноманітних зернових, овочевих та технічних культур. Також є ділянки, придатні для садівництва, ягідництва та тепличного господарства. На території розвинене сільське господарство. Найбільші аграрні підприємства громади - це ПрАТ "Оріль-Лідер", ТОВ тепличний комбінат "Дніпровський", ТОВ “ВБК Агропромінвест”, ТОВ “Альфа-Агра”, СТОВ “Хутірське”, ТОВ “Весна”, ТОВ “Екофілд”, ТОВ “Околиця Істейт”, СТОВ “Батьківщина”.

Високі агрохімічні якості ґрунтів, подані нижче, зумовили особливості використання території – надмірну розораність. Землекористування в Петриківській громаді супроводжується високим рівнем розораності схилових земель, розширенням посівних площ просапних культур. Практично відсутні овочеві, кормові сівозміни. Повністю відсутні ґрунтозахисні сівозміни. В основному обробітку ґрунту переважає дискування колісними агрегатами на глибину 12-18 см, на глибину з 20-25 см сформовано ущільнені горизонти ґрунту, які затримують

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

водонакопичення, аерацію та кореневе проникнення рослин, волога накопичується у верхніх 0-50(60) см горизонтах ґрунту та в результаті капілярного підняття досить швидко зменшується запас вологи в ґрунті.

Таблиця 2.5

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
0,1	2,8	13,4	40,3	38,7	4,7	3,77

Таблиця 2.6

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
18,0	59,1	16,9	6,0	131,8

Таблиця 2.7

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
2,63	6,59	19,0	58,91	11,87	1,0	20,43

Таблиця 2.8

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
0,1	1,8	17,2	57,2	21,3	2,4	129,6

Таблиця 2.9

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
-	0,1	5,5	31,8	50,3	12,3	144,3

Фізико-хімічні характеристики ґрунтів та особливості використання території провокують низку проблем, що характерні для області загалом. Висока розораність території області та екстенсивне освоєння земель у минулому призвели до їх деградації та зниження родючості. Найвагомішими трансформувальними процесами, які зумовили порушення структурно-функціональної організації ландшафтів, були заміна природних еколого-стабілізувальних угідь орними землями та формування антропогенних

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

типів ландшафтів – агроландшафтів, які належать до спрощених та нестабільних систем із низькою здатністю до саморегуляції. Вирощування культур інтенсивного мінерального живлення, зменшення внесення органічних добрив, поширення процесів ерозії призводить до від'ємного балансу гумусу в ґрунтах. Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля в області присутній негативний баланс гумусу. Причиною цьому є те, що органічні та мінеральні добрива вносяться до ґрунту періодично і в недостатній кількості, збільшилися площі посіву культур, що виносять підвищену кількість поживних речовин з ґрунту.

Наслідками високого ступеня розораності земель є деградація ґрунтів та опустелення. Втрачається не лише біологічне різноманіття, а й водні об'єкти, зокрема - малі річки. Деградація земель – природне або антропогенне спрощення ландшафту, погіршення стану, складу, корисних властивостей і функцій земель та інших органічно пов'язаних із землею природних компонентів (Закон України «Про охорону земель»).

Сільське господарство підсилює дію природних чинників погіршення якості ґрунтів. Насамперед це стосується земель аграрного сектору, де погіршення якісного стану ґрунтового покриву відбувається через механізований обробіток ґрунту, нехтування науково обґрунтованою системою використання ґрунтів, відсутність протиерозійних заходів. Це призводить до зменшення родючості ґрунтів. Особливо загрозливою є ситуація з використанням пестицидів. Їх використання завдає шкоди мікрофлорі й мікрофауні ґрунту, значно знижує врожайність полів, викликає забруднення підземних вод та сприяє поширенню токсичних металів, наприклад.

Промислове та транспортне забруднення ґрунтів є локальним фактором зниження родючості ґрунтів, оскільки посилює негативні процеси в ґрунтах, зокрема через механічне, хімічне забруднення, порушення структури ґрунту тощо.

До основних джерел забруднення сільськогосподарських угідь відносять забруднення ґрунтів важкими металами, пестицидами, нітратами тощо. Головною причиною забруднення ґрунтів є наднормативне внесення отрутохімікатів, мінеральних добрив. Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті. Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація). Забруднення ґрунту несе в собі серйозну потенційну загрозу для здоров’я людини, екосистем та економіки в цілому. Особливо небезпечним є неправильне або надмірне використання пестицидів, адже вони проявляють мутагенну, або інші негативні дії на живу природу і людину. Через неправильне використання добрив в ґрунтах спостерігаються високі концентрації нітратів, що може спричинити отруєння людей. Для збереження родючості ґрунтів потрібно проводити раціонально обґрунтовану господарську діяльність на засадах сталого розвитку, проводити постійний моніторинг ґрунтів для відображення їх фактичного стану і проведення доцільного землекористування.

Великої шкоди родючості чорноземів в області загалом та громади зокрема завдає також водна ерозія, причинами якої є велика розораність сільськогосподарських угідь, насиченість сівозмін просапними культурами, невиконання протиерозійних заходів на схилах. Кліматичні особливості (часті відлиги, різка зміна температури під час весняного сніготанення, весняні суховії, зливовий характер опадів в талий період), а також неправильне розміщення доріг

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

та інших лінійних об’єктів на місцевості сприяють інтенсивному розвитку ерозійних процесів. Водна ерозія ґрунтів проявляється в усіх районах області на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. У такому випадку є загроза того, що під час злив та стрімкого танення снігу, води поверхневого стоку будуть призводити до росту ярів на верхніх частинах схилів та відкладання змитого ґрунту – біля їх підніжжя. Обидва процеси призводять до втрати придатних для сільськогосподарського використання ґрунтів, а потрапляння змитого ґрунту у водойми забруднює їх рештками пестицидів та мінеральних добрив. У цьому плані гостро постає питання дотримання чинних норм щодо ведення рослинництва на схилах до 3, від 3 до 5 і вище 5 градусів. Важливо проводити моніторинг за появою нових ярів та мотивувати землевласників проводити заходи щодо регулювання поверхневого стоку, а на землях громади, особливо у верхів’ях схилів за потреби влаштовувати бар’єри у вигляді валів, відвідних канав як земляних, так і залізобетонних, регулярно проводити догляд за існуючими протиерозійними спорудами. Важливу роль в цьому відіграють водорегулюючі лісосмуги [8].

Частина земель громади на сьогодні потребує консервації. Хоча для збереження родючості в громаді застосовуються агротехнічні заходи, проте певні території потребують додаткових досліджень і моніторингу.

Звертаємо увагу, на те що згідно ЗУ “Про охорону“ ст. 47 забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо. Тобто громадою мають бути обов'язково враховані проблеми розораності територій, в тому числі шляхом побудови в складі стратегічної екологічної оцінки та/або аналізу існуючого стану в складі підготовки містобудівної документації, карти ухилів на території громади із визначенням обмежень та можливостей щодо ведення тих чи інших видів діяльності за різними факторами.

Іншу небезпеку земельним ресурсам створює недотримання режиму прибережних захисних смуг. Так аналіз відкритих джерел вказує на можливе забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності. Можлива подальша евтрофікація водних об’єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами. Зауважимо, що згідно ВКУ ст. 89 прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється: 1) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво; 2) зберігання та застосування пестицидів і добрив; 3) влаштування літніх таборів для худоби; 4) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних, а також інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів; 5) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки; 6) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо; 7) випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку, встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища. Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

прибережних захисних смуг. У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об’єктів.

Збереження, відтворення й раціональне використання родючості ґрунтів є основною умовою забезпечення стабільного розвитку агропромислового комплексу і найважливішим джерелом розширення сільськогосподарського виробництва. Від рівня ґрунтової родючості залежить ріст урожайності та валових зборів сільськогосподарських культур.

Охорона земель є важливою складовою забезпечення сталого розвитку та збереження природних ресурсів. Державна політика у сфері охорони земель спрямована на забезпечення раціонального використання та збереження земельних ресурсів України, як основного національного багатства. Вона ґрунтується на принципах пріоритету екологічної безпеки, відшкодування збитків за порушення законодавства, нормування та обмеження впливу господарської діяльності, поєднання економічних стимулів та юридичної відповідальності, а також публічності у вирішенні питань охорони земель.

Надра. На території громади зафіксовані річкові та кар’єрні піски (пов’язані з долиною річки Оріль та її заплавою). Окрему цінність становлять поклади глини, які традиційно використовуються для виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва, зокрема Петриківського розпису. Інших корисних копалин у громаді не виявлено.

2.7. Стан здоров'я мешканців

Чисельність населення - 23440 мешканців (станом на 2025 рік), що становить 0,7% від Дніпропетровської області та 2% від Дніпровського району. За даними наданими Замовником, населення громади дещо зменшилось у наслідок початку активних воєнних дій. На заміну тих, хто виїхав із громади у 2022-2023 роках, у громаду переїхали ВПО, що дозволяє тримати стабільний рівень кількості населення (табл.2.10).

Таблиця 2.10.
Кількість населення Петриківської ТГ із розбивкою по роках

Населений пункт	Кількість мешканців (у т.ч. ВПО)				
	2025 рік	2024 рік	2023 рік	2022 рік	2021 рік
Всього населення громади	23440	22700	23150	23200	24879
А/ц селище Петриківка	4515	4353	4453	4453	4567
с. Мала Петриківка	1804	1716	1716	1766	1868
с. Кулішеве	68	69	69	69	71
с. Сотницьке	101	93	93	93	96
селище Курилівка	2564	2481	2531	2531	2723
с. Іванівка	2291	2214	2264	2264	2360
с. Гречане	779	764	789	789	837

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

с. Радісне	243	228	228	228	235
с. Куліші	218	222	222	222	238
с. Клешнівка	82	89	89	89	90
с. Шульгівка	985	963	988	988	1090
с. Сорочине	282	284	284	284	295
с. Судівка	18	19	19	19	19
с. Плавещина	15	16	16	16	16
с. Чаплинка	1899	1815	1865	1865	2096
с. Уланівка	430	434	434	434	453
с. Хутірське	1898	1856	1906	1906	2168
с. Єлизаветівка	2399	2321	2371	2371	2464
с. Лобойківка	2849	2763	2813	2813	3193

Населення Петриківської ТГ більше ніж удвічі перевищує середнє значення кількості населення сільських громад/селищних громад Дніпропетровської області, яке складає 9540 осіб. Петриківська громада займає третє місце по кількості населення.

Петриківська територіальна громада переживає стале скорочення населення, характерне для більшості сільських територій України. Демографічна ситуація в громаді залишається незадовільною: за останні п’ять років рівень народжуваності зменшився з 130 осіб у 2021 році до 92 у 2024-му, тоді як смертність залишалася стабільно високою (від 303 до 425 осіб на рік). Усі роки показують негативний природний приріст населення, що свідчить про старіння громади та зменшення молодого населення (табл.2.11).

Таблиця 2.11.

Динаміка народжуваності та смерті у Петриківській ТГ

Показник	2025 рік	2024 рік	2023 рік	2022 рік	2021 рік
Народилось	34	92	99	112	130
Померло	173	425	340	324	303

Попри це, у кількох найбільших населених пунктах громади — зокрема в селах Петриківка, селах Курилівка, Лобойківка та Єлизаветівка — зафіксовано зростання чисельності мешканців у 2024–2025 роках: с-ще Петриківка: +162 осіб; с. Лобойківка: +86 осіб; с. Єлизаветівка: +78 осіб; с. Курилівка: +83 осіб. Така тенденція пов’язана з розміщенням на території громади значної кількості внутрішньо переміщених осіб. У малих селах із населенням менше 300 осіб, навпаки, спостерігається стабільне скорочення.

Станом на поточний період, у громаді з урахуванням внутрішньо переміщених осіб проживає 10 245 чоловіків та 13 195 жінок. Діти (0–15 років) — 3 426 осіб (14,6%); працездатне населення (16–59 років) — 13 739 осіб (58,6%); люди віком 60+ — 6 275осіб (26,8%). Згідно Статево-вікової діаграми НСЗУ видно, що у громаді вже бракує молодих людей 22-30 років, а за умови відсутності змін, через

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

17 років громаду може чекати поглиблення демографічної кризи (рис.2.13). Адже кількість дітей зменшується, але це зменшення почалось ще до повномасштабного вторгнення, що говорить про те, що важливо звернути увагу на програми для підвищення народжуваності та підтримці дітей, щоб вони та їх батьки хотіли залишитися в громаді. Загалом така тенденція характерна для всієї країни. В громаді складається загроза старіння населення. Скорочення економічно активного населення призводить до ще більшого зростання рівня навантаження на населення працездатного віку. За шкалою ООН старим населення вважається тоді, коли частка людей у віці понад 65 р. становить більше 7%. Для громади, яка прагне розвиватися, такий сценарій є загрозливим.

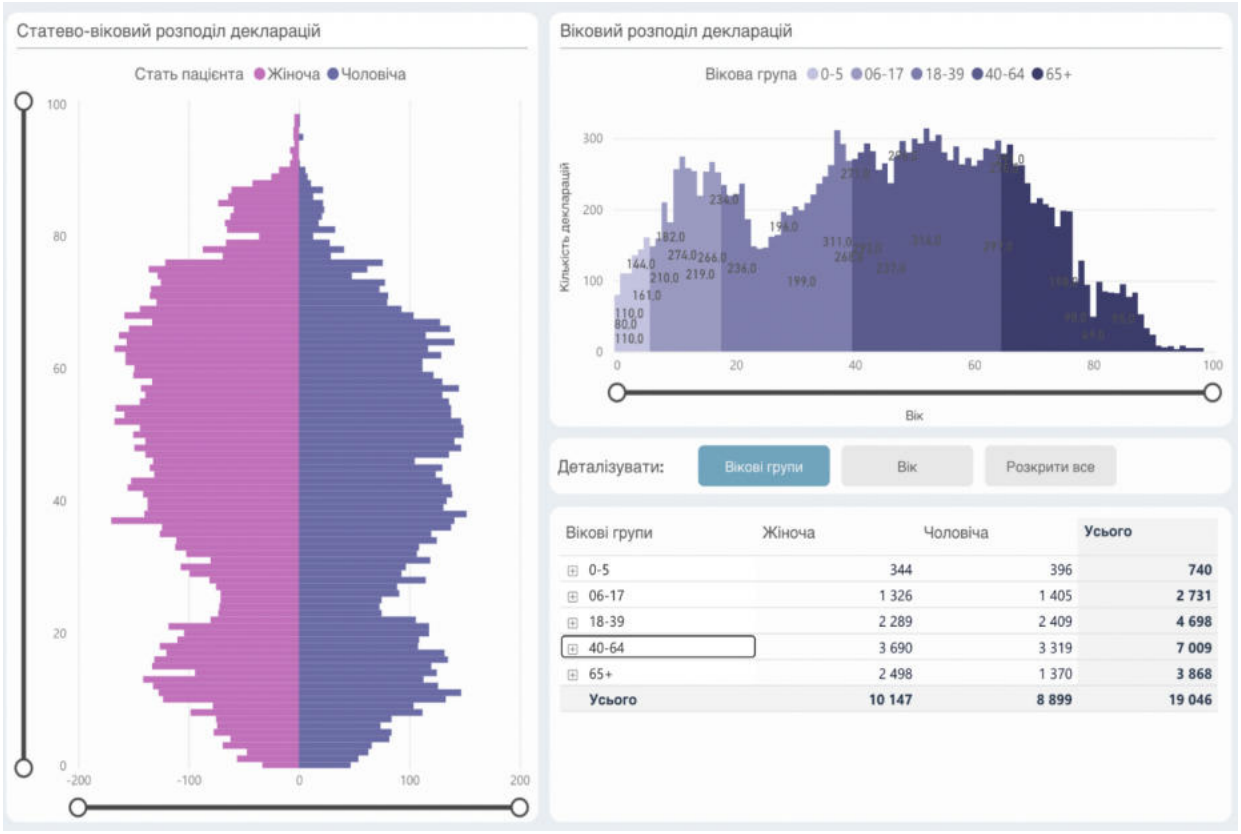

Рис. 2.13 Статево-вікова діаграма НСЗУ станом на вересень 2025 р.

Для здоров'я населення становлять потенційну загрозу промислові підприємства, які функціонують на території області. Аналіз залежності здоров'я населення від ступеня забруднення навколишнього середовища дозволив визначити рівні, при яких відзначаються ті чи інші порушення здоров'я. Встановлено, що при 1,5-2 кратному збільшенні ГДК хімічних речовин в атмосферному повітрі, реєструються достовірні зрушення імунологічних, біохімічних і фізіологічних параметрів організму людини. Статично значимі зрушення показників захворюваності (поширеності та тяжкості перебігу хвороби) реєструються при рівні забруднення, що перевищує допустимий в 2 - 3 рази (Кобець Г.П., Зінгер Ф.Х., Кальянов А.В. і ін., 1994). Подальше збільшення ступеня забруднення (в 4 і більше разів) обумовлює зміни показників захворюваності хронічними видами патології, а при 6-ти кратному і більшому перевищенні гігієнічних нормативів, відзначається збільшення частоти множинної і поєднаної патології. Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті.

Однією з найбільш актуальних і невирішених проблем сьогодення є оцінка забруднення повітря твердими частками пилу (PM10 та PM2.5), які можуть знаходитися в атмосферному повітрі протягом багатьох днів, тижнів та переноситися на великі відстані. Стан атмосферного повітря загалом по Дніпропетровській області зумовлює складну ситуацію, пов’язану із хворобами органів дихання, що підтверджують дані Держстату [9] (таблиця 2.12).

Основними причинами смертності загалом по області лишаються хвороби системи кровообігу (таблиця 2.13). Серед основних видів захворювань, з якими звертаються мешканці Петриківської громади, переважають хвороби системи кровообігу, органів дихання, шкіри та підшкірної клітковини, а також цукровий діабет. Люди працездатного віку найчастіше звертаються з проблемами, пов’язаними з гіпертонією, захворюваннями дихальної системи та гострими респіраторними вірусними інфекціями.

Окрім того, з початком 2022 року збільшилася еміграція населення з території громади через військову агресію росії, а також наближеність громади до територій активних бойових дій.

Таблиця 2.12

Показники захворюваності населення Дніпропетровської області

	Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань, тис.									
	усього	у тому числі								
		новоутворення	хвороби нервової системи[1]	хвороби системи кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково-м’язової системи і сполучної тканини	хвороби сечостатевої системи	уроджені аномалії (вади розвитку), деформації та хромосомні порушення	травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин
1995	2992,5	33,5	288,7	113,8	1496,9	211,3	143,2	141,6	3,2	234,6
1996	2594,5	30,5	276,9	124,2	1094,4	212,8	145,9	154,1	3,8	218,1
1997	2660,7	33,0	282,6	131,2	1176,9	208,0	151,4	158,4	3,7	184,2
1998	2729,8	36,9	311,3	144,1	1139,1	211,4	172,8	176,7	3,8	185,3
1999	2787,4	37,2	67,4	148,0	1215,2	193,2	177,3	165,2	4,4	179,5
2000	2800,2	36,3	61,7	150,4	1244,6	186,5	178,6	178,6	4,4	174,3
2001	2774,6	37,0	61,9	184,1	1130,1	190,0	185,7	207,4	4,6	167,4
2002	2731,4	36,5	60,2	179,9	1079,8	181,1	191,8	209,5	4,6	165,2
2003	2734,9	37,3	58,9	176,7	1110,5	176,9	182,6	212,9	4,0	168,1
2004	2709,7	37,8	56,4	178,3	1081,4	170,6	178,4	232,0	4,1	165,2
2005	2812,0	38,4	56,5	184,8	1156,1	170,5	189,1	240,7	3,9	170,2
2006	2729,7	40,9	54,4	190,6	1072,1	162,6	183,0	253,8	3,9	171,4
2007	2780,5	40,3	51,9	191,3	1125,2	165,9	185,6	248,6	3,8	166,1
2008	2794,7	40,7	54,2	191,9	1108,2	166,7	193,9	261,4	3,8	159,5
2009	2882,4	39,7	53,4	196,3	1180,2	171,2	201,1	262,3	4,5	145,4
2010	2888,3	42,7	51,6	185,4	1183,4	174,7	190,0	276,9	4,3	151,4
2011	2807,9	43,0	49,9	179,1	1160,2	170,8	178,3	257,2	4,2	149,4
2012	2652,9	43,2	50,1	190,6	1055,2	162,3	167,2	236,8	4,5	154,9
2013	2771,6	44,8	49,5	205,0	1082,9	169,1	191,9	248,6	4,7	152,2
2014	2802,2	44,0	51,2	202,4	1122,7	165,1	191,6	253,3	5,2	152,9
2015	2789,1	45,9	53,2	192,9	1114,4	170,8	195,6	264,2	4,7	152,0
2016	2899,7	44,1	54,8	199,3	1200,5	180,7	202,1	270,4	4,4	145,5
2017	2875,0	42,4	57,2	201,4	1157,6	200,3	201,2	264,9	3,9	143,2

[1] Згідно з МКХ-10, починаючи з 1999р., з класу хвороб нервової системи і органів чуття вилучені і сформовані в окремі класи хвороби ока та його придаткового апарату і хвороби вуха та соскоподібного відростка.

© Головне управління статистики у Дніпропетровській області, 2018

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Таблиця 2.13[9] Кількість померлих за причинами смерті у січні 2022 року

	Коди причин смерті за МКХ-10	Осіб
Усього	**A00–U85**	**5019**
Клас I. Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	A00–B99	72
з них		
туберкульоз	A15–A19	20
хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	B20–B24	48
Клас II. Новоутворення	C00–D48	558
з них злоякісні	C00–C97	554
Клас III. Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	D50–D89	2
Клас IV. Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	E00–E89	11
з них цукровий діабет	E10–E14	7
Клас V. Розлади психіки та поведінки	F01–F99	2
з них розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю	F10	–
Клас VI. Хвороби нервової системи	G00–G98	19
Клас IX. Хвороби системи кровообігу	I00–I99	3331
з них		
ішемічна хвороба серця	I20–I25	2414
алкогольна кардіоміопатія	I42.6	75
цереброваскулярні хвороби	I60–I69	374
Клас X. Хвороби органів дихання	J00–J98	146
з них грип і пневмонія	J10–J18	103
Клас XI. Хвороби органів травлення	K00–K92	251
з них алкогольна хвороба печінки	K70	12
Клас XII. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	L00–L98	8
Клас XIII. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	M00–M99	5
Клас XIV. Хвороби сечостатевої системи	N00–N98	28
Клас XV. Вагітність, пологи та післяпологовий період	O00–O99	–
Клас XVI. Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	P00–P96	5
Клас XVII. Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	Q00–Q99	3
Клас XVIII. Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при клінічних і лабораторних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	R00–R99	46
Клас XX. Зовнішні причини смерті	V01–Y89	251
з них		
транспортні нещасні випадки	V01–V99	20
випадкове утоплення та занурення у воду	W65–W74	3
нещасні випадки, спричинені дією диму, вогню та полум'я	X00–X09	12
випадкове отруєння, спричинене отруйними речовинами (крім алкоголю)	X40–X44, X46–X49	24
випадкове отруєння та дія алкоголю	X45	40
навмисне самоушкодження	X60–X84	48
наслідки нападу з метою убивства чи нанесення ушкодження	X85–X99, Y00–Y09	23
Клас XXII. Коди для особливих цілей	U00–U85	281
COVID-19, вірус ідентифікований	U07.1	281
COVID-19, вірус неідентифікований	U07.2	–

© Головне управління статистики у Дніпропетровській області, 2022

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Окрім власне захворюваності на загальний стан здоров'я мешканців громади також має вплив і стан сфери охорони здоров'я. У Петриківській громаді її стан має змішану картину: з одного боку, спостерігається поступове оновлення інфраструктури, а з іншого — зберігаються суттєві проблеми з матеріально-технічною базою частини медичних закладів. У громаді функціонують два основних комунальних заклади: КНП «Петриківська центральна лікарня» та КНП «Петриківський центр ПМСД», а також мережа амбулаторій та фельдшерських пунктів. У Петриківській центральній лікарні є діючі стаціонарні відділення, стабільний рівень обслуговування, однак зберігається помірна летальність (7,3%) і потреба в удосконаленні діяльності закладу.

Позитивним аспектом є наявність нових та добре утримуваних амбулаторій у Курилівці, Іванівці, Лобойківці, Хутірському. Водночас амбулаторія у Малій Петриківці взагалі не має власного приміщення, а Шульгівка гостро потребує будівництва амбулаторії. Три фельдшерські пункти також працюють у пристосованих приміщеннях і потребують реконструкції. Загалом, заклади охорони здоров'я потребують часткового поліпшення матеріально- технічної бази (табл.2.14).

Таблиця 2.14.
Заклади охорони здоров'я Петриківської ТГ

Назва	К-ть об'єктів	Розташування	Кі-ть лікарів/ медсестер	К-ть ліжок
Комунальне некомерційне підприємство “Петриківська центральна лікарня”.	1	сел. Петриківка	41/60	91
Комунальне некомерційне підприємство “Петриківський центр первинної медико-санітарної допомоги”	1	сел. Петриківка	35	20
Структурні підрозділи: амбулаторії	9	сел.Петриківка; сел.Курилівка; с.Мала Петриківка; с.Єлизаветівка; с.Іванівка; с. Лобойківка; с.Хутірське; с.Чаплинка; с.Шульгівка.	12/30	0
Фельдшерсько-акушерські пункти	3	с.Гречане; с.Ульянівка; с.Радісне.	0/3	0

Також зазначимо, що позитивним є наявність та розвиток спортифної сфери у громаді, що у коротко та середньостроковій перспективі створить передумови для покращення стану здоров'я населення. Спортивна сфера Петриківської територіальної громади демонструє стабільний розвиток, зосереджений переважно на молодіжному сегменті. Основним осередком спортивного життя є Комунальний заклад позашкільної освіти «Дитячо-юнацька спортивна школа», де діють секції з чотирьох видів спорту — легкої атлетики, волейболу, тенісу та футболу. Найбільшу популярність має саме футбол, яким займаються 122 дитини у 7 навчальних групах. Загалом у ДЮСШ функціонує 18 груп, де системно займається спортом 282 дитини.

Окрім вихованців спортивної школи, ще близько 188 осіб займаються фізичною активністю в інших форматах, зокрема через загальноосвітні заклади або

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

самостійно, що в сукупності дає понад 470 жителів, які системно залучені до спортивного життя громади. Це є позитивним показником для громади сільського типу, однак потенціал для розширення охоплення залишається значним.

Інфраструктурна база громади представлена трьома спортивними майданчиками, розташованими у Петриківці, Єлизаветівці та Іванівці — при освітніх закладах. Ці об’єкти дозволяють проводити базові фізкультурні заняття, однак кількість майданчиків є недостатньою для повного охоплення всіх населених пунктів громади. Важливо розглянути можливість будівництва нових майданчиків або мультифункціональних спортивних зон у найбільших селах.

Прогнозовані зміни стану здоров’я населення, якщо документ не буде затверджено: за умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров’я мешканців не передбачається.

У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунтах, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

[9] http://www.dneprstat.gov.ua/statinfo/ds/

2.8 Біорізноманіття

Рослинний світ. За даними Регіональної доповіді про стан навколишнього середовища [1] на території Дніпропетровської області розвинені різноманітні типи байрачних лісів, балкові ландшафти з осередками ендемічної степової флори та фауни. У долинах степових річок і балках на поверхню виходять кристалічні породи, на яких формуються своєрідні біогеоценози. У долинах малих річок формуються багаті біологічним різноманіттям заплавно-борові та водно-болотні комплекси.

На території області зареєстровано 356 видів адвентивних судинних рослин. Частина їх є інвазійними видами, які добре пристосувалися до місцевих умов, є постійними у складі природних рослинних угруповань, а, іноді і заміщують домінантні види у цих угрупованнях. У Дніпропетровській області понад 40 років тому почалася робота з охорони рослинного світу. Першим юридичним документом з охорони рослинності був список рідкісних та зникаючих рослин (54 види), затверджений рішенням Дніпропетровського облвиконкому від 09.10.1979 № 568. У 1998 році був складений “Червоний список видів рослин Дніпропетровської області”, затверджений Дніпропетровською обласною радою (рішення обласної ради від 12.06.1998 № 7.2/XXIII), який включав 338 судинних рослин. З них 22 види включені до Європейського Червоного списку, 56 видів – до Червоної книги України (1996), 260 видів рослин, які охороняються в Дніпропетровської області. У 2011 році провідними науковими установами області в галузі вивчення біорізноманіття було створено видання: “Червона книга Дніпропетровської області. Рослинний світ”. Це друге (після Донецької області) повномасштабне видання обласної Червоної книги рослин в Україні. Вона є основою для охорони та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів рослинності, а також видів, що охороняються на регіональному рівні (Червоний список видів рослин і тварин Дніпропетровської області (рішення обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI).

У списку наведено 451 вид рідкісних та зникаючих рослин, що охороняються на території Дніпропетровської області. Серед них – 16 видів занесені до Світового

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Червоного списку, 27 – до Європейського Червоного списку, 82 – до Червоної книги України. Але ці види ретельно охороняються лише на території природного заповідника Дніпровсько-Орільський, Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету та Криворізького ботанічного саду НАН України. [https://adm.dp.gov.ua/storage/app/uploads/public/60e/d38/c15/60ed38c15a69f512978009.pdf].

На території Петриківської ТГ наявні рідкісні рослини такі як: шафран, підсніжники, горицвіт весняний, проліски, гусяча цибулька, люцерна, ковила українська, калюжниці ростуть у степовій зоні, балках річок та полезахисних смугах Петриківської громади.

Тваринний світ. На території Дніпропетровської області зустрічаються 132 види тварин, занесених до Червоної книги України, з них круглих черв’яків – 1, кільчастих черв’яків – 2, членистоногих – 66, хордових – 63. Також зустрічаються 29 видів тварин, що занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори та перебувають під загрозою зникнення (CITES); 241 вид тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції); 96 видів, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS); 52 види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA); 7 видів, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS).

На території Петриківської ТГ мешкають багато тварин, серед яких є рідкісні, що занесені до Червоної книги України: горностай, ящірка зелена, гадюка степова, черепаха болотна, видра річкова, сизоворонка (перелітний птах), птаха сокіл, різні види кажанів. Водяться ці тварини у заплавних та лісостепових ділянках, на схилах балок, на степових ділянках громади.

Уся територія громади лежить в зоні степів, яка є не сприятливою для зростання лісової рослинності. Її характерною особливістю є відсутність природних лісів, окрім байрачних, в інтразональних умовах (наприклад, у долинах річок). Степова зона України вирізняється великим обсягом накопичених органічних речовин в ґрунті. Багаті ґрунти степової зони – це і є найкращий в цьому регіоні спосіб депонування атмосферного вуглецю. Сухі степові умови призвели до появи механізму, при якому основна маса всіх рослин захована в ґрунті, проте через дефіцит вологи органіка відмерлих рослин не розкладається, а просто накопичується, стабілізуючи тим самим клімат на планеті. Звісно, це все працює лише там, де степи не розорюють[8].

Серед негативних факторів, що призводять до деградації біорізноманіття регіону слід назвати поширення інвазійних (чужорідних) видів рослин, що «заміщають» природні лучні та степові угруповання у їх оселищах. Найбільша загроза від інвазійних видів – це надзвичайно висока продуктивність насіння. Насіння інвазійних дерев легко розноситься по місту та за його межі. Його вивозять за межі міста із сміттям, воно розноситься вітром та водними потоками, на кузовах чи капотах автомобілів.

Уздовж багатьох річок, особливо в місцях відпочинку, інтенсивно розвиваються фрагменти інвазійних деревостанів, які витісняють вербняки та інші природні угруповання. На додаток, деякі види мають здатність змінювати хімічний склад ґрунту довкола себе таким чином, що земля стає непридатною для інших рослин.

Інвазійні види збільшують викиди вуглецю з ґрунту. У тіні від крон інвазійних дерев стрімко починають рости інші небезпечні чужорідні рослини, звичні до

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

такого сусідства (амброзія полинолиста тощо). Займаючи місце місцевих (аборигенних) трав'янистих рослин, такі “союзники” формують щільно затінену вологу ділянку, під якою більше нема тих посушливих умов. І в таких умовах накопичена протягом тисячоліть органіка стрімко розкладається бактеріями, призводячи до викиду в атмосферу сполук вуглецю, які рослини накопичували й зберігали в ґрунті століттями.

Інвазійні види призводять до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Дерева здійснюють транспірацію (дихання), через яку волога, вилучена з ґрунтових горизонтів коренями дерев, випаровується через листя. Дослідження в кількох країнах показали, що посадка штучних лісонасаджень посухостійких чужорідних рослин саме в степах призводить до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Випаровування води насадженнями, здатними дотягнутись корінням до ґрунтових горизонтів, значно перевищує обсяг атмосферних опадів, а отже, випаровуються ґрунтові води. У результаті від нестачі води гинуть самі насадження, на їхньому місці утворюються чагарники, які однаково продовжують витісняти місцеве біорізноманіття, виснажувати ґрунтове деповуглецю, але при цьому зовсім не виконують тих функцій, задля яких висаджували дерева. Така ситуація складається тому, що лісові екосистеми за своїм змістом не є характерними для посушливих регіонів.

Інвазійні види призводять до засолення ґрунтів і ґрунтових вод. Підняття за рахунок капілярних сил ґрунтової вологи з глибших шарів внаслідок інтенсивного випаровування деревами підтягує, зокрема, і солі, розчинені в підземних водах[8].

Ще одним з провідних факторів, що негативно впливають на стан біорізноманіття на сьогодні є проведення на території області військових дій. Внаслідок утворення вирв від вибухів руйнується ґрунтовий, тобто власне втрата умов існування для рослини, та як наслідок втрата харчових ресурсів для багатьох видів тварин.

Особливо гостро стоїть проблема збереження степової рослинності. Через забруднення ґрунтів внаслідок обстрілів (у вирвах ґрунти мають значний вміст важких металів), через що відновлення рослинного покриву дуже повільне. Разом з тим, не можна стверджувати зникнення видів рослин тільки наслідками антропогенного впливу чи погіршенням умов існування, бо причини цих явищ для багатьох видів вивчено недостатньо. Вчені не можуть скоординувати свої дослідження і тому єдиної думки про причини зникнення того чи іншого виду рослин зараз не існує. Потрібні додаткові дослідження для об’єктивної оцінки стану популяцій, облік популяцій рідкісних видів та спостереження за їх станом слід проводити систематично і по усій території, а не епізодично та вибірково, що є на даний момент не можливим через російську військову агресію в Україні.

Відомості про біорізноманіття громади. Нижче наведено інформацію про біорізноманіття у Петриківській громаді на основі даних міжнародної бази GBIF (https://www.gbif.org/) (рис.2.14, табл. 2.15).

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

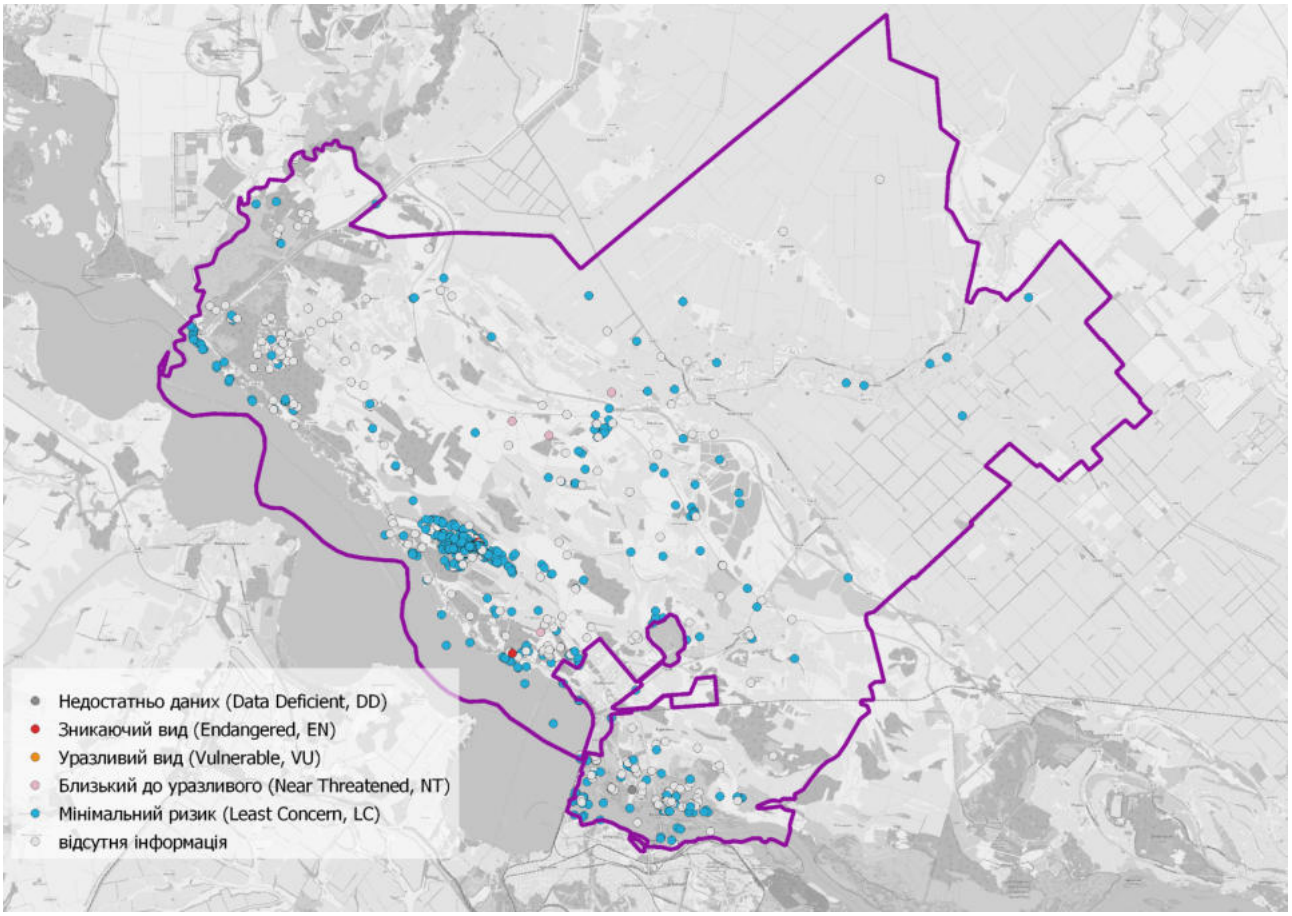

Рис. 2.14. Територіальний розподіл видів рослин і тварин в базі GBIF на території Петриківської громади

Таблиця 2.15

Дані про біорізноманіття в базі GBIF на території Петриківської громади

scientificName	kingdom	iucnRedListCategory	scientificName	kingdom	iucnRedListCategory	scientificName	kingdom	iucnRedListCategory
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Caprimulgus europaeus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alona quadrangularis (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Glyceria maxima (Hartm.) Holmb.	Plantae	LC	Hordeum vulgare var. medicum Korn.	Plantae	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Iris sibirica L.	Plantae		Perdix perdix (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Turritis glabra L.	Plantae		Capreolus capreolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Plantago lanceolata L.	Plantae		Plantago major L.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Vicia grandiflora Scop.	Plantae	LC	Lepidium draba L.	Plantae	
Corvus corax Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lathyrus palustris L.	Plantae	LC	Harmozica ravergiensis (A.Férussac, 1835)	Animalia	
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Euphorbia palustris L.	Plantae	LC	Lagurus lagurus (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Ardea alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Papaver rhoeas L.	Plantae		Pararge aegeria (Linnaeus, 1758)	Animalia	EN
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sisymbrium altissimum L.	Plantae		Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1761)	Animalia	
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Viola stagnina Kit.	Plantae		Chrysomela populi Linnaeus, 1758	Animalia	
Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Scutellaria galericulata L.	Plantae	LC	Pseudochorthippus parallelus (Zetterstedt, 1821)	Animalia	
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Serratula coronata L.	Plantae		Pararge aegeria (Linnaeus, 1758)	Animalia	EN
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Trifolium campestre Schreb.	Plantae		Idaea fuscovenosa (Goeze, 1781)	Animalia	
Turdus viscivorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Erigeron acris subsp. podolicus (Besser) Nyman	Plantae		Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Argiope bruennichi (Scopoli, 1772)	Animalia		Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Teucrium scordium L.	Plantae		Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Althaea officinalis L.	Plantae		Senecio vernalis Waldst. & Kit.	Plantae	
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Pastinaca sativa L.	Plantae		Perca fluviatilis Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Gratiola officinalis L.	Plantae	LC	Tulipa sylvestris L.	Plantae	
Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dianthus squarrosus M.Bieb.	Plantae		Meles meles (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Centaurea konkae Klokov	Plantae		Craspedacusta sowerbii Lankester, 1880	Animalia	
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Stipa capillata L.	Plantae		Geastrum coronatum Pers.	Fungi	
Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Aporia crataegi (Linnaeus, 1758)	Animalia		Fistulina hepatica (Schaeff.) With.	Fungi	
Milvus migrans (Boddaert, 1783)	Animalia	LC	Caucasotachea vindobonensis (C.Pfeiffer, 1828)	Animalia	LC	Setaria verticillata (L.) P.Beauv.	Plantae	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lysimachia nummularia L.	Plantae	LC	Veronica longifolia L.	Plantae	
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Zerynthia polyxena (Denis & Schiffermüller) , 1775	Animalia		Trifolium repens L.	Plantae	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Orthetrum cancellatum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Scrophularia nodosa L.	Plantae	
Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Centaurea trichocephala M.Bieb. ex Willd.	Plantae		Grindelia squarrosa (Pursh) Dunal	Plantae	
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Rhinanthus serotinus (Schönh. ex Halácsy & Heinr.Braun) Oborny	Plantae		Myriostoma coliforme (Dicks.) Corda	Fungi	
Picus canus J.F.Gmelin, 1788	Animalia	LC	Galium rubioides L.	Plantae		Artemisia scoparia Waldst. & Kit.	Plantae	
Cossus cossus Linnaeus, 1758	Animalia		Tyria jacobaeae Linnaeus, 1758	Animalia		Gavia arctica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Allium angulosum L.	Plantae		Lagurus lagurus (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dreissena polymorpha (Pallas, 1771)	Animalia	LC	Nothocricetulus Lebedev, Bannikova, Neumann, Ushakova, Ivanova & Surov, 2018	Animalia	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Grindelia squarrosa (Pursh) Dunal	Plantae		Microtus arvalis (Pallas, 1779)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Allium paniculatum L.	Plantae		Spermophilus pygmaeus (Pallas, 1778)	Animalia	LC
Emberiza citrinella Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phaneroptera nana Fieber, 1853	Animalia	LC	Apodemus agrarius (Pallas, 1771)	Animalia	LC
Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Erythromma viridulum (Charpentier, 1840)	Animalia	LC	Erigeron canadensis L.	Plantae	
Potentilla argentea L.	Plantae		Potamogeton perfoliatus L.	Plantae	LC	Portulaca oleracea L.	Plantae	LC
Delichon urbicum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Scutellaria galericulata L.	Plantae	LC	Ambrosia artemisiifolia L.	Plantae	
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Gratiola officinalis L.	Plantae	LC	Sonchus arvensis L.	Plantae	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chenopodiastrum hybridum (L.) S.Fuentes, Uotila & Borsch	Plantae		Ceratophyllum demersum L.	Plantae	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Rumex hydrolapathum (Scop.) Huds.	Plantae	LC	Coleosporium tussilaginis (Pers.) Lév.	Fungi	
Salvia nemorosa L.	Plantae		Calystegia sepium (L.) R.Br.	Plantae	LC	Salix cinerea L.	Plantae	LC
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Torilis japonica (Houtt.) DC.	Plantae		Alkekengi officinarum Moench	Plantae	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Amorpha fruticosa L.	Plantae		Polygonum arenarium Waldst. & Kit.	Plantae	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lysimachia vulgaris L.	Plantae	LC	Melampyrum cristatum L.	Plantae	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Artemisia marschalliana Spreng.	Plantae		Zeuzera pyrina Linnaeus, 1761	Animalia	
Meloe cicatricosus Leach, 1815	Animalia		Juncus articulatus L.	Plantae	LC	Allium savranicum (Nyman) Oxner	Plantae	
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cryptocephalus laetus Fabricius, 1792	Animalia		Eragrostis minor Host	Plantae	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Serratula coronata L.	Plantae		Erigeron canadensis L.	Plantae	
Corvus corax Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sonchus arvensis L.	Plantae		Tribulus terrestris L.	Plantae	LC
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Erigeron acris subsp. podolicus (Besser) Nyman	Plantae		Allium savranicum Besser	Plantae	
Pinus sylvestris L.	Plantae	LC	Cetraria aculeata (Schreb.) Fr.	Fungi		Cuscuta approximata Bab.	Plantae	
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pelophylax ridibundus (Pallas, 1771)	Animalia	LC	Hylotelephium telephium (L.) H.Ohba	Plantae	
Agrotis exclamationis (Linnaeus, 1758)	Animalia		Octodrilus transpadanus (Rosa, 1884)	Animalia		Scolia hirta (Schrank, 1781)	Animalia	
Nuphar lutea (L.) Sibth. & Sm.	Plantae	LC	Aporrectodea rosea (Savigny, 1826)	Animalia		Carpocoris purpureipennis (DeGeer, 1773)	Animalia	
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aporrectodea caliginosa trapezoides (Dugés, 1828)	Animalia		Iris arenaria Waldst. & Kit.	Plantae	
Asclepias syriaca L.	Plantae	LC	Gentiana pneumonanthe L.	Plantae		Ranunculus auricomus L.	Plantae	
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Trifolium pratense L.	Plantae	LC	Stratiotes aloides L.	Plantae	LC
Protaetia affinis (Andersch, 1797)	Animalia		Ononis arvensis L.	Plantae		Silene tatarica (L.) Pers.	Plantae	
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Pipistrellus kuhlii lepidus Blyth, 1845	Animalia		Eryngium planum L.	Plantae	
Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lacerta agilis Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Salvinia natans (L.) All.	Plantae	LC
Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Gleditsia triacanthos L.	Plantae	LC	Nymphaea alba L.	Plantae	LC
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Brachionus forficula Wierzejski, 1891	Animalia		Melampyrum cristatum L.	Plantae	
Galium verum L.	Plantae		Brachionus dorcas Gosse, 1851	Animalia		Polygonatum odoratum (Mill.) Druce	Plantae	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Nonea pulla (L.) DC.	Plantae		Alisma plantago R.Br.	Plantae		Carrhotus xanthogramma (Latreille, 1819)	Animalia	
Pinus sylvestris L.	Plantae	LC	Codonella lacustris Entz, 1885	Chromis ta		Festuca valesiaca Schleich. ex Gaudin	Plantae	
Capreolus capreolus (Linnaeus, 1758)	Animali a	LC	Polygonum amphibium L.	Plantae		Viburnum opulus L.	Plantae	
Corvus corax Linnaeus, 1758	Animali a	LC	Vallisneria P.Micheli ex L.	Plantae		Viola elatior Fr.	Plantae	
Columba oenas Linnaeus, 1758	Animali a	LC	Asplanchna Gosse, 1850	Animalia		Alopecurus pratensis L.	Plantae	
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animali a	LC	Cladophora Kützing, 1843	Plantae		Betula pubescens Ehrh.	Plantae	LC
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animali a	LC	Kochia Frech, 1891	Animalia		Centaurea konkae Klokov	Plantae	
Corvus corax Linnaeus, 1758	Animali a	LC	Cyclops vernalis Fischer, 1853	Animalia		Centaurium pulchellum (Sw.) Druce	Plantae	
Larus cachinnans Pallas, 1811	Animali a	LC	Spergularia (Pers.) J.Presl & C.Presl	Plantae		Lycopus europaeus L.	Plantae	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animali a	LC	Salicornia L.	Plantae		Persicaria hydropiper (L.) Spach	Plantae	LC
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animali a	LC	Keratella tropica (Apstein, 1907)	Animalia		Prunus persica (L.) Batsch	Plantae	
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animali a	LC	Leydigia quadrangularis Kurz, 1875	Animalia		Harmonia axyridis (Pallas, 1773)	Animalia	
Lanius minor Gmelin, 1788	Animali a	LC	Brachionus budapestinensis Daday, 1885	Animalia		Silene baccifera (L.) Roth	Plantae	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animali a		Monostyla Ehrenberg, 1830	Animalia		Gavia stellata (Pontoppidan, 1763)	Animalia	LC
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animali a	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mentha arvensis L.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cenchrus longispinus (Hack.) Fernald	Plantae	
Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cicindela soluta Dejean, 1822	Animalia	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Libellula fulva Müller, 1764	Animalia	LC
Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Koeleria glauca (Spreng.) DC.	Plantae	
Silene latifolia Poir.	Plantae		Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carex hirta L.	Plantae	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Populus tremula L.	Plantae	LC
Emys orbicularis (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carex acutiformis Ehrh.	Plantae	LC
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Buteo lagopus (Pontoppidan, 1763)	Animalia	LC	Tussilago farfara L.	Plantae	
Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Rumex hydrolapathum (Scop.) Huds.	Plantae	LC
Trifolium repens L.	Plantae		Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Nonea pulla (L.) DC.	Plantae	
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sparganium erectum L.	Plantae	LC
Botaurus Stephens, 1819	Animalia		Turdus merula Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Planorbarius corneus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Odontarrhena tortuosa (Waldst. & Kit. ex Willd.) C.A.Mey.	Plantae	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Artemisia absinthium L.	Plantae	
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Amanita muscaria (L.) Lam.	Fungi	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Plectrophenax nivalis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Limosa limosa (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT
Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Calidris minuta (Leisler, 1812)	Animalia	LC
Cynoglossum officinale L.	Plantae		Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pluvialis squatarola (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Tringa nebularia (Gunnerus, 1767)	Animalia	LC
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Charadrius hiaticula Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Falco peregrinus Tunstall, 1771	Animalia	LC
Apus apus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Haematopus ostralegus Linnaeus, 1758	Animalia	NT
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Falco subbuteo Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Silene viscosa (L.) Pers.	Plantae		Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Buteo lagopus (Pontoppidan, 1763)	Animalia	LC	Anas acuta Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Alauda arvensis Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Casmerodius albus (Linnaeus, 1758)	Animalia	
Berteroa incana (L.) DC.	Plantae		Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus cachinnans Pallas, 1811	Animalia	LC
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia	
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus ridibundus Linnaeus, 1766	Animalia	
Turdus merula Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Emberiza hortulana Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Falco subbuteo Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Tropinota hirta (Poda, 1761)	Animalia		Larus ichthyaetus Pallas, 1773	Animalia	
Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Plantago major L.	Plantae	LC	Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.	Plantae		Siona lineata (Scopoli, 1763)	Animalia		Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Nonea pulla (L.) DC.	Plantae		Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Mergus merganser Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Plantago major L.	Plantae	LC	Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Larus canus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cerioporus squamosus (Huds.) Quél.	Fungi	VU	Corvus frugilegus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chlidonias leucopterus (Temminck, 1815)	Animalia	LC
Senecio vernalis Waldst. & Kit.	Plantae		Asclepias syriaca L.	Plantae	LC	Gavia arctica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Tentyria nomas (Pallas, 1781)	Animalia		Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Scolopax rusticola Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Plantago lanceolata L.	Plantae		Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mergus merganser Linnaeus, 1758	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Geranium robertianum L.	Plantae		Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus argentatus Pontoppidan, 1763	Animalia	LC
Carpocoris purpureipennis (DeGeer, 1773)	Animalia		Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Mergus serrator Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Knautia arvensis (L.) Coult.	Plantae		Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Ichthyaetus ichthyaetus (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Coccinella septempunctata Linnaeus, 1758	Animalia		Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus cachinnans Pallas, 1811	Animalia	LC
Lathyrus tuberosus L.	Plantae	LC	Lepus europaeus Pallas, 1778	Animalia	LC	Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC
Asparagus officinalis L.	Plantae	DD	Chelidonium majus L.	Plantae		Buteo lagopus (Pontoppidan, 1763)	Animalia	LC
Galium verum L.	Plantae		Robinia pseudoacacia L.	Plantae	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Coccinella septempunctata Linnaeus, 1758	Animalia		Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Bucephala clangula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Agrypnus murinus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Pernis apivorus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Mergus serrator Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Saxicola rubicola (Linnaeus, 1766)	Animalia		Trifolium pratense L.	Plantae	LC	Mergellus albellus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Anas penelope Linnaeus, 1758	Animalia	
Ondatra zibethicus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Urtica dioica L.	Plantae	LC	Chroicocephalus ridibundus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Coccinella septempunctata Linnaeus, 1758	Animalia		Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Podiceps grisegena (Boddaert, 1783)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Podiceps auritus (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU
Campanula persicifolia L.	Plantae		Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Aythya marila (Linnaeus, 1761)	Animalia	LC
Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus fuscus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Netta rufina (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lactuca serriola L.	Plantae		Netta rufina (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ranunculus repens L.	Plantae		Melanitta fusca (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Netta rufina (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Cannabis sativa L.	Plantae		Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia	
Achillea millefolium L.	Plantae	LC	Eryngium campestre L.	Plantae		Limnodrilus newaensis Michaelsen, 1903	Animalia	
Cupido argiades (Pallas, 1771)	Animalia		Erinaceus roumanicus Barrett-Hamilton, 1900	Animalia	LC	Limnodrilus michaelseni Lastočkin, 1937	Animalia	
Delphinium consolida L.	Plantae		Sambucus nigra L.	Plantae		Amanita muscaria (L.) Lam.	Fungi	
Cirsium arvense (L.) Scop.	Plantae		Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Pulsatilla pratensis (L.) Mill.	Plantae	
Vipera renardi renardi (Christoph, 1861)	Animalia		Orthetrum cancellatum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Impatiens parviflora DC.	Plantae	
Caprimulgus europaeus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Larus cachinnans Pallas, 1811	Animalia	LC	Lycaena phlaeas (Linnaeus, 1761)	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Helicoverpa armigera (Hübner, 1808)	Animalia		Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Elaeagnus angustifolia L.	Plantae	LC
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Trifolium repens L.	Plantae		Populus × canescens (Aiton) Sm.	Plantae	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Scardinius erythrophthalmus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Geranium robertianum L.	Plantae		Rhodeus amarus (Bloch, 1782)	Animalia	LC
Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cerioporus squamosus (Huds.) Quél.	Fungi	VU	Rutilus rutilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Berberis vulgaris L.	Plantae		Phoenicurus phoenicurus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Leucaspius delineatus (Heckel, 1843)	Animalia	LC
Viburnum opulus L.	Plantae		Soronia grisea (Linnaeus, 1758)	Animalia		Blicca bjoerkna (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Castor fiber Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Carassius gibelio (Bloch, 1782)	Animalia	
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Alburnus alburnus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Polygonum arenarium Waldst. & Kit.	Plantae		Lasius fuliginosus (Latreille, 1798)	Animalia		Abramis brama (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Neogobius melanostomus (Pallas, 1814)	Animalia	LC
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Graphosoma italicum italicum	Animalia		Eremias arguta (Pallas, 1773)	Animalia	LC
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lacerta agilis Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Senecio vernalis Waldst. & Kit.	Plantae		Sicista loriger (Nathusius, 1840)	Animalia	
Fringilla montifringilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cynoglossum officinale L.	Plantae		Polyphylla fullo (Linnaeus, 1758)	Animalia	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Hordeum murinum L.	Plantae	LC	Anoxia pilosa (Fabricius, 1792)	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Apis mellifera Linnaeus, 1758	Animalia		Tribulus terrestris L.	Plantae	LC
Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Berteroa incana (L.) DC.	Plantae	
Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Quercus robur L.	Plantae	LC	Knipowitschia caucasica (Berg, 1916)	Animalia	LC
Bombycilla garrulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Neogobius melanostomus (Pallas, 1814)	Animalia	LC
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lacerta agilis Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Neogobius fluviatilis (Pallas, 1814)	Animalia	LC
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Abramis brama (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lepus europaeus Pallas, 1778	Animalia	LC	Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Clupeonella cultriventris (Nordmann, 1840)	Animalia	LC
Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Delichon urbicum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Babka gymnotrachelus (Kessler, 1857)	Animalia	LC
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Nonea pulla (L.) DC.	Plantae		Sterna albifrons Pallas, 1764	Animalia	
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Silene latifolia Poir.	Plantae		Elaeagnus angustifolia L.	Plantae	LC
Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Coenagrion pulchellum (Vander Linden, 1825)	Animalia	LC	Wolffia arrhiza (L.) Horkel ex Wimm.	Plantae	LC
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.	Plantae	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pyrrhocoris apterus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Marchantia polymorpha subsp. polymorpha	Plantae	
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Marasmius oreades (Bolton) Fr.	Fungi		Potamogeton natans L.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sorbus aucuparia L.	Plantae	LC
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cetonia aurata (Linnaeus, 1758)	Animalia		Cardamine dentata Schult.	Plantae	
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lycopus europaeus L.	Plantae	LC	Ponticola ratan (Nordmann, 1840)	Animalia	DD
Anser albifrons (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Euphorbia seguieriana Neck.	Plantae		Syngnathus abaster Risso, 1827	Animalia	LC
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Neptis rivularis (Scopoli, 1763)	Animalia		Proterorhinus semilunaris (Heckel, 1837)	Animalia	LC
Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pseudorasbora parva (Temminck & Schlegel, 1846)	Animalia	LC
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Harmozica ravergiensis (A.Férussac, 1835)	Animalia		Mesogobius batrachocephalus (Pallas, 1814)	Animalia	LC
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Silene latifolia Poir.	Plantae		Babka gymnotrachelus (Kessler, 1857)	Animalia	LC
Fringilla montifringilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Caucasotachea vindobonensis (C.Pfeiffer, 1828)	Animalia	LC	Ponticola kessleri (Günther, 1861)	Animalia	LC
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Centaurea cyanus L.	Plantae		Dryopteris carthusiana (Vill.) H.P.Fuchs	Plantae	
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pulsatilla pratensis (L.) Mill.	Plantae		Syngnathus abaster Risso, 1827	Animalia	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Boletus edulis Bull.	Fungi	LC	Dianthus campestris M.Bieb.	Plantae	
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Galium aparine L.	Plantae		Dactylorhiza incarnata (L.) Soó	Plantae	
Ardea alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aegonychon purpurocaeruleum (L.) Holub	Plantae		Juncus conglomeratus L.	Plantae	LC
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pentodon idiota (Herbst, 1789)	Animalia		Juncus effusus L.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dorcus parallelipipedus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Climacium dendroides (Hedw.) F.Weber & D.Mohr	Plantae	
Emberiza schoeniclus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Propylea quatuordecimpunctata (Linnaeus, 1758)	Animalia		Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chlorophanus micans Krynicki, 1832	Animalia		Diaptomus gracilis Sars G.O., 1863	Animalia	
Spinus spinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Asclepias syriaca L.	Plantae	LC	Scapholeberis mucronata (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cyclops fimbriatus Fischer, 1853	Animalia	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pterodina patina (Hermann, 1783)	Animalia	
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Macrolepiota procera (Scop.) Singer	Fungi		Camptocercus rectirostris Schödler, 1862	Animalia	
Mergus merganser Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dunhevedia crassa King, 1853	Animalia	
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Caucasotachea vindobonensis (C.Pfeiffer, 1828)	Animalia	LC	Eurycercus lamellatus (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Nostoc Vaucher ex Bornet & Flahault, 1886	Bacteria	
Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alonella excisa (Fischer, 1854)	Animalia	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Synchaeta Ehrenberg, 1832	Animalia	
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alona tenuicaudis G.O.Sars, 1862	Animalia	
Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chara Linnaeus, 1753	Plantae	
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Elodea canadensis Michx.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Dorcus parallelipipedus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Sparganium L.	Plantae	
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Apus apus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Alisma L.	Plantae	
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Anchusa officinalis L.	Plantae		Najas minor All.	Plantae	LC
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Saponaria officinalis L.	Plantae		Butomus L.	Plantae	
Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Asclepias syriaca L.	Plantae	LC	Pedalia mira (Hudson, 1871)	Animalia	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Echium vulgare L.	Plantae		Diaphanosoma brachyurum (Liévin, 1848)	Animalia	
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Schizocerca diversicornis Daday, 1883	Animalia	
Milvus migrans (Boddaert, 1783)	Animalia	LC	Eryngium campestre L.	Plantae		Noteus quadricornis Ehrenberg, 1832	Animalia	
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Forficula tomis (Kolenati, 1846)	Animalia		Utricularia L.	Plantae	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Trifolium arvense L.	Plantae		Ceriodaphnia reticulata (Jurine, 1820)	Animalia	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Typha latifolia L.	Plantae	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Cyclops macrurus Sars G.O., 1863	Animalia	
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Agropyron cristatum (L.) Gaertn.	Plantae		Myriophyllum L.	Plantae	
Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Polyphylla fullo (Linnaeus, 1758)	Animalia		Hydrodictyon Roth, 1797	Plantae	
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Psyllobora vigintiduopunctata (Linnaeus, 1758)	Animalia		Sida crystallina (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Enoplognatha Pavesi, 1880	Animalia		Natrix natrix (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Helichrysum arenarium (L.) Moench	Plantae		Cervidae	Animalia	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dianthus polymorphus M.Bieb.	Plantae	EN	Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Acontia trabealis (Scopoli, 1763)	Animalia		Lanius excubitor Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Argiope bruennichi (Scopoli, 1772)	Animalia		Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Hieracium umbellatum L.	Plantae		Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Polygonia c-album (Linnaeus, 1758)	Animalia		Coccinella septempunctata Linnaeus, 1758	Animalia	
Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Acrida ungarica (Herbst, 1786)	Animalia	LC	Aristolochia clematitis L.	Plantae	
Milvus migrans (Boddaert, 1783)	Animalia	LC	Apis mellifera Linnaeus, 1758	Animalia		Pandion haliaetus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Helicoverpa armigera (Hübner, 1808)	Animalia		Spatula clypeata (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Tringa glareola Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Vespa crabro Linnaeus	Animalia		Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Solanum nigrum L.	Plantae		Pernis apivorus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Brachyderes incanus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Luscinia svecica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Falco vespertinus Linnaeus, 1766	Animalia	VU
Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Picus canus J.F.Gmelin, 1788	Animalia	LC	Tringa erythropus (Pallas, 1764)	Animalia	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Geranium robertianum L.	Plantae		Panurus biarmicus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Turdus merula Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Leptoglossus occidentalis Heidemann, 1910	Animalia		Gallinago gallinago (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Amanita muscaria (L.) Lam.	Fungi		Acrocephalus agricola (Jerdon, 1845)	Animalia	LC
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Picus canus J.F.Gmelin, 1788	Animalia	LC	Vanellus vanellus (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Circus cyaneus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Bombycilla garrulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius excubitor Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus iliacus Linnaeus, 1758	Animalia	NT
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Eremophila alpestris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Circus cyaneus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Larus cachinnans Pallas, 1811	Animalia	LC	Periparus ater (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Alauda arvensis Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Calidris temminckii (Leisler, 1812)	Animalia	LC
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Acrocephalus schoenobaenus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Motacilla citreola Pallas, 1776	Animalia	LC
Ichthyaetus ichthyaetus (Pallas, 1773)	Animalia	LC	Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Thinornis G.R.Gray, 1844	Animalia	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Circaetus gallicus (Gmelin, 1788)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Buteo rufinus (Cretzschmar, 1829)	Animalia	LC
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Saxicola rubicola (Linnaeus, 1766)	Animalia		Chlidonias niger (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Streptopelia decaocto (Frivaldszky, 1838)	Animalia	LC	Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia	
Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia	
Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Columba oenas Linnaeus, 1758	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Caprimulgus europaeus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Falco subbuteo Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia	
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Sylvia borin (Boddaert, 1783)	Animalia	LC	Prunella modularis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Pluvialis apricaria (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Larus cachinnans Pallas, 1811	Animalia	LC	Saxicola rubicola (Linnaeus, 1766)	Animalia		Perdix perdix (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus merula Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus cervinus (Pallas, 1811)	Animalia	LC
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Acrocephalus melanopogon (Temminck, 1823)	Animalia	LC
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Anser anser (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Tadorna ferruginea (Pallas, 1764)	Animalia	LC
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Spatula querquedula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus pratensis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Emberiza citrinella Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Melolontha melolontha (Linnaeus, 1758)	Animalia	
Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phoenicurus phoenicurus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Felis catus Linnaeus, 1758	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Corvus corax Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.	Plantae	
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Plantago lanceolata L.	Plantae	
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Melissa officinalis L.	Plantae	
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Asperugo procumbens L.	Plantae	
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Nyctalus noctula (Schreber, 1774)	Animalia	LC
Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Perilla frutescens (L.) Britton	Plantae	LC
Larus cachinnans Pallas, 1811	Animalia	LC	Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ailanthus altissima (Mill.) Swingle	Plantae	LC
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chydorus sphaericus (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Santolina chamaecyparissus L.	Plantae	
Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lathyrus tuberosus L.	Plantae	LC
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Vicia villosa Roth	Plantae	
Corvus corax Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Clinopodium acinos (L.) Kuntze	Plantae	
Galerida cristata (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Centaurea chartolepis Greuter	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Epilobium hirsutum L.	Plantae	LC
Locustella luscinioides (Savi, 1824)	Animalia	LC	Galium verum L.	Plantae		Dendrocoptes medius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cuscuta epithymum (L.) L.	Plantae	
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Stachys recta L.	Plantae	
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Thesium ramosum Hayne	Plantae	
Delichon urbicum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dryobates minor (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Allium savranicum (Nyman) Oxner	Plantae	
Apus apus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Pluvialis apricaria (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Nycticorax nycticorax (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Limosa lapponica (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT
Riparia riparia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Branta ruficollis (Pallas, 1769)	Animalia	VU
Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pernis apivorus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cordulia aenea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Potentilla incana (Borkh.) Soják	Plantae	
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Myosotis stricta Link ex Roem. & Schult.	Plantae	
Alauda arvensis Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Regiscolia Betrem & Bradley, 1964	Animalia		Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Vallisneria spiralis L.	Plantae	LC
Ichthyaetus ichthyaetus (Pallas, 1773)	Animalia	LC	Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dactylorhiza incarnata (L.) Soó	Plantae	
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Ornithogalum kochii Parl.	Plantae	
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Polyommatus bellargus (Rottemburg, 1775)	Animalia	
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Ardea alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Jasione montana L.	Plantae	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Hippolais icterina (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Astragalus cicer L.	Plantae	
Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Allium savranicum (Nyman) Oxner	Plantae	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Urtica dioica L.	Plantae	LC
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Vanessa cardui (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sempervivum ruthenicum Koch ex Schnittsp. & C.B.Lehm.	Plantae	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Calidris melanotos (Vieillot, 1819)	Animalia	LC
Astur Lacepède, 1799	Animalia		Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Himantopus himantopus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Crypsis Waterhouse, 1877	Animalia	
Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cocchia G.R.Boehmer, 1770	Plantae	
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Atriplex L.	Plantae	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chenopodium L.	Plantae	
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carassius carassius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Perca fluviatilis Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyprinus carpio Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Riparia riparia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Esox lucius Linnaeus, 1758	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Emys orbicularis (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT	Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Acerina cernua (Linnaeus, 1758)	Animalia	
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lernaeocera Blainville, 1822	Animalia	
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Hieraaetus pennatus (Gmelin, 1788)	Animalia	LC	Potamogeton L.	Plantae	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ficedula hypoleuca (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Brachionus Pallas, 1766	Animalia	
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Bombycilla garrulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Streptopelia decaocto (Frivaldszky, 1838)	Animalia	LC
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phoenicurus phoenicurus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Bombycilla garrulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Catocala puerpera (Giorna, 1791)	Animalia		Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Spinus spinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Viola suavis M.Bieb.	Plantae		Spinus spinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Asio otus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Potentilla argentea L.	Plantae	
Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lactuca serriola L.	Plantae	
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Humulus lupulus L.	Plantae	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Echium vulgare L.	Plantae	
Grus grus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anethum graveolens L.	Plantae	
Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Ficedula albicollis (Temminck, 1815)	Animalia	LC	Convolvulus arvensis L.	Plantae	
Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Arabidopsis arenosa (L.) Lawalrée	Plantae		Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC
Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Achillea millefolium L.	Plantae	LC
Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dianthus polymorphus M.Bieb.	Plantae	EN
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Odontites luteus (L.) Clairv.	Plantae	
Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Lomelosia argentea (L.) Greuter & Burdet	Plantae	
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Linaria vulgaris Mill.	Plantae	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Glechoma hederacea L.	Plantae	
Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ficedula albicollis (Temminck, 1815)	Animalia	LC	Plantago indica L.	Plantae	
Lanius excubitor Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Auriscalpium vulgare Gray	Fungi	
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Gagea lutea (L.) Ker Gawl.	Plantae	
Pyrrhula pyrrhula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chelidonium majus L.	Plantae	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pelophylax ridibundus (Pallas, 1771)	Animalia	LC	Narcissus poeticus L.	Plantae	LC
Pyrrhula pyrrhula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Thomisus onustus Walckenaer, 1805	Animalia	
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Artomyces pyxidatus (Pers.) Jülich	Fungi	
Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Juncus articulatus L.	Plantae	LC
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Rhodeus amarus (Bloch, 1782)	Animalia	LC
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cobitis taenia Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Scardinius erythrophthalmus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Rutilus rutilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pseudorasbora parva (Temminck & Schlegel, 1846)	Animalia	LC
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Carassius gibelio (Bloch, 1782)	Animalia	
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alburnus alburnus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Anchusa gmelinii Ledeb.	Plantae		Clupeonella cultriventris (Nordmann, 1840)	Animalia	LC
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Blicca bjoerkna (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Proterorhinus semilunaris (Heckel, 1837)	Animalia	LC
Ficaria verna Huds.	Plantae		Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Neogobius fluviatilis (Pallas, 1814)	Animalia	LC
Emberiza calandra Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Knipowitschia caucasica (Berg, 1916)	Animalia	LC
Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mesogobius batrachocephalus (Pallas, 1814)	Animalia	LC
Muscari neglectum Guss. ex Ten.	Plantae		Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Knipowitschia longecaudata (Kessler, 1877)	Animalia	LC
Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Leucaspius delineatus (Heckel, 1843)	Animalia	LC
Apus apus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Hypogymnia physodes (L.) Nyl.	Fungi	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Asio otus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Tentyria nomas (Pallas, 1781)	Animalia	
Aglais io (Linnaeus, 1758)	Animalia		Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cladonia foliacea (Huds.) Willd.	Fungi	
Lullula arborea (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Hyphantria cunea (Drury, 1773)	Animalia	
Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Crucibulum laeve (Huds.) Kambly	Fungi	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sedum acre L.	Plantae		Trichrysis cyanea (Linnaeus, 1758)	Animalia	
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Salix caprea L.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Hyles euphorbiae Linnaeus, 1758	Animalia	
Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Nycticorax nycticorax (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Medicago sativa L.	Plantae	LC
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.	Plantae	LC
Turdus merula Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dryopteris carthusiana (Vill.) H.P.Fuchs	Plantae	
Vulpes vulpes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Apopellia endiviifolia (Dicks.) Nebel & D.Quandt	Plantae	
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Ptychostomum pseudotriquetrum var. pseudotriquetrum	Plantae	
Equisetum arvense L.	Plantae	LC	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Euphorbia seguieriana Neck.	Plantae	
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Linaria odora (M.Bieb.) Fisch.	Plantae	
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Natrix natrix (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Lycopodium clavatum L.	Plantae	
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Gypsophila paniculata L.	Plantae	
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fragaria vesca L.	Plantae	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Juncus tenuis Willd.	Plantae	
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Thelephora terrestris Ehrh. ex Fr.	Fungi	
Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cortinarius mucosus (Bull.) J.Kickx f.	Fungi	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Pilosella officinarum Vaill.	Plantae	
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Chrysomela populi Linnaeus, 1758	Animalia	
Ficedula albicollis (Temminck, 1815)	Animalia	LC	Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carex pseudocyperus L.	Plantae	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Fumaria schleicheri Soy.-Will.	Plantae	
Veronica prostrata L.	Plantae		Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)	Animalia	LC	Timandra comae Schmidt, 1931	Animalia	
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Tragopogon ucrainicus Artemczuk	Plantae	
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dianthus borbasii Vandas	Plantae	
Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Hoplia parvula Krynicky, 1832	Animalia	
Lycaena tityrus (Poda, 1761)	Animalia		Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Coenagrion puella (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Mycelis muralis (L.) Dumort.	Plantae	
Emys orbicularis (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT	Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Trypetoptera punctulata (Scopoli, 1763)	Animalia	
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Berteroa incana (L.) DC.	Plantae	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cystodermella cinnabarina (Alb. & Schwein.) Harmaja	Fungi	
Nonea pulla (L.) DC.	Plantae		Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Veronica spicata L.	Plantae	
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Monotropa hypopitys L.	Plantae	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Ficedula albicollis (Temminck, 1815)	Animalia	LC	Jurinea cyanoides (L.) Rchb.	Plantae	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Rhizina undulata Fr.	Fungi	
Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sterna hirundo Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aquarius paludum (Fabricius, 1794)	Animalia	
Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pentanema britannicum (L.) D.Gut.Larr., Santos-Vicente, Anderb., E.Rico & M.M.Mart.Ort.	Plantae	
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Podiceps cristatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sympetrum sanguineum (Müller, 1764)	Animalia	LC
Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Chroicocephalus ridibundus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Sphagnum squarrosum Crome	Plantae	
Emberiza citrinella Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dryobates minor (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Neottia ovata (L.) Bluff & Fingerh.	Plantae	
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Cirsium vulgare (Savi) Ten.	Plantae	
Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Athyrium filix-femina (L.) Roth	Plantae	
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ardea purpurea Linnaeus, 1766	Animalia	LC	Polygonum arenarium Waldst. & Kit.	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Ardea alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Euphrasia stricta J.P.Wolff ex J.F.Lehm.	Plantae	
Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Lomelosia argentea (L.) Greuter & Burdet	Plantae	
Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC	Senecio doria L.	Plantae	
Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Argiope bruennichi (Scopoli, 1772)	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chlidonias hybrida (Pallas, 1811)	Animalia	LC	Polytrichum commune Hedw.	Plantae	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Salix caprea L.	Plantae	LC
Strix aluco Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chroicocephalus ridibundus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Pyrola rotundifolia L.	Plantae	
Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Solidago virgaurea L.	Plantae	
Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Argentina anserina (L.) Rydb.	Plantae	LC
Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)	Animalia	LC	Lythrum salicaria L.	Plantae	LC
Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lasiocampa quercus Linnaeus, 1758	Animalia		Pinus sylvestris L.	Plantae	LC
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carex hirta L.	Plantae	
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Erinaceus roumanicus Barrett-Hamilton, 1900	Animalia	LC
Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mycelis muralis (L.) Dumort.	Plantae	
Barbarea vulgaris (L.) W.T.Aiton	Plantae	EN	Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dianthus campestris M.Bieb.	Plantae	
Anthemis ruthenica M.Bieb.	Plantae		Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Althaea officinalis L.	Plantae	
Senecio vernalis Waldst. & Kit.	Plantae		Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Artemisia marschalliana Spreng.	Plantae	
Locustella luscinioides (Savi, 1824)	Animalia	LC	Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Epilobium hirsutum L.	Plantae	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Castor fiber Linnaeus, 1758	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Linaria odora (M.Bieb.) Fisch.	Plantae	
Motacilla flava flava Linnaeus, 1758	Animalia		Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Agropyron dasyanthum Ledeb.	Plantae	EN
Nycticorax nycticorax (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Polygonum arenarium Waldst. & Kit.	Plantae	
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sylvia borin (Boddaert, 1783)	Animalia	LC	Corispermum borysthenicum Andrz.	Plantae	
Vipera renardi (Christoph, 1861)	Animalia	NT	Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dianthus platyodon Klokov	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Dianthus squarrosus M.Bieb.	Plantae	
Botaurus Stephens, 1819	Animalia		Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Scirpus lacustris L.	Plantae	
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Typha angustifolia L.	Plantae	LC
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dinocharis pocillum	Animalia	
Lepus europaeus Pallas, 1778	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Graptoleberis testudinaria (Fischer, 1851)	Animalia	
Riparia riparia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Rana arvalis Nilsson, 1842	Animalia	LC	Cyclops leuckarti Claus, 1857	Animalia	
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Diaptomus coeruleus (Fischer, 1853)	Animalia	
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ceriodaphnia quadrangula (O.F.Müller, 1785)	Animalia	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Daphnia pulex Leydig, 1860	Animalia	
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chroogomphus (Singer) O.K.Mill.	Fungi		Cathypna luna	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Mytilina brevispina (Ehrenberg, 1830)	Animalia	
Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Brachionus urceolaris Müller, 1773	Animalia	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Monostyla bulla Gosse, 1851	Animalia	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Lemna trisulca L.	Plantae	LC
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Nuphar Sm.	Plantae	
Cuculus canorus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ceratophyllum submersum L.	Plantae	LC
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Juncus L.	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sitta europaea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Potamogeton lucens L.	Plantae	LC
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Potamogeton pectinatus L.	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Butomus umbellatus L.	Plantae	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sparganium ramosum Curtis	Plantae	
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Carex L.	Plantae	
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lacerta viridis (Laurenti, 1768)	Animalia	LC	Phragmites communis Trin.	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Rana arvalis Nilsson, 1842	Animalia	LC	Scirpus Tourn. ex L.	Plantae	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phragmites Adans.	Plantae	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Ficedula albicollis (Temminck, 1815)	Animalia	LC	Monostyla quadridentata Ehrenberg, 1832	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Motacilla flava Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Polyarthra platyptera Ehrenberg, 1838	Animalia	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Brachionus amphiceros Ehrenberg, 1838	Animalia	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Brachionus angularis Gosse, 1851	Animalia	
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lanius minor Gmelin, 1788	Animalia	LC	Arcella vulgaris Ehrenberg, 1832	Protozoa	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Triarthra longiseta Ehrenberg, 1834	Animalia	
Luscinia svecica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Difflugia Leclerc, 1815	Protozoa	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Laophonte mohammed Blanchard & Richard, 1891	Animalia	
Curruca nisoria (Bechstein, 1792)	Animalia		Dryobates minor (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Eurytemora velox (Lilljeborg, 1853)	Animalia	
Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Ceriodaphnia Dana, 1853	Animalia	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Keratella quadrata (Müller, 1786)	Animalia	
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Anuraeopsis hypelasma Gosse, 1886	Animalia	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Keratella cochlearis (Gosse, 1851)	Animalia	
Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Bosmina longirostris cornuta (Jurine, 1820)	Animalia	
Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Moina rectirostris (Leydig, 1860)	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Rynchotalona	Animalia	
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pilosella echioides (Lumn.) F.W.Schultz & Sch.Bip.	Plantae		Chydorus sphaericus (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alona rectangula G.O.Sars, 1862	Animalia	
Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)	Animalia	LC	Solidago virgaurea L.	Plantae		Euchlanis Ehrenberg, 1832	Animalia	
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Simocephalus vetulus (O.F.Müller, 1776)	Animalia	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Falco tinnunculus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Simocephalus exspinosus (Koch)	Animalia	
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyclops albidus (Jurine, 1820)	Animalia	
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyclops lilljeborgi Sars G.O., 1918	Animalia	
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Cyclops serrulatus Fischer, 1851	Animalia	
Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cyclops viridis Jurine, 1820	Animalia	
Columba palumbus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Metopidia Ehrenberg, 1830	Animalia	
Passer montanus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyclops oithonoides Sars G.O., 1863	Animalia	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Ceratophyllum L.	Plantae	
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Falco subbuteo Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alona affinis (Leydig, 1860)	Animalia	
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pelophylax ridibundus (Pallas, 1771)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pelophylax ridibundus (Pallas, 1771)	Animalia	LC
Hydrocharis morsus-ranae L.	Plantae	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Amorpha fruticosa L.	Plantae	
Salvia nemorosa L.	Plantae		Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Sterna hirundo Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pipistrellus kuhlii lepidus Blyth, 1845	Animalia	
Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Euonymus europaeus L.	Plantae	LC
Circus aeruginosus aeruginosus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Graphosoma italicum italicum	Animalia		Larus canus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Hirundo rustica Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lacerta agilis Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Emberiza citrinella Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Luscinia svecica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chelidonium majus L.	Plantae		Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cetonia aurata (Linnaeus, 1758)	Animalia		Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC
Turdus philomelos C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC	Neottia ovata (L.) Bluff & Fingerh.	Plantae		Podiceps cristatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Lanius collurio Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Amorpha fruticosa L.	Plantae		Saxicola rubicola (Linnaeus, 1766)	Animalia	
Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ceratiomyxa fruticulosa (O.F.Müll.) T.Macbr., 1899	Protozoa		Streptopelia decaocto (Frivaldszky, 1838)	Animalia	LC
Curruca communis (Latham, 1787)	Animalia		Codophila varia (Fabricius, 1787)	Animalia		Ficedula hypoleuca (Pallas, 1764)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Bromus squarrosus L.	Plantae		Ficedula albicollis (Temminck, 1815)	Animalia	LC
Nycticorax nycticorax (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Epilobium hirsutum L.	Plantae	LC	Primula veris L.	Plantae	
Chloris chloris (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Calopteryx splendens (Harris, 1780)	Animalia	LC	Arctia festiva (Hufnagel, 1766)	Animalia	
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Elaeagnus angustifolia L.	Plantae	LC	Prunus cerasifera Ehrh.	Plantae	DD
Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Sedum sexangulare L.	Plantae		Helix pomatia Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pinus banksiana Lamb.	Plantae	LC	Dianthus polymorphus M.Bieb.	Plantae	EN
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ciconia nigra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fruticicola fruticum (O.F.Müller, 1774)	Animalia	LC
Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Carassius Nilsson, 1832	Animalia	
Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Gelasia ensifolia (M.Bieb.) Zaika, Sukhor. & N.Kilian	Plantae	
Upupa epops Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Orobanche coerulescens Stephan	Plantae	
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Podiceps cristatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Eryngium campestre L.	Plantae	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Odontites luteus (L.) Clairv.	Plantae	
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Lepomis gibbosus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Galatella biflora (L.) Nees	Plantae	
Riparia riparia (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ponticola kessleri (Günther, 1861)	Animalia	LC	Salix acutifolia Willd.	Plantae	LC
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Eremias arguta (Pallas, 1773)	Animalia	LC	Salix triandra L.	Plantae	LC
Passer domesticus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Vipera renardi (Christoph, 1861)	Animalia	NT	Nuphar lutea (L.) Sibth. & Sm.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Rallus aquaticus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Salix cinerea L.	Plantae	LC
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chrysolina cerealis (Linnaeus, 1767)	Animalia	
Zapornia parva (Scopoli, 1769)	Animalia		Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Tropinota hirta (Poda, 1761)	Animalia	
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chroicocephalus ridibundus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Lamium amplexicaule L.	Plantae	
Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Botaurus Stephens, 1819	Animalia		Sedum sexangulare L.	Plantae	
Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Podiceps cristatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Caltha palustris L.	Plantae	LC
Muscicapa striata (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Pyrus communis L.	Plantae	LC
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Salix rosmarinifolia L.	Plantae	
Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Sorbus aucuparia L.	Plantae	LC	Odontarrhena tortuosa (Waldst. & Kit. ex Willd.) C.A.Mey.	Plantae	
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.	Plantae	LC	Holosteum umbellatum L.	Plantae	
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Chamaecytisus ruthenicus (Fisch. ex Wol.) Klásk.	Plantae		Viola odorata L.	Plantae	
Sturnus vulgaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Lycaena tityrus (Poda, 1761)	Animalia		Glechoma hederacea L.	Plantae	
Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mangora acalypha (Walckenaer, 1802)	Animalia		Stellaria neglecta (Lej.) Weihe	Plantae	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Geum urbanum L.	Plantae		Anthoxanthum repens (Host) Veldkamp	Plantae	
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Orthetrum cancellatum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Alliaria petiolata (M.Bieb.) Cavara & Grande	Plantae	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Equisetum fluviatile L.	Plantae	LC	Stipa borysthenica Klokov ex Prokudin	Plantae	
Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mirabilis nyctaginea (Michx.) Mac Mill.	Plantae		Anchusa gmelinii Ledeb.	Plantae	
Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Luzula pallescens Sw.	Plantae		Myosotis scorpioides L.	Plantae	
Jynx torquilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Veronica anagallis-aquatica L.	Plantae	LC	Persicaria maculosa Gray	Plantae	LC
Phylloscopus sibillatrix (Bechstein, 1792)	Animalia	LC	Pyrola rotundifolia L.	Plantae		Tribulus terrestris L.	Plantae	LC
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dianthus polymorphus M.Bieb.	Plantae	EN	Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Hypertelis cerviana (L.) Thulin	Plantae		Jacobaea paludosa (L.) G.Gaertn., B.Mey. & Scherb.	Plantae	
Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Stipa borysthenica Klokov ex Prokudin	Plantae		Andricus foecundatrix (Hartig, 1840)	Animalia	
Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Lycopodium clavatum L.	Plantae		Allium angulosum L.	Plantae	
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Coturnix coturnix (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Cynips quercusfolii Linnaeus, 1758	Animalia	
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Chroicocephalus ridibundus (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Solidago virgaurea L.	Plantae	
Astur Lacepède, 1799	Animalia		Tachybaptus ruficollis (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Typha angustifolia L.	Plantae	LC
Linaria cannabina (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mergus merganser Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Veronica catenata Pennell	Plantae	LC
Curruca curruca (Linnaeus, 1758)	Animalia		Ardea alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Allium paniculatum L.	Plantae	
Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Quercus robur L.	Plantae	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Pica pica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Dicerca aenea (Linnaeus, 1767)	Animalia	
Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Bucephala clangula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Pimelia subglobosa (Pallas, 1781)	Animalia	
Sorex araneus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Mareca penelope (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Allium sphaerocephalon L.	Plantae	
Persicaria maculosa Gray	Plantae	LC	Cygnus olor (J.F.Gmelin, 1789)	Animalia	LC	Frangula alnus Mill.	Plantae	LC
Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Astur Lacepède, 1799	Animalia		Bucephala clangula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Sympetrum vulgatum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus hyperboreus Gunnerus, 1767	Animalia	LC
Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Aythya marila (Linnaeus, 1761)	Animalia	LC	Larus canus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Aythya fuligula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Merops apiaster Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mergellus albellus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Emberiza schoeniclus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Ardea alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Corvus frugilegus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Viola hymettia Boiss. & Heldr.	Plantae	
Sympetrum vulgatum (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Picus canus J.F.Gmelin, 1788	Animalia	LC	Silene borysthenica (Gruner) Walters	Plantae	
Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Mergellus albellus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Argiope lobata (Pallas, 1772)	Animalia	
Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Centaurea konkae Klokov	Plantae	
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Mergus serrator Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Odontites luteus (L.) Clairv.	Plantae	
Ardea cinerea Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Certhia familiaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Botaurus Stephens, 1819	Animalia	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Spinus spinus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Calidris alpina (Linnaeus, 1758)	Animalia	NT
Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)	Animalia		Clangula hyemalis (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Ichthyaetus melanocephalus (Temminck, 1820)	Animalia	LC
Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Columba livia J.F.Gmelin, 1789	Animalia	LC	Rallus aquaticus Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Athene noctua (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Aythya ferina (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU	Podiceps auritus (Linnaeus, 1758)	Animalia	VU
Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla montifringilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Podiceps nigricollis C.L.Brehm, 1831	Animalia	LC
Vanessa atalanta (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Hydrocoloeus minutus (Pallas, 1776)	Animalia	LC
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Mareca strepera (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Anas crecca Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC	Buteo lagopus (Pontoppidan, 1763)	Animalia	LC	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Phasianus colchicus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Coloeus monedula (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Gavia arctica (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Fulica atra Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Periparus ater (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Coccothraustes coccothraustes (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Larus hyperboreus Gunnerus, 1767	Animalia	LC	Parus major Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Picus canus J.F.Gmelin, 1788	Animalia	LC	Larus hyperboreus Gunnerus, 1767	Animalia	LC	Buteo buteo (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Corvus cornix Linnaeus, 1758	Animalia		Cygnus cygnus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Fringilla montifringilla Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Ardea purpurea Linnaeus, 1766	Animalia	LC	Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Phoenicurus ochruros (S.G.Gmelin, 1774)	Animalia	LC	Larus fuscus Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Phoenicurus phoenicurus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Pieris rapae (Linnaeus, 1758)	Animalia		Anser albifrons (Scopoli, 1769)	Animalia	LC	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)	Animalia	LC
Polyommatus icarus (von Rottemburg, 1775)	Animalia		Sterna hirundo Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Eristalis tenax (Linnaeus, 1758)	Animalia		Sternula albifrons (Pallas, 1764)	Animalia	LC	Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC
Psammophiliella muralis (L.) Ikonn.	Plantae		Egretta garzetta (Linnaeus, 1766)	Animalia	LC	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Emberiza citrinella Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Chlidonias hybrida (Pallas, 1811)	Animalia	LC	Emberiza citrinella Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Motacilla alba Linnaeus, 1758	Animalia	LC	Calidris pugnax (Linnaeus, 1758)	Animalia	LC	Turdus pilaris Linnaeus, 1758	Animalia	LC
Dendrocopos syriacus (Hemprich & Ehrenberg, 1833)	Animalia	LC	Larus argentatus Pontoppidan, 1763	Animalia	LC			

[1]https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/
[8] Природоорієнтоване повоєнне відновлення: Мирноградська громада, 2023

2.9. Території, включені до складу ПЗФ

Природно-заповідний фонд являє собою ділянки суші та водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність та виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» природно-заповідні території охороняються як національне надбання, щодо яких встановлені особливі режими охорони, відтворення і використання, які виступають складовою частиною світової системи природних територій. Розвиток системи природоохоронних територій є важливою передумовою для забезпечення сталого розвитку як країни, так і регіонів.

На території Петриківської ТГ відсутні території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України “Про природно-заповідний фонд”, іншими документами що стосуються охорони довкілля (табл.2.2), що підтверджує й відкрита інформація про розташування ПЗФ (https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-4.html). Така ситуація в громаді є незадовільною, адже показник заповідності є суттєвим екологічним і соціальним індикатором, підвищення якого сприяє підтриманню екологічного балансу екосистем та екологічній стабільності територій. Зокрема, відповідно до Стратегії біорізноманіття

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

ЄС до 2030 року, затвердженої 20.05.2020 року, передбачається розширення територій та збільшення кількості об’єктів природоохоронних земель до 30%.

Зауважимо, що згідно Закону України “Про ПЗФ” землі природно-заповідного фонду України, а також землі територій та об’єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об’єктами комплексної охорони, належать до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення. На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об’єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. На землях територій та об’єктів природно-заповідного фонду, які створюються в зоні відчуження та зоні безумовного (обов’язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, забороняється будь-яка діяльність, що не забезпечує режим радіаційної безпеки.

Межі територій та об’єктів природно-заповідного фонду встановлюються в натурі відповідно до законодавства. До встановлення меж територій та об’єктів природно-заповідного фонду в натурі їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду.

На використання земельної ділянки або її частини в межах природно-заповідного фонду може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Обмеження (обтяження) підлягає державній реєстрації і діє протягом строку, встановленого законом або договором. Завдані внаслідок обмеження (обтяження) у землекористуванні втрати відшкодовуються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Збереження територій та об’єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом: встановлення заповідного режиму; організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об’єктів; проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання; додержання вимог щодо охорони територій та об’єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля; запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони; здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання; встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об’єктів; проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері; проведення інших заходів з метою збереження територій та об’єктів природно-заповідного фонду.

2.10 Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження

За даними Замовника, площа земель лісогосподарського значення займають понад 13000 га, що складає 15% від всієї сукупності земельних ресурсів (табл.2.2). Ліси та лісовкриті площі громади виконують переважно екологічні функції, з насадженнями сосни звичайної, дуба, ясена, клена, граба, акації. Також на території громади розташовані полезахисні смуги та балки, які виконують

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

природоохоронну функцію та зберігають біологічну різноманітність, хоча їхній стан ускладнюється антропогенними чинниками.

Відомостей про паркові, рекреаційні тощо насадження не надано. Втім, за даними Замовника, протягом останніх п’яти років у громаді системно впроваджуються природоохоронні заходи, зокрема озеленення громадських просторів і територій довкола освітніх, медичних та адміністративних закладів, роботи з благоустрою та акції з підвищення екологічної обізнаності мешканців. Громада також активно розвиває зелений туризм, підтримуючи мережу “зелених садиб”, що сприяє привабливості території та залученню туристів. Усі ці зусилля є частиною прагнення громади до сталого розвитку та збереження довкілля.

2.11 Смарагдова мережа та водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об’єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Окремі території, що мають особливу цінність для охорони довкілля, відносяться до Смарагдової мережі. Мета збереження територій Смарагдової мережі полягає у забезпеченні охорони оселищ та видів, наведених у Резолюціях Бернської конвенції, що і є передумовою для створення території Смарагдової мережі та збереження яких реалізується через біогеографічний підхід, що передбачає визначення територій довгострокового збереження видів і оселищ в межах біогеографічних регіонів.

На території Петриківської громади наявний об’єкт Смарагдової мережі, а саме: Petrykivskyi Rybhosp (SiteCode: UA0000208), area: 298,00 ha (https://natura2000.eea.europa.eu/Emerald/SDF.aspx?site=UA0000208); а також Dniprodzerzhynske Reservoir (SiteCode: UA0000135), area: 54 004,00 ha; Dniprovske Reservoir (SiteCode: UA0000093), area: 39 492,00 ha - розташовані дотично по межі громади (рис.2.15) [11].

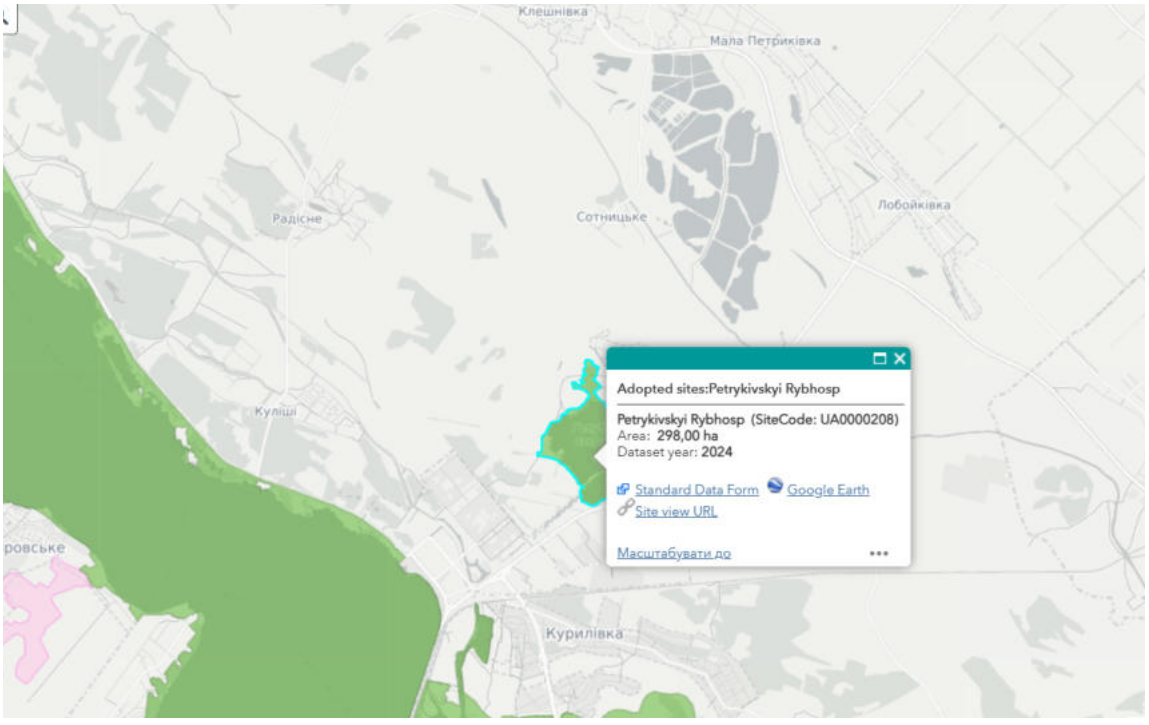

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

рис.2.15. Розташування території Смарагдової мережі на території ПетриківськоїТГ

Згідно даних сайту Рамського Бюро [12] водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Петриківської громади відсутні.

Згідно відкритих джерел даних на території Петриківської громади відсутні об'єкти, включені до біосферних резерватів програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера"[13].

Згідно даних Міністерства культури та інформаційної політики України[14] на території Петриківської громади відсутні об'єкти, віднесені до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

[11] https://emerald.eea.europa.eu/
[12]https://rsis.ramsar.org/ris/2387
[13]"Людина і біосфера" https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/programa-lyudina-i-biosfera], [https://wownature.in.ua/pro-nas/nasha-diialnist/mizhnarodna-diialnist/biosferni-rezervaty-v-ukrayini/
[14] Об'єкти, віднесені до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=245264015

2.12 Екомережа

Схема локальної екомережі на громаду не розроблена.

Згідно Закону України “Про екологічну мережу України” статті 5 До складових структурних елементів екомережі включаються: а) території та об'єкти природно-заповідного фонду; б)землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; в) землі лісового фонду; г) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; ґ) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; е) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Згідно статті 11 ЗУ “Про екомережу” місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують: розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень; надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі. Згідно з Порядком включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1196, протягом 2021 року складено та оприлюднено перелік із 49 ключових та 1 сполучної територій та об'єктів екологічної мережі Дніпропетровської області.

За даними Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації, згідно схеми екомережі Дніпропетровської області [15] на території громади наявні: ключові території національного значення

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

та нововиділені ключові території екомережі відповідно до Дніпропетровської обласної комплексної програми (стратегії) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 - 2025 роки, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 21.10.2015 № 680-34/VI та до схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII (рис.2.16). Зокрема, в межах Петриківської селищної територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області знаходяться: ключові території національного значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Орільський національний природний парк" (2 черги) та "Петриківський" відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII "Про затвердження проєкту схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області" (далі - Схема); нововиділені ключові території регіонального значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Чумацький шлях" та "Чаплинський", відповідно до Схеми. Звертаємо увагу, що згідно з вимогами статті 6 Закону України "Про екологічну мережу України" включення територій та об'єктів до переліку територій та об'єктів екомережі не призводить до зміни форми власності і категорії земель на відповідні земельні ділянки та інші природні ресурси, їх власника чи користувача. Власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, зобов'язані забезпечувати їх використання за цільовим призначенням.

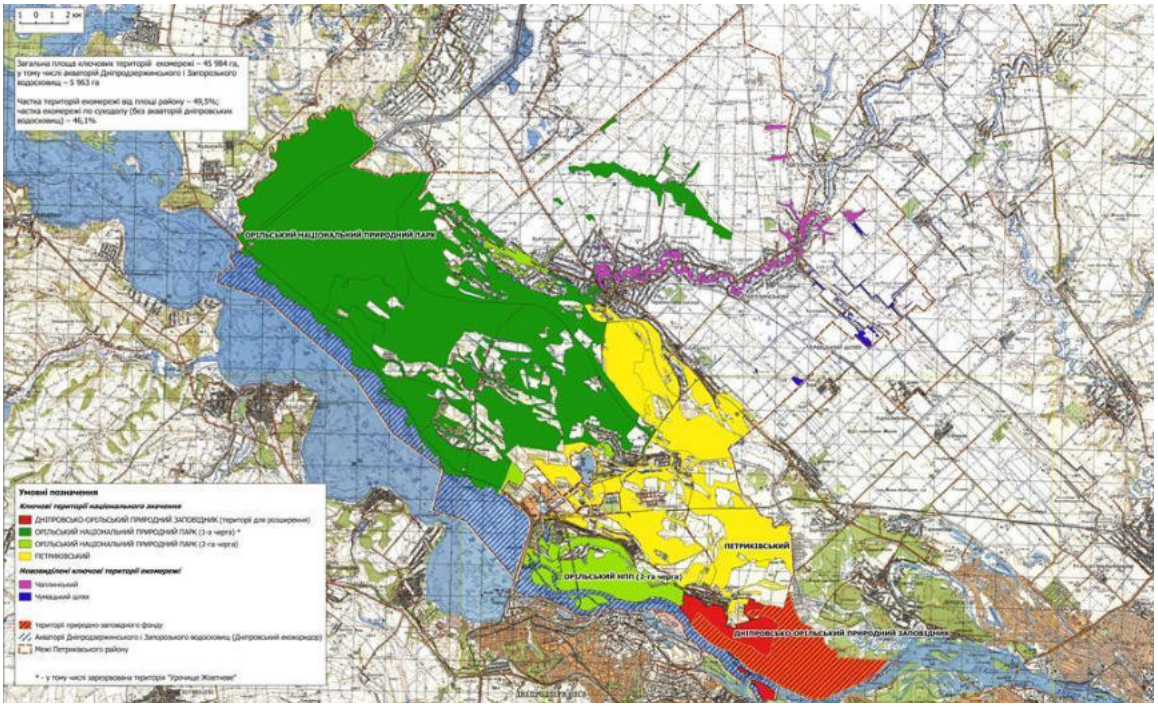

рис.2.16. Ключові території регіональної екомережі Дніпропетровської області

[15] https://oblrada.dp.gov.ua/rishennia/sklikannia-7/viii-session/176-8vii/#

2.13 Перспективні до заповідання території в межах громади

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Правовий режим існування територій та об’єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43 Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об’єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об’єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об’єднаннями або іншими організаціями та громадянами. Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО “Екологія - Право - Людина” [http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf].

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам’ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни. Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf):
природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об’єкти-кандидати (які не мають статус об’єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісогосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об’єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

Природно-заповідний фонд є складовою природно-рекреаційних ресурсів громади, які мають значні перспективи щодо створення територіально-рекреаційного комплексу, що поєднає місця рекреації та відповідну інфраструктуру виховної, естетичної, наукової та природоохоронної направленості. Найбільш перспективними можуть бути напрями оздоровчого, пізнавального,

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

наукового та історико-культурного туризму, як регіонального (внутрішнього), так і міжнародного, включаючи активний відпочинок (зелений туризм, спортивний туризм тощо) та історико-етнографічний туризм.

Петриківською громадою проекти природно-заповідного фонду не розроблялись. Першим кроком до збереження природних ресурсів громади може бути розроблення схеми локальної екомережі.

Для точної характеристики потенційних об’єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні санітарні та планувальні обмеження. На час розробки Звіту геопросторових даних про територію громади не надано.

2.14 Історико-культурні об’єкти

Мережа культурних установ у громаді є досить широкою: 27 основних об'єктів, серед яких будинки культури, бібліотеки, музична та художня школи, музей. Водночас технічний та інфраструктурний стан цих закладів викликає занепокоєння. Лише 5 об'єктів мають дуже гарний стан, тоді як більшість закладів перебуває у задовільному або критичному стані. Частина будинків культури та бібліотек потребує капітального ремонту, зокрема заклади в Лобойківці, Іванівці, Гречаному, Хутірському, що створює загрозу втрати культурної інфраструктури в селах.

Петриківська громада має два музейні заклади: Комунальний заклад культури "Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва" та Музей Федора Панка. Комунальний заклад культури “Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва” Петриківської селищної ради внесено до локацій «Туристичні магніти» Дніпропетровської області

У громаді також зосереджено понад 25 історико-меморіальних комплексів, а також 101 об’єкт археологічної спадщини (рис.2.17). Також слід відзначити об’єкт “Церква Різдва” - це пам’ятка архітектури національного значення, внесена до Державного реєстру нерухомих пам’яток України за категорією національного значення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.03.2024 № 337.

Всього пам’яток культурної спадщини - 134 об’єкти. З них: пам’ятки археології (кургани) - 101 об’єкт; пам'ятки архітектури - 8 об'єктів; пам’ятки історії - 25 об’єктів

Особливої уваги потребують пам’ятки ІКС, що можуть бути пошкоджені або зруйновані внаслідок агресивних дій рф. Також особливу увагу слід зосередити на тому, щоб наявні археологічні пам'ятки не були пошкоджені (розорані) тощо.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

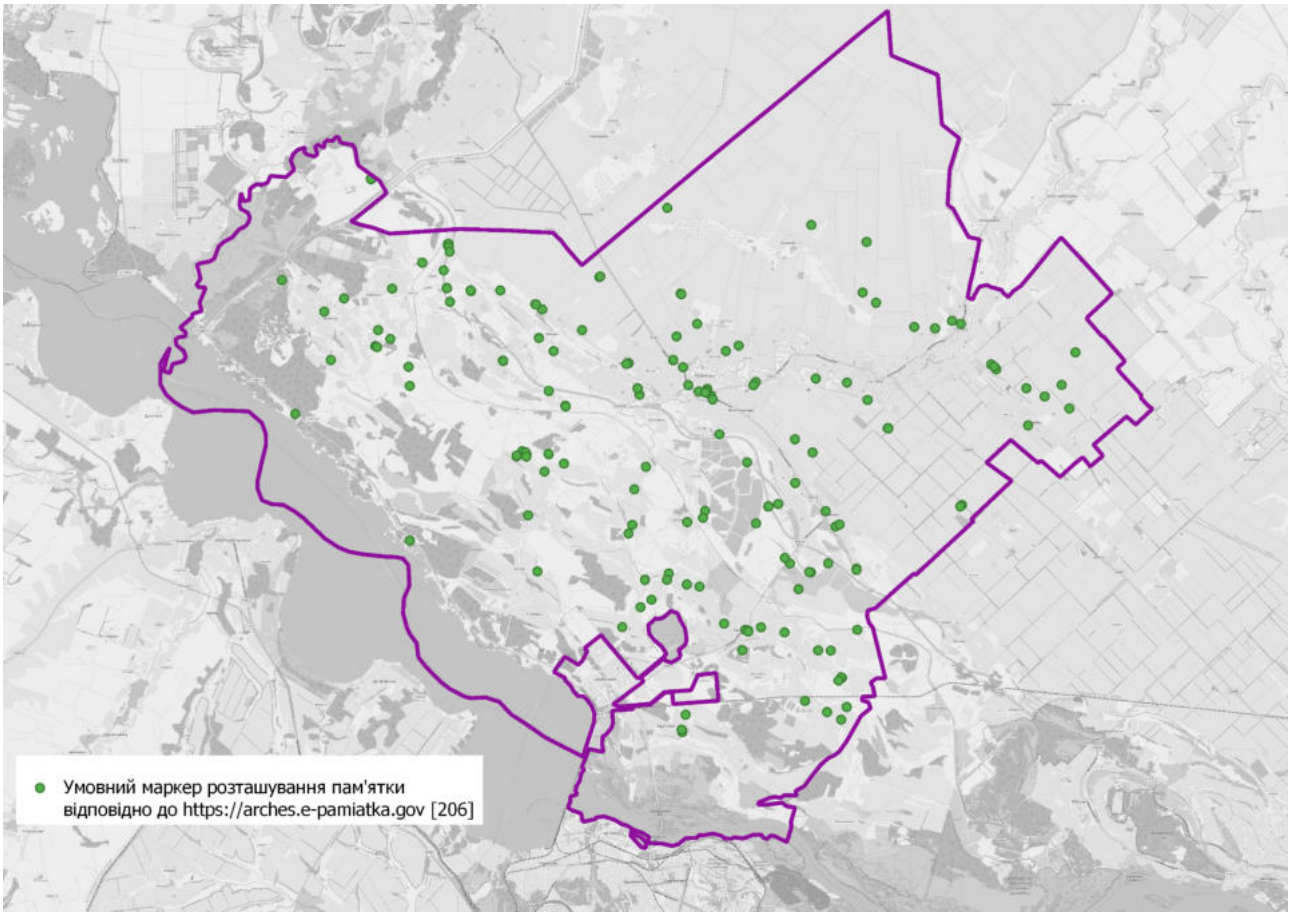

рис. 2.17. Умовний маркер розташування пам'ятки відповідно до https://arches.e-pamiatka.gov

2.15 Управління відходами

Однією з найгостріших екологічних проблем в Дніпропетровській області є проблема управління відходами. За попередніми даними Головного управління статистики у Дніпропетровській області на підприємствах області протягом 2023 р. утворилося 131070,685 тис. тонн відходів (табл.2.16). Із загального обсягу утворених відходів 16,359 тис. тонн становлять відходи I-III класів небезпеки, 35472,015 тис. тонн (близько 27 %) – обсяг відновлених відходів, 0,452 тис. тонн – спалено, у тому числі з метою одержання енергії, 69976,564 тис. тонн – видалено та направлено в сховища організованого складування (поховання). Найбільшу частку утворення відходів у 2023 році становлять інші мінеральні відходи, змішані та недиференційовані матеріали, хімічні відходи, а також побутові та подібні відходи згоряння. Крім того, великою проблемою для області є боротьба з несанкціонованими сміттєзвалищами. Через неналежну систему управління твердими побутовими відходами в населених пунктах, як правило у приватному секторі, відсутністю системи окремого збирання, сортування ТПВ велика кількість ТПВ в області потрапляє на несанкціоновані, неконтрольовані сміттєзвалища [1].

Але фактично ця кількість може бути більшою, оскільки статзвітність не враховує відходів, складованих на об'єктах, що виведені з експлуатації, тобто відходів тих підприємств, що накопичували відходи виробництва протягом своєї діяльності, але на теперішній час не функціонують. В області не забезпечено широке впровадження роздільного збору ТПВ, тому відходи захоронюються на полігонах/звалищах, забруднюючи довкілля. Враховуючи середній морфологічний склад побутових відходів, час їх біологічного розкладу займає сотні років. Тобто,

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

при збереженні існуючої моделі упарвління відходами, площі полігонів та обсяги накопичених ТПВ будуть тільки зростати. Також, якщо у містах області полігони ТПВ експлуатують комунальні підприємства, які при захороненні відходів дотримуються відповідної технології, то у сільській місцевості система централізованого збору і захоронення відходів майже відсутня. Це призводить до утворення великої кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, які є джерелами забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод та повітря.

Таблиця 2.16

Динаміка основних показників управління відходами I-IV класів небезпеки, тис. т (за формою статзвітності № 1-відходи) [1]

Показники	2021 рік*	2022 рік*	2023 рік*
Утворено	321734,3	139916,72	131070,7
Одержано від інших підприємств	2912,6	2528,3	-
Спалено	31,8	14,5	0,452
у тому числі з метою отримання енергії	31,5	14,4	0,439
Використано (утилізовано)	95182,3	54167,2	35472,0
Направлено в сховища організованого складування (поховання)	180449,2	64324,2	69976,6
Передано іншим підприємствам	4122,1	2888,5	-
Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	-	-	-
Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	713,4	805,0	-

* Попередні данні Головного управління статистики у Дніпропетровській області. Інформація сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів.

Безумовно, проблема поводження з ТПВ у Петриківській громаді є гостро актуальною, оскільки її рішення пов’язане з необхідністю забезпечення нормальної життєдіяльності населення, охорони навколишнього природного середовища і ресурсозберігання,

Благоустроєм у громаді займається три комунальні служби: КП “Петриківський комунсервіс” - збирання і вивезенням твердих та рідких побутових відходів; КП “Безпека і благоустрій” - прибирання територій загального користування (організовує очистку вулиць, тротуарів, дворових територій від сміття); КП “Петриківський комунгосп” - збирання безпечних відходів.

Збором і вивезенням побутового сміття займається КП “Петриківський комунсервіс” Петриківської селищної ради. Тверді побутові відходи вивозяться у селище Царичанка на полігон, який знаходиться в управлінні Царичанського ВО ЖКГ Царичанської селищної ради. Сміття збирається пакетовано згідно затвердженого плану-графіку з території 8 населених пунктів громади. Триває робота із залучення населення громади до укладання договорів на вивезення сміття. На сьогодні дана послуга надається 3607 фізичним особам та 165 - юридичним. Разом із тим, інші населені пункти, які не включені до переліку системного збору сміття, за потреби, можуть замовити вивіз сміття окремою послугою.

Сьогодні існує потреба у побудові власної системи сортування та переробки сміття для підвищення рівня екологічності поводження із побутовими відходами.

В той же час, Петриківська громада стикається з низкою системних екологічних викликів, серед яких — низький рівень охоплення населення та бізнесу послугами з вивезення твердих побутових відходів, що сприяє появі стихійних сміттєзвалищ.

Поводження з побутовими відходами є частково налагодженим, присутній системний забір сміття. Натомість сортування, переробка та утилізація не

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

здійснюються, що залишає екологічні ризики та потенціал для розвитку зелених технологій.

Оскільки є нестача спеціальної техніки та обладнання і якісне вивезення відбувається не у всіх селах громади, утворюються стихійні звалища, які негативно впливають на екологію. Тому один з пріоритетів - забезпечити якісний вивіз сміття по всій громаді та подальшу його переробку.

Для покращення системи поводження з ТПВ є потреба у будівництві полігону (заводу) зі зберігання, сортування та переробки ТПВ на території громади. Для КП “Петриківський комунсервіс” є потреба у додаткових баках (контейнерах) для сміття та придбання додаткового сміттєвоза, щоб охопити більшу кількість населених пунктів громади. Також є потреба у придбанні мусороспалювальної машини. У планах є впровадження на території громади пунктів прийому вторинної сировини.

Комунальна інфраструктура Петриківської ТГ загалом забезпечує базові послуги, але суттєво зношена: потребують модернізації системи водопостачання та водовідведення, частина електро- і газомереж, а також об’єкти теплопостачання. Управління відходами організоване через КП «Петриківський комунсервіс» із вивезенням на полігон у Царичанці, однак охоплення послугами неповне, немає сортування та власної інфраструктури переробки — це породжує екологічні й операційні ризики. Позитивна динаміка є в енергоефективності (LED-освітлення, пілотні котельні, поодинокі СЕС на соціальних об’єктах), однак для стійкості потрібні резервні джерела живлення критичної інфраструктури та системні інвестиції у мережі.

Зауважимо, що згідно ЗУ “Про управління відходами” забороняється несанкціоноване скидання і розміщення відходів, у тому числі побутових, у підземних горизонтах, на території міст та інших населених пунктів, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях, що може створювати небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини. Захоронення відходів у надрах допускається у виняткових випадках за результатами спеціальних досліджень з дотриманням норм і правил, передбачених законодавством України. Згідно ЗУ “Про управління відходами” особи винні у порушенні у сфері управління відходами несуть відповідальність.

Згідно ЗУ “Про управління відходами” територіальні громади є власниками відходів, переданих їх утворювачами або попередніми власниками до систем управління побутовими відходами. Якщо власник відходів не встановлений, передача відходів до суб’єкта господарювання у сфері управління відходами та усунення негативних наслідків, спричинених відходами, здійснюється за рахунок державного або місцевого бюджету. Збирання, перевезення та/або оброблення відходів, власник яких не встановлений, виявлених у межах населених пунктів -організовують органи місцевого самоврядування.

Згідно ЗУ “Про управління відходами” до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами належить:

1. До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить: 1) участь у реалізації державної політики у сфері управління відходами; 2) участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами; 3) затвердження місцевих планів управління відходами; 4) вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об’єктів оброблення відходів; 5) створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

2. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить: 1) розроблення та реалізація місцевих планів управління відходами; 2) організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення; 3) визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів; 4) визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами; 5) запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів; 6) організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів; 7) забезпечення ліквідації несанкціонованих місць накопичення відходів у межах населених пунктів; 8) передача відходів, власник яких не встановлений, суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення; 9) надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення щодо управління відходами; 10) визначення одиниці вимірювання обсягу наданої послуги з управління побутовими відходами; 11) затвердження норм надання послуги з управління побутовими відходами; 12) затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами; 13) встановлення тарифів на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні); 14) укладення договорів з організаціями розширеної відповідальності виробників щодо запровадження приймання та роздільного збирання видів побутових відходів, на які поширюється розширена відповідальність виробника.

Вирішення проблеми накопичення відходів в громаді вбачається на основі запровадження системи сортування сміття. Розпочати можна з проведення з агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідеміологічному та екологічному відношенні поводження з ТПВ за активної свідомої участі усіх верств населення. У агітаційній роботі особливу увагу приділяти дітям та молоді, як найбільш емоційно сприйнятливій частині населення.

[1]https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

2.16 TOWS аналіз

Таблиця 2.17

	Зовнішні фактори. Можливості (О)	***Зовнішні фактори. Загрози (Т)***
	Тренд зеленого туризму; Розвиток органічного землеробства; Сталий розвиток сільського господарства згідно з ЦСР; Розвиток альтернативної енергетики; Розвиток міжмуніципального співробітництва; Збільшення кількості та площі об’єктів природно-заповідного фонду; Можливість залучення державних субвенції та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури; Дія програм міжнародної технічної допомоги; Угода про асоціацію з ЄС; Європейський зелений курс; Розвиток державної транспортної інфраструктури; Розвиток цифрових технологій та робототехніки; Доступність участі громади у грантових програмах, проектах міжнародної технічної допомоги; Тенденції у сфері поводження з ТПВ (сортування, переробка); Скорочення енергоспоживання через впровадження енергоефективних технологій; Розвиток сімейних фермерських господарств та кооперативного руху; Збільшення ефективності діяльності закладів соціальної сфери, освіти, культури та охорони здоров’я; Розвиток взаємодії органів місцевої влади, громади та бізнесу Включення громади в міжнародні проєкти ЄС щодо сталого розвитку, екології, молодіжної політики.	Військова агресія з боку росії; Кліматичні зміни; Відсутність інфраструктури для управління відходами; Низький рівень екологічної свідомості та відповідальності з боку населення та суб’єктів господарювання; Відсутність єдиної системи даних екологічного стану довкілля; Збільшення обсягу забруднення ґрунту та водних об’єктів мінеральними добривами та хімічними засобами захисту рослин; Прогнозоване зневоднення річок внаслідок змін клімату, деградація водних екосистем (наприклад, через евтрофікацію); Небезпека зараження водоносних горизонтів токсичними речовинами, що виділяються внаслідок нераціонального управління відходами та промислової діяльності; Низька правова свідомість мешканців (особливо в екологічній та соціальній сферах), що стримує інвестиції; Зниження рівня ґрунтових вод; Недостатність якісної питної води, виснаження водоносних горизонтів внаслідок неефективної господарської діяльності та змін клімату; Зниження родючості ґрунтів через інтенсивну сільськогосподарську діяльність та ерозійні процеси; Руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС; Відсутність достовірних даних щодо кількісних і якісних характеристик зелених насаджень; Зниження біорозмаїття або його структурна зміна; Біоакумуляція токсинів.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	Розвиток партнерств через громади-побратими Цифровізація Розвиток агропереробки та гастротуризму. Підвищений інтерес українців і світу до унікальних місць та автентичних брендів під час відновлення України. Використання попиту на бренд «Петриківський розпис» на зовнішніх ринках. Розширення міжнародних партнерств через нові міста-побратими Використання статусу ЮНЕСКО для культурної дипломатії. Створення міжнародних фестивалів, мистецьких резиденцій. Включення можливостей громади у національні туристичні маршрути. Включення громади у міжнародні екопроєкти. Розвиток «зеленого туризму» та екоініціатив.	Погіршення демографічної ситуації: старіння населення громади; Низька підприємницька активність населення, високий рівень безробіття, неофіційне працевлаштування, відтік кваліфікованих кадрів у інші регіони та за кордон; Зростання цін на пальне, зниження купівельної спроможності населення; Подальше делегування на місцевий рівень державних фінансових зобов‘язань щодо забезпечення соціальних стандартів без надання належної матеріально-фінансової бази; Тиск аграрних холдингів на розвиток малого та середнього бізнесу на селах; Обмеження та посилення вимог щодо отримання міжнародної технічної допомоги; Призупинення та/або суттєве скорочення видатків Державного бюджету України інвестиційного спрямування на бюджетні програми; Незначні обсяги інвестування в інноваційні процеси та дослідницьку діяльність, що впливатиме на стримання імплементації смарт-спеціалізації в економіку громади; Передача повноважень від держави без фінансового забезпечення. Геополітична нестабільність у світі. Неспроможність ради приймати рішення Продовження відтоку молоді за кордон Високий рівень внутрішньої міграції (ВПО), що може спричинити тиск на інфраструктуру. Загроза епідемій (туберкульоз, ВІЛ, інші інфекції). Соціальна втома та зниження згуртованості населення.
Внутрішні фактори. Сильні сторони (S) Сприятливе географічне розташування громади та природно кліматичні умови для її розвитку; Наявність родючих ґрунтів, для вирощування органічної сільськогосподарської продукції;	***SO*** ***"Максі-Максі" Стратегія, що використовує сильні сторони для максимізації можливостей*** Розвиток екологоорієнтованого (органічного) землеробства, для експорту продукції із високою доданою вартістю;	***ST*** ***"Максі-Міні" Стратегія, що використовує сильні сторони для мінімізації загроз*** Заходи із охорони довкілля, розширення заповідних територій, розширення буферних територій екомережі, в яких можна вести сертифіковане

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Наявність сировинної бази для подальшої переробки сільськогосподарської продукції; Наявність природно-рекреаційного потенціалу для розвитку зеленого туризму: річки, наявність об'єктів ПЗФ, екомережі та Смарагдової мережі; Наявність культурно-туристичного потенціалу (наявність пам'яток історичної та культурної спадщини); Наявність інженерних мереж (водо-, електро-, газопостачання); Наявність вільних земельних ділянок і промислових площ, які можуть бути запропоновані інвесторам; Школи з хорошим рівнем освіти. Наявність інклюзивно-ресурсного центру для дітей з особливими потребами. Наявні медична інфраструктура та кадри Мережа культурних установ у громаді є досить широкою Культурний та туристичний потенціал Петриківської громади громада активно розвиває «зелений» туризм як перспективний напрям економіки Міжнародне співробітництво Петриківської громади активно розвивається й охоплює як гуманітарну, так і культурну та економічну складові Громадська та політична активність у Петриківській територіальній громаді демонструє поступове зростання, зокрема через активізацію волонтерського руху, значну кількість громадських організацій і використання інструментів громадської участіДосвід реалізації проєктів у партнерстві з міжнародними організаціями та донорами. Наявність місцевих неурядових організацій та громадських ініціатив. Створений ЦНАП Наявність статуту громади та включені до нього інструменти участі Діюча молодіжна рада Близькість до великих ринків збуту, зокрема вздовж траси Дніпро–Київ. Петриківський розпис — бренд і візитівка громади, у списку ЮНЕСКО. Розвинуті народні ремесла та наявні майстри. Козацька спадщина: хутори (Миколин, Галушківка). Фестиваль «Дивоцвіт». Наявність малих підприємств спеціалізованого туризму (агротуризм, зелені тури).	Співпраця в розвитку зеленого туризму в рамках міждержавного партнерства та відповідно до державних стратегій; Нарощування зовнішньоекономічних, зокрема євроінтеграційних, зв'язків із країнами Європи, у тому числі в рамках набуття Україною статусу кандидата на вступ до ЄС; Розширення міжмуніципальної, міжрегіональної та міжнародної співпраці; Участь у програмах/проєктах міжнародної технічної допомоги; Участь у державних програмах з метою отримання коштів інвестиційного спрямування на реалізацію місцевих проєктів розвитку; Розширення державного стимулювання заходів щодо впровадження енергозберігаючих технологій; Впровадження комплексної економічної моделі циркулярної економіки екологоорієнтованої концепції; Доступ до інвестицій в органічне землеробство, за умови розширення територій з природоохоронним статусом (зокрема буферних територій екомережі) і подальша сертифікація сільськогосподарської продукції відповідно до Директиви ЄС №834/2007 Інтеграція природних активів у просторове планування (визначення зон рекреації, охорони, агро- і промислового використання) та в економічні кластери	органічне землеробство та розвивати зелений туризм; Створення аналітичної цифрової системи управління громадою, що поєднуватиме екологічний кадастр, систему моніторингу довкілля та містобудівний кадастр, для прогнозування антропогенної діяльності та попередження розвитку негативних тенденцій; Релокація бізнесу з тимчасово окупованих територій і територій, де ведуться бойові дії, та впровадження стимулюючих заходів його розвитку на території громади; Цифрова освіта для ГО та адміністрації громади з метою створення управлінського кадрового резерву
Внутрішні фактори. Слабкі сторони (W) Низький рівень доходів населення;	***WO*** ***"Міні-Максі" Стратегія, що підсилює слабкі сторони за допомогою переваг, які дають можливості***	***WT*** ***"Міні-Міні" Стратегія, що мінімізує слабкі сторони та уникає загроз***

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Складна демографічна ситуація, яка обумовлена природним скороченням населення і його старінням, та втратою економічно активного населення через мобілізацію та вимушений міграційний рух Відсутність сміттєпереробного/ сміттєсортувального заводу в області; Наявність стихійних сміттєзвалищ; Накопичення побутових відходів та невідповідність цим об'ємам відходів існуючих методів їх знешкодження; Загрозливі обсяги утворення господарських і промислових відходів; Погіршення екологічної ситуації через нераціональну систему землекористування, в тому числі високий рівень розораності земель; Застарілі технології на виробництвах; Значне моральне і фізичне зношення інженерно-технічної інфраструктури, транспортної інфраструктури, зношеність житлового фонду, зношеність автопарку; Низький рівень розвитку інфраструктури для маломобільних груп населення; Низька якість питної води, забруднення та погіршення стану водних об'єктів, зокрема через замулення та евтрофікацію; Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства річок громади; Забруднення ґрунтових вод, що використовуються для питного водопостачання; Відсутність місць для відпочинку з сучасними елементами благоустрою; Недостатньо розвинена спортивно-розважальна та туристично-рекреаційна інфраструктура; Викиди від транспортних засобів зростають, на що в тому числі впливає стан дорожнього покриття; Відсутність якісної транспортно-дорожньої інфраструктури; Низький рівень впровадження інноваційних технологій, «зеленого» бізнесу. Екологічні ризики — прояви водної ерозії, локальні загрози для водойм і навантаження на природні території, що потребує впровадження ґрунтозахисних практик, відновлення водних екосистем, дотримання водо- та лісоохоронних режимів і системного моніторингу. Низький рівень взаємодії влади з жителями. Низька активність жителів щодо впливу на прийняття рішень. Обмежені можливості підтримки соціально-економічного розвитку адміністрацією громади. Брак робочих місць та низька оплата праці. Високий рівень безробіття. Відтік молоді й кваліфікованого персоналу. Відсутність інвестиційної стратегії, збалансованої між інтересами	Впровадження системи містобудівного кадастру, просторової аналітики для управління територіями та моніторингу довкілля, що зокрема дасть можливість ефективно управляти відходами; Залучення фінансування за державними та міждержавними програмами для розвитку інфраструктури, зеленого туризму, органічного землеробства, відновлення довкілля; Впровадження індикаторів цілей сталого розвитку в управління; Розширення міжмуніципальної, міжрегіональної та міжнародної співпраці; Ефективне використання публічних інвестицій, у тому числі для розвитку державно-приватного партнерства; Інтеграція внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, членів сімей загиблих й інших вразливих категорій населення у суспільне життя громади, у тому числі в економічний простір	Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste; Заповідання територій, зменшення споживання води; Пропаганда здорового способу життя; Розробка та впровадження стратегії адаптації до змін клімату; Інтеграція внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, членів сімей загиблих й інших вразливих категорій населення у суспільне життя громади, у тому числі в економічний простір; Поглиблення взаємної комунікації місцевої влади з інститутами громадянського суспільства

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

громади та інвесторів. Відсутність туристичної та готельної інфраструктури. Недостатньо парків і місць для відпочинку. Занедбані будинки культури, мало функціональні бібліотеки. Відсутні сучасні центри дозвілля. В селах немає спортивних гуртків та інфраструктури. Освітні заклади потребують модернізації, переш за все Єлизаветівська школа. Низька доступність до позашкілля в селах. Дефіцит лікарів і вузькопрофільних спеціалістів. Застаріле або відсутнє діагностичне медичне обладнання. Засмічення та пересихання водойм. Неналагоджена система збору, вивезення та переробки сміття. Занедбаність територій, бур’яни, чагарники. Низька екологічна свідомість населення. Відсутність планів просторового розвитку території. Брак якісної, безпечної дорожньої інфраструктури, сполучення між населеними пунктами громади. Низька якість інженерної інфраструктури (водопостачання, каналізація). Низька екологічна свідомість населення. Відсутність планів просторового розвитку території. Брак якісної, безпечної дорожньої інфраструктури, сполучення між населеними пунктами громади. Брак якісних комунальних послуг. Низька якість інженерної інфраструктури (водопостачання, каналізація).		

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

2.17. Основні наявні екологічні проблеми території громади

Серед основних екологічних проблем. які можна виділити є:

- відсутність налагодженої системи збору та вивезення відходів на території громади;
- наявність несанкціонованих сміттєзвалищ; відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень та водних об'єктів;
- порушення режиму використання ПЗС та інших водних об'єктів; висихання водойм, замулення, забруднення річки Оріль та її притоки Чаплинки через стоки з полів, скиди та ґрунтове забруднення;
- щорічні пожежі, особливо в лісосмугах та заплавах;
- зниження родючості ґрунтів через надмірну розораність та деградацію земель, інтенсивне землеробство та вирубку лісів, що призводить до втрати біорізноманіття і розвитку вітрової ерозії;
- відсутність достовірної інформації про кількість викидів, джерела таких викидів тощо (у громаді не встановлено датчики замірів якості води та повітря, які могли би працювати цілодобово і надавати результати у живому часі, у той же час люди скаржаться на забруднення повітря через викиди промислових об'єктів, неприємні запахи, особливо в теплу пору року);
- засмічення водойм та зелених зон; загроза знищення цінних природоохоронних територій, зокрема територій об'єктів екологічної та Смарагдової мережі;
- недостатній рівень забезпечення населення якісним питним водопостачання, зношеність мереж водопостачання та водовідведення в громаді.

Ці проблеми посилюються низькою екологічною культурою населення, відсутністю належного сортування відходів і свідомого споживання.

Зазначені чинники і прямо чи опосередковано викликатимуть найбільшу кількість екологічних проблем, зокрема через формування якості атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих, ґрунтових та підземних вод від точкових та дифузних джерел, внаслідок чого ймовірно може погіршуватись стан здоров’я населення громади.

Інформацію про ймовірні впливи, яких можуть зазнавати компоненти довкілля в Петриківській селищній територіальній громаді, виявлені в процесі СЕО узагальнено в таблиці 2.18 з точки зору їх “прив'язки” до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Таблиця 2.18

	Екологічні проблеми	***Компоненти, що зазнають впливу***						
		Атмосферне повітря	***Поверхневі води***	***Ґрунтові води***	***Підземні води***	***Ґрунти***	***Види і біотопи***	***Образ ландшафту***
1	*Викиди від стаціонарних (підприємства) та пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Відсутність точної інформації щодо об'ємів викидів.*	+	+	+		+	+	
2	*Замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах*		+	+	+		+	+
3	*Низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж та значна їх зношеність, недостатність*		+	+	+			
4	*Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства водних об'єктів, скидання у водойми неочищених вод, відсутність системи збору та відведення стоку поверхневих вод*		+	+				
5	*Відсутність культури економії та бережливого ставлення до води*		+	+	+			
6	*Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Наявність та утворення нових стихійних сміттєзвалищ. відсутність налагодженої системи збору та вивезення сміття*	+	+	+	+	+	+	+
7	*Деградація ґрунтів, динаміка до зменшення гумусу в ґрунті через високий ступінь розораності земель і посилення ерозійних процесів відсутність ефективного використання земельних ресурсів, екстенсивне сільське господарство*	+	+	+		+	+	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

8	*Відсутність схеми локальної екомережі в громаді, винесених меж в натурі ПЗФ, недостатність інформування населення щодо режиму використання таких територій, дуже низький % ПЗФ на території громади*						+	+
9	*Військова агресія рф (окупація земель, руйнування інфраструктури, бомбардування та обстріли територій громади)*	+	+	+	+	+	+	+
10	*Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку*	+	+	+	+	+	+	+

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

2.18 Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Клімат і обіг парникових газів

Згідно Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища [1] на території Дніпропетровської області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України. Протягом декількох останніх років кліматичні зміни проявляються особливо відчутно, зокрема це аномально теплі та малосніжні зими, а влітку посуха. Кліматичні зміни проявляються також через пилові бурі, які утворюються внаслідок вітрової ерозії ґрунту на розораних після збору врожаю полях. Посухи спричиняють обміління річок та ставків, зниження рівня води у колодязях.

Серед наслідків зміни клімату на території області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов.

У Петриківській громаді, як у всій Україні спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. Локальні прояви потепління – зміна характеру та розподілу опадів протягом року, втрата оселищ та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб та ін.

Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату 1992 р. визначено систему заходів, спрямованих на стабілізацію концентрації парникових газів з метою уникнення негативного антропогенного впливу на кліматичну систему. Сторонами Рамкової конвенції ООН про зміну клімату стали 189 країн.

У 1996 році Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату (РКЗК ООН) та у 2004 році Кіотський протокол до неї. Як країна з перехідною економікою, Україна стала стороною і взяла зобов’язання стабілізувати викиди ПГ у період 2008 – 2012 років на рівні 1990 року.

У 2005 році Кабінет Міністрів України схвалив Національний план заходів з реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату (Розпорядження № 346-р). Планом передбачено перелік заходів з наступними пріоритетними кроками: створення національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; проведення щорічної інвентаризації антропогенних викидів та абсорбції парникових газів; створення інфраструктури для реалізації проектів, спрямованих на зменшення обсягу антропогенних викидів ПГ (проекти спільного впровадження); та створення національної системи торгівлі дозволами на викиди. Указом Президента (№ 1239, 2005) Мінприроди було визначено координатором заходів щодо виконання зобов’язань України за РКЗК ООН та її Кіотського протоколу.

З метою забезпечення виконання цих зобов’язань постановою Кабінету Міністрів України від 04.04.2007 №612 утворено Національне агентство екологічних інвестиції України, як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Урядом через Міністра охорони навколишнього природного середовища.

Для вирішення проблем зменшення викидів парникових газів та адаптації екосистем до зміни клімату, в першу чергу, необхідно вивчати, контролювати та прогнозувати ці зміни на майбутнє. Необхідно проводити глибокі системні дослідження та інформаційні кампанії серед населення з метою ознайомлення з проблемою глобальної зміни клімату.

Основною причиною зміни клімату є використання викопного палива та неефективне споживання енергії, що виробляється. Парникові гази, що

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

утворюються внаслідок діяльності людини, викликають посилення парникового ефекту. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності ТЕЦ, транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу. Середня температура поверхні планети піднялася близько на 1,1° С з кінця XIX століття. Вчені вже не сумніваються, що ця зміна обумовлена в основному збільшенням концентрації вуглекислого газу та інших антропогенних викидів в атмосфері.

Збереження існуючого стану використання території Петриківської громади призводить до загроз для екологічного стану, в тому числі через сільське господарство.

Суттєво покращило б ситуацію. скорочення викидів парникових газів та поступовий перехід до споживання чистої енергії, тобто енергії вітру, сонця, води тощо.

[1]https://mepr.gov.ua/diyalnist/napryamky/ekologichnyj-monitoryng/regionalni-dopovidi-pro-stan-navkolyshnogo-seredovyshha-v-ukrayini/

Атмосферне повітря

Регіональна доповідь Дніпропетровської області містить інформацію про джерела впливу на стан атмосферного повітря за останні роки. Щодо виконання пункту 25 Операційного плану реалізації у 2022 – 2024 роках Стратегії зміни клімату, за даними Головного управління статистики у Дніпропетровській області обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у 2023 році склали 385,1 тис. т або зменшились на 46,8 % у порівнянні з базовим 2015 роком (у 2015 році – 723,9 тис. т). У 2023 році викиди діоксиду вуглецю (CO_2) склали 16,3 млн т, або зменшились на 36,3 % у порівнянні з базовим 2015 роком (у 2015 році – 25,6 тис. т) [1].

Зважаючи на надані відомості від громади основними забруднювачами повітря є транспорт. Стан дорожнього покриття має безпосередній вплив на кількість шкідливих викидів від автомобілів. Незадовільний стан дорожнього покриття має безпосередній вплив на збільшення кількості шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин.

Також можливий кумулятивний ефект негативних впливів на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів (внаслідок агресії рф зокрема). Адже наразі до провідних джерел забруднення атмосферного повітря слід відносити й наслідки військової агресії: обстріли та бомбардування, пожежі спричинені обстрілами території громади тощо. 1 кг вибухівки утворює також і декілька десятків куб. м токсичних газів: SO_2, NO_x, CO, серед яких є також небезпечні недоокиснені органічні сполуки, зокрема ароматичні, які є значно токсичніші, ніж звичайні. В атмосфері оксиди сірки та нітрогену спричиняють кислотні дощі, які змінюють pH ґрунту та викликають опіки рослин. Перелічені загрози у разі зміни ситуації щодо розгортання бойових дій можуть мати місце й для Петриківської громади.

Істотних змін в стані здоров'я населення не передбачається, але можливе незначне систематичне збільшення негативного впливу на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів. Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров’я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристику та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Водні ресурси

За даними Регіональної доповіді Дніпропетровської області скиди забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2023 році склали 20,7 % до загального обсягу скидів порівняно з 39 % у 2015 році. У рамках Обласної Програми, на постійній основі за рахунок коштів обласного бюджету здійснюються заходи з розчищення та регулювання русел річок і водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок і водойм тощо з метою практичного запровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом. Разом з тим, для забезпечення сталого функціонування біологічної системи водних об'єктів та поліпшення загального екологічного стану та якості води проводяться біомеліоративні роботи на поверхневих водних об'єктах. Втім, враховуючи попередні дані, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивний змив біофільних елементів з сільськогосподарських угідь, що може провокувати інтенсифікацію процесів евтрофікації. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок громади через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення річок регіону. Це призведе до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

Через зношеність системи централізованого водовідведення в громаді, а також розвиток сільськогосподарського комплексу, порушення режимів використання ПЗС прогнозується подальше забруднення водойм та погіршення їх якості за санітарно-хімічними та мікробіологічними, фізико-хімічними показниками. В залежності від діяльності та її обсягів від рослинництва можливе забруднення води через: використання добрив, накопичення та обробка гною, посилення ерозійних процесів розораних земель – призводять до забруднення води сполуками фосфору й нітрогену та евтрофікації природних водойм, до змін у водних екосистемах; використання засобів захисту рослин (ЗЗР) може призвести до забруднення поверхневих та підземних вод та серйозно вплинути на водні екосистеми.

Існує загроза руйнування екосистем поверхневих водних об'єктів внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС річок та інших водних об'єктів.

Більш точний прогноз зміни стану водойм можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

Земельні ресурси та ґрунти

Землекористування в громаді, зокрема недостатність площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі, дозволяють прогнозувати подальший розвиток ґрунтодеградаційних процесів (див. вище). Високий рівень розораності земель, характерний для області вцілому, розширення посівних площ просапних культур, нехтування науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадження індустріальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, застосування великих доз добрив тощо може погіршити якість продукції, ґрунтових вод та зумовити забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дає змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Нераціональне використання земельних ресурсів може призводити до зменшення площі ділянок із природною рослинністю або повне заміщення природної рослинності (степових і лучних біотопів на агроугіддя), фрагментація природних оселищ і як результат – втрата біорізноманіття території, замулення та деградація малих річок, зростання ерозійної небезпеки та деградація ґрунтового покриву, що виражається у погіршенні властивостей ґрунтів, зокрема – у руйнуванні їхньої структури, ущільненні, втраті гумусу та низки важливих для живлення рослин макро- та мікроелементів, їхньому забрудненні [https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doslidzhennia-kontsentracii-full.pdf].

Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація). Повне знищення ґрунтового покриву спостерігається в процесі селитебного, промислового, дорожнього й інших видах будівництва.

Суттєвих змін стану земельних ресурсів через планову діяльність не передбачається. Можлива загроза внаслідок воєнних дій через забруднення ґрунтів важкими металами свинцем, стронцієм, титаном, ванадієм, кадмієм, марганцем, нікелем. На території громади воєнні дії не ведуться, але у разі загострення ситуації можливі перелічені негативні впливи.

Відходи

Однією з найгостріших екологічних проблем в Дніпропетровській області є управління відходами. Прогнозується погіршення ситуації, зокрема через відсутність фінансування відповідних заходів, а також умови що складаються через військову агресію рф в Україні. Неможливість реалізації Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року. У разі, якщо питання щодо ліквідації відходів, їх централізованого збору та вивезення, не буде вирішено, передбачається в тому числі, поява нових несанкціонованих сміттєзвалищ, а це має загрозливу тенденцію щодо забруднення ґрунтів і ґрунтових вод та повітря. Несанкціоновані сміттєзвалища є середовищем для розмноження комах та гризунів, які є збудниками та переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт, чума та ін. Зважаючи на загальноукраїнську динаміку, передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням громади. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф.

У зв’язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, що можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об’єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту. Відбір зразків для аналізу доцільно робити у зонах векторного впливу цих об’єктів.

Біорізноманіття, природоохоронні території

Біорізноманіття та природоохоронні території громади можуть зазнавати антропогенного тиску зі сторони населених пунктів, агропромислового комплексу, несвідомого ставлення до навколишнього середовища зі сторони населення тощо. Крім того, військова агресія рф призводить до серйозної шкоди та/або безпосереднім втратам видів рослин та тварин, руйнації та знищення оселищ.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Низький рівень інформованості населення щодо розташування природоохоронних територій та їх статусу, умов використання може нести загрозу завдання шкоди таким територіям через недбале відношення громадян.

Існують тенденції деградації екосистем внаслідок дуже високого відсотку антропогенної перетвореності території, а враховуючи промислове спрямування області - негативні впливи на території, важливі для збереження біорізноманіття будуть тривати. Можлива загроза для біорізноманіття через несталі практики сільськогосподарського виробництва пов’язані зі значним зменшенням видового різноманіття, що зумовлено перетворенням природних середовищ на території для виробництва продуктів харчування, а також забрудненням довкілля. Оранка земель і монокультурне вирощування можуть сприяти втраті середовища існування тварин і рослин, фрагментації ландшафтів.

Враховуючи зміни законодавства, пов’язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для природоохоронних територій та територій, що збереглися в природному або близькому до такого стані, наприклад водоохоронних зон, пов’язані із передачею таких територій у приватну власність.

Зростання ризиків для біорізноманіття також обумовлює відсутність в громаді розробленої програми створення об’єктів ПЗФ та схеми локальної екомережі. Негативним у прогнозі змін біорізноманіття громади також вважаємо те, що проєкти щодо встановлення водоохоронних зон, локальної екомережі, ПЗФ в громаді не розроблялися.

Історико-культурні об’єкти

Аналіз кількісного та якісного стану об'єктів культурної спадщини повинен базуватися на точних даних про їх місце розташування та специфіку використання їх у екскурсійній та туристичній діяльності, а також даних про дотримання охоронного статусу таких пам’яток/перспективних до охорони об’єктів ІКС громади/району/області тощо. Відсутність точної та релевантної інформації на даний момент може призводити до їх втрати та/або пошкодження. в тому числі зі сторони населення через непоінформованість про статус таких об'єктів та їх цінність. Дотримання норм чинного законодавства у сфері охорони пам’яток історії і культури може запобігти втратам.

Стан здоров'я мешканців

За умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров’я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнього очищення стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі зростання кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті. Поряд зі складною екологічною ситуацією, яка є причиною не тільки прямого екологічного збитку, пов'язаного із забрудненням і деградацією навколишнього середовища, але і веде до соціально-екологічних втрат, в зв'язку зі шкідливим впливом чинників

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

навколишнього середовища на стан здоров'я населення, серед яких, негативний вплив на рівень і тенденції надають і несприятливі умови праці. На стан здоров'я населення впливають численні фактори, основними з яких є: - обсяги, структура, якість і стандарти споживання; - стан навколишнього середовища і умови праці; - позитивні і негативні процеси, що протікають в суспільстві і природному середовищі; - ефективність функціонування системи охорони здоров'я. За оцінкою фахівців США, перераховані фактори здійснюють на здоров'ї людини різний вплив: - спосіб життя - 51,2%; - навколишнє середовище - 19,9%; - спадковість - 20,4%; - рівень охорони здоров'я - 8,5% [http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf].

Детальний прогноз стану здоров’я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ’Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Петриківська громада, відповідно до отриманих даних та інформації з відкритих джерел, має ряд проблем із вивезенням побутових відходів, проблеми із водопостачанням та водовідведенням в населених пунктах, надмірний тиск на компоненти довкілля від сільського господарства. Викиди шкідливих речовин в атмосферу в області у 2023 році становили 385,1 тис. т, що на 56,2 тис. т більше, ніж у 2022 році. Отже, прилеглі території можуть чинити суттєвий тиск на існуючий стан довкілля у Петриківській громаді, зокрема через формування якості атмосферного повітря від точкових та дифузних джерел.

Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати як власне територія громади, так і прилеглі території сусідніх громад зі сторони Петриківської ТГ, систематизовано у наведеній нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 3.1

Компоненти, що зазнають негативного впливу

Чинники негативного впливу	***Компоненти довкілля , що зазнають негативного впливу***								
	Атмосферне повітря	**Поверхневі води**	**Ґрунтові води**	**Підземні води**	**Надра**	**Ґрунти**	**Види і біотопи**	**Образ ландшафту**	**Клімат**
зі сторони нежитлових будівель	-	***ДВ***	***ДВ***	-	-	-	***фрагментація***	-	-
зі сторони житлової забудови	-	***ДВ***	***ДВ***	-	-	-	***фрагментація***	-	***формування теплових островів, С,П***

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

зі сторони промислових підприємств (в тому числі с/г підприємств та фермерських господарств)	***АМ, АЗ***	***ДВ, скидання неочищених стічних вод***	***ДВ, стоки/ інфільтрація***	***ДВ, стоки/ інфільтрація***	***інфільтрація***	***ДВ,М***	***фрагментація***	***візуальний вплив***	***формування теплових островів, Т,П***
зі сторони вулично-дорожньої мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ	***АМ, АЗ, П***	***ДВ, Р***	***ДВ, стоки/ інфільтрація***	***інфільтрація***	-	***ДВ,М***	***фрагментація***	***візуальний вплив***	***П***
зі сторони поводження з ТПВ	***АМ, П***	***ДВ***	***інфільтрація ДВ, Р***	***інфільтрація ДВ,Р***	***інфільтрація***	***ДВ***	***ДВ***	***ЕЗ, зниження якості ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальний вплив***	***Т***
Території с/г призначення	-	***ДВ***	***ДВ***	-	-	***Р***	-	-	***Т***
Військова агресія рф (окупація земель, руйнування інфраструктури, бомбардування та обстріли територій громади)	***АМ, АЗ***				***Р***	***Р***	***Р, фрагментація***		

ДВ - дощові води, АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки),
АЗ - Атмосфера (звукове навантаження),
Е - електромагнітне випромінювання,
П - емісія парникових газів, /С - світлове забруднення

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

ЕЗ - естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту)
Т - теплове забруднення, М-механічне забруднення /Р - прямий механічний вплив (наприклад, для водних об'єктів - руйнування, замулення, дренування водоносних горизонтів)

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Пурпуровим** - вторинні, кумулятивні та синергічні.

Отже, територія громади та прилеглі до меж громади території можуть, з огляду на існуючий стан та у разі затвердження ДДП, зазнавати впливу на навколишнє середовище зі сторони сільськогосподарської та транспортного руху. Тиск може посилюватися також внаслідок дисбалансу лісових та інших зелених насаджень в структурі земельного фонду тощо.

Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля, зокрема : флори, фауни, біорізноманіття, надр, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів. Такі негативні впливи ймовірно можуть мати і негативні наслідки для безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини. Такі впливи та наслідки детально розкрито у р.6 (див.далі). Доцільно зауважити, що аналогічні проблеми (фактори впливу) характерні й для сусідніх із Петриківською громадою територій.

Актуальна кількісна інформація про стан довкілля на територіях, які ймовірно зазнають впливу, відсутня.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Актуальний стан навколишнього середовища в громаді описано у розділі 2 цього Звіту. Відомості про характер ведення комунального та сільського господарства на території громади, зокрема високий рівень розораності території, характер водопостачання та водовідведення, обумовлюють прямі та опосередковані негативні впливи на компоненти довкілля (див. табл. 3.1) та створюють ризики для здоров’я населення.

Зношеність каналізаційних та водопровідних мереж, може стати причиною забруднення джерел децентралізованого водопостачання, та спровокувати спалах захворюваності серед місцевого населення. Так само причиною забруднення джерел водопостачання можуть стати сполуки азоту, потрапляючи у джерела водопостачання з поверхневим та внутрішньоґрунтовим стоком. Таке нітратне забруднення найчастіше виявляється у поверхневих та ґрунтових водах при інтенсивному внесенні азотних добрив на сільськогосподарські угіддя. Перевищення у воді вмісту нітратів обумовлює ризики для здоров’я населення, при її споживанні.

Відомості про природоохоронні території, які знаходяться в межах території Петриківської територіальної громади, зокрема території та об’єкти екомережі, Смарагдової мережі тощо наведено в розділі 2 Звіту. Такі території, а також водоохоронні зони зазнають тиску зі сторони факторів, які перелічені в розділі 2 цього Звіту. Також, враховуючи зміни законодавства, пов’язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для цінних з точки зору охорони біорізноманіття або водних об’єктів територій. Ризики пов’язані із передачею таких територій у приватну власність.

Надалі наведемо відомості про можливий тиск на природоохоронні території зі сторони рішень ДДП. Така оцінка впливу є достатньо узагальненою та потребує уточнень на основі/із залученням до оцінювання геопросторових даних про територію громади, тобто з урахуванням просторової прив'язки об'єктів, які ймовірно можуть чинити тиск по відношенню до природоохоронних територій. Також варто враховувати, що в Стратегії завдання визначені узагальнено та на подальших етапах при їх деталізації через конкретні заходи, впливу від цих заходів на природоохоронні території має бути уточненим.

В загальному, рішення документу державного планування не несуть прямої шкоди територіям з природоохоронним статусом. Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій і вцілому для територій громади (компонентів довкілля) можуть мати місце під час ведення будівельних робіт. Окрім того, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ ”Про СЕО”, оцінки впливу на довкілля (ЗУ “Про ОВД”).

Вважаємо, що зниження ризиків для природоохоронних (водоохоронних) територій пов’язано з тим, що в ДДП закладено такі завдання як: проведення інвентаризації земель та об’єктів комерційної нерухомості (оперативна ціль 1.2. Створення інвестиційних магнітів громади) а також сприяння підвищенню рівня

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

екологічної свідомості мешканців громади (оперативна ціль 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища).

Зниження ризиків для об’єктів ІКС пов’язано з тим, що в ДДП закладено такі завдання як: Реставрація та відбудова культурних пам’яток громади та підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину (оперативна ціль 2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема Петриківський розпис та козацькі традиції).

Питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ ”Про ПЗФ”, де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об’єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об’єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон. Ймовірним негативним впливам можуть піддаватися поверхневі та підземні водні ресурси території громади при реалізації завдань які стосуються будівництв та / або реконструкцій каналізації чи водопровідної мережі громади у разі аварійних ситуацій в тому числі. Отже, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за вставленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ ”Про СЕО”, оцінки впливу на довкілля (ЗУ “Про ОВД”).

Питання використання та впливу на ліси регулюється зокрема Лісовим Кодексом. Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов’язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об’єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик. Частково екологічні проблеми, ризики для здоров’я та

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

благополуччя населення, що стосуються рішень ДДП і які є ймовірними внаслідок їх впровадження, можна узагальнити в таблиці (табл. 4.1).

Таблиця 4.1.
Основні екологічні проблеми і ризики які стосуються провадження рішень ДДП

Основні екологічні проблеми і ризики	**Характеристика проблем і ризиків, що пов’язуються із провадженням рішень ДДП**	**Просторова прив’язка (територія/об’єкт)**	**процеси та окремі рішення які закладені в ДДП і які ймовірно стимулюватимуть появу проблеми/ризику**	**цілі Стратегії в межах яких можуть виникати негативні екологічні наслідки**
Забруднення атмосферного повітря	Збільшення викидів забруднюючих речовин пересувними джерелами; механічне забруднення	Дорожньо-транспортна мережа, ділянки виробничого призначення Агровиробництво	Реконструкція, розбудова вулично-дорожньої мережі; житлове та нежитлове будівництво / реконструкція; інтенсифікація агровиробництва та с/г; збройна агресія росії	1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини; 3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади; 3.2. Розбудова інфраструктурних об’єктів та інженерних мереж громади
Забруднення ґрунтів	забруднення ґрунтів хімічними та органічними сполуками внаслідок провадження господарської діяльності деградація ґрунтів, посилення ерозії; механічне забруднення	агроугіддя під суцільною ріллею; дорожньо-транспортна мережа (ділянки, на яких плануються ремонтні роботи)	подальший розвиток с/г діяльності не орієнтованої на раціональне та дбайливе ставлення (оранки на схилах, надмірна кількість добрив, знеліснення та інше); реконструкція, розбудова вулично-дорожньої мережі; процес модернізації існуючих об’єктів тепло-енергопостачання, житлове та нежитлове будівництво та реконструкції	
Стан земельних ресурсів/надр	нераціональне використання земельних ділянок, порушення експлуатації тощо ризик передачі природоохоронних земель, в тому числі ПЗФ, водного фонду для сільськогосподар	агроугіддя під суцільною ріллею; дорожньо-транспортна мережа (ділянки, на яких плануються ремонтні роботи)	подальший розвиток с/г діяльності не орієнтованої на раціональне та дбайливе ставлення (оранки на схилах, надмірна кількість добрив, знеліснення та інше); порушення процедур виведення вільних інвестиційно привабливих земельних ділянок; збройна агресія росії	1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини; 1.2. Створення інвестиційних магнітів громади; 3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	ського використання			
Забруднення поверхневих / підземних водних об’єктів	Скиди недоочищених вод/ зливові води Поверхневий стік з агроугідь, Інфільтрація	Сельбищні території, агроугіддя	поганий стан системи дощової каналізації, аварії системи водопостачання та водовідведення, сільське не органічне землеробство, виробнича сфера (порушення технологічних процесів під час експлуатації)	1.1.Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини; 3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади; 3.2. Розбудова інфраструктурних об’єктів та інженерних мереж громади
Вплив на біорізноманіття, лісові насадження	Скорочення площ зелених насаджень	Локальні ділянки в межах сельбищної, транспортної та виробничої зони	Будівництво; стримування озеленення, формування зелених та рекреаційних зон; військова агресія	1.1.Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини; 2.4. Розвиток туристичної сфери; 3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади; 3.2. Розбудова інфраструктурних об’єктів та інженерних мереж громади
Тиск на території та об’єкти ПЗФ та Смарагдової мережі	порушення меж територій та об’єктів ПЗФ, охоронних зон тощо	території та об’єкти ПЗФ, водоохоронні та інші охоронні зони об’єктів. Особливе занепокоєння викликає стан об’єктів, що включені до екомережі та Смарагдової мережі,	відсутність в громаді розробленої схеми локальної екомережі та розроблених планів встановлення водоохоронних зон; збройна агресія росії	
Управління відходами	несанкціоновані сміттєзвалища	Території населених пунктів, дорожня інфраструктура	відсутність в громаді розробленої схеми очищення та управління відходами збройна агресія росії	
Вплив на здоров’я населення	Забруднення атмосферного повітря, переважно викидами забруднюючих речовин від автотранспорту, забруднення ґрунтів, водних об’єктів тощо	Сельбищні території, дорожньо-транспортна мережа	Рух автотранспорту, діяльність промислових об’єктів, господарська та комунальна діяльність	1.1.Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини;

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

5. ЗОБОВ’ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ’ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ’ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДДП

Основні міжнародні та національні зобов’язання

Питання збереження і відтворення якості навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів в Україні на урядовому рівні декларуються як пріоритетні. Відповідні положення та вимоги захисту навколишнього середовища закріплені у земельному, водному, лісовому законодавстві, законодавстві про надра, про охорону атмосферного повітря, про охорону і використання рослинного і тваринного світу та в інших спеціальних законодавчих документах.

Серед найважливіших слід виділити Закон України **«Про охорону навколишнього природного середовища»**[1], Закон України **«Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року**[2], Закон України **«Про засади державної регіональної політики»**[3], Законом України **«Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»** (схвалено Верховною Радою України 28 січня 2019 року).

На міжнародному рівні зобов’язання з охорони довкілля визначені у рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом (глава 6)[4]. Україна приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у вересні 2015 року, підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено ***17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань, серед яких також цілі екологічного спрямування***: чиста вода і належні санітарні умови, доступна і чиста енергія, пом’якшення наслідків зміни клімату, захист та відновлення екосистем[5][6]. Вимоги із дотримання екологічних вимог визначені також у ряді міжнародних угод, які ратифіковані в Україні, зокрема, Європейська ландшафтна конвенція[7], Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі[8] та інші.

Закон України «Про основи містобудування» зобов’язує суб’єктів містобудівної діяльності при розробці та реалізації містобудівної документації дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення соціально, економічно і екологічно збалансованого розвитку, а також екологічної безпеки територій (стаття 19)[9]. Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров’я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів. Пріоритетні напрямки і вимоги і критерії екологічної безпеки визначені у Постанові Верховної Ради України **«Про**

[1] Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546, останні уточнення від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 11, ст.75

[2] Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70

[3] Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст.90

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»[10].

Проєкт “Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” розроблено з урахуванням зобов’язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі, пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення, зокрема:

Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 2354-VIII, який регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, виконання документів державного планування;

Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, котрий ратифіковано Законом України від 01.07.2015 № 562-VIII;

Положень статті 363 **Глави 6 «Навколишнє середовище»** і **Додатку XXX** до **Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони**[4], ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, в т.ч. Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище;

Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 2697-VIII, зокрема, забезпечення мети державної екологічної політики – досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України задля забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем, а також основних засадам державної екологічної політики:

- збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров’я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища;
- досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку, які були затверджені на Саміті Організації Об’єднаних Націй зі сталого розвитку у 2015 році;
- сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;
- інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об’єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля;
- міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на

[4] Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014 // http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

довкілля, а також комплексного моніторингу стану навколишнього природного середовища;

- забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, підвищення рівня екологічної безпеки в зоні відчуження;
- забезпечення невідворотності відповідальності за порушення природоохоронного законодавства;
- застосування принципів перестороги, превентивності (запобігання), пріоритетності усунення джерел шкоди довкіллю, «забруднювач платить»;
- відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації;
- стимулювання державою вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють скорочення викидів парникових газів, зниження показників енерго- та ресурсоємності, модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, у тому числі вдосконалення системи екологічного податку за забруднення довкілля та платежів за використання природних ресурсів;
- упровадження новітніх засобів і форм комунікацій та ефективної інформаційної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 25 вересня 2015 р. № 70/1 «**Перетворення нашого світу: Порядок денний розвитку у галузі сталого розвитку на період до 2030 року**»;

Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020»[56], схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, з метою впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі;

Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «**Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року**», котрим визначено Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року орієнтирами для розроблення проектів прогнозних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України;

Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, ратифікованої Законом України від 29 жовтня 1996 р. № 435/96-ВР;

Паризької угоди, ратифікованої Законом України від 14 липня 2016 р. № 1469-VIII;

Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, а також на виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р "**Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 2026 роках**";

Закону України «Про приєднання України до Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці від 4 липня 2002 року № 61-IV;

Концепції боротьби з деградацією земель та опустелюванням, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1024-р;

[5] Цілі сталого розвитку 2016–2030 // http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku

[6] Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017 // http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 271-р;

Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі - НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямами «Відновлення зрошення і поліпшення еколого- меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ». Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у **рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;**

Закону України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29.11.1994 № 257/94-ВР

Нагойського протоколу регулювання доступу до генетичних ресурсів і спільного використання на справедливій і рівній основі вигод від їх застосування до **Конвенції про біологічну різноманітність** від 29.10.2010;

Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 675-р;

Закону України «Про участь України в Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів» від 29 жовтня 1996 р. № 437/96-ВР;

Закону України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі»[7] від 29.10.1996 № 436/96-ВР;

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695.

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища території Петриківської громади рекомендовано виконати ряд планувальних заходів. Комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління.

Запропонований проєкт “Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” враховує низку зобов’язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення, встановлені на різних організаційно-управлінських рівнях

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки та реалізації ДДП є:

— Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

[7] Закон України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 50, ст.278

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

— Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
— Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
— Рамкова конвенція про зміну клімату;
— Паризька кліматична угода;
— Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
— Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»):
— Водний кодекс України;
— Лісовий кодекс України;
— Земельний кодекс України;
— Кодекс України про надра;
— Закон України «Про природно-заповідний фонд»;
— Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
— Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
— Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
— Закон України «Про управління відходами»;
— Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
— Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
— Закон України «Про екологічний аудит»;
— Закон України «Про рослинний світ»;
— Закон України «Про тваринний світ»;
— Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
— Закон «Про основи містобудування»;
— Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
— Постанова Кабінету Міністрів України Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
— Державна стратегія управління лісами України до 2035 року;
— Водна стратегія України на період до 2050 року;
— ДБН Б.1.1-13:2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях;
— ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
— Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами;
— ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»,
— Розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».
— Розпорядження КМУ від 06.12.2017№ 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.
— Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 No 695);
— Закон України "Про ратифікацію Паризької угоди" від 14.07.2016 No 1469-VIII;
— Національний план управління відходами до 2030 року (затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 No 117-р);
— Закон України Про систему громадського здоров'я (№ 3302-IX від 09.08.2023)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

— Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688;
— План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567;
— Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційним планом її реалізації у 2022 - 2024 роках, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777;
— Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р "Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 – 2026 роках";
— Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р "Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів";
— Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р.

Правові засади у сфері управління відходами забезпечуються **Законом України «Про управління відходами»** та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров’я людини від утворення, зберігання та управління відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері управління відходами визначаються ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так **Законом України «Про інвестиційну діяльність» (№ 1560-XII від 18.09.1991)** встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених **Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 2059-VIII від 23.05.2017).**

Регіональні зобов’язання представлено обласними програмами відновлення, охорони та моніторингу довкілля, управління відходами. Згідно статті 15 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища” місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції: а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян; б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом; в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планіровки і забудови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів; г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом; д) затверджують місцеві екологічні програми; е) організовують вивчення навколишнього природного середовища; є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем; и) організують роботу по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян; і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; ї) здійснюють контроль за додержанням законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Шляхи врахування зобов’язань, встановлених зазначеними програмами, регулюються законодавством України та деталізовані заходами відповідних програм.

Нижче наведено відомості про основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду. Аналіз відповідності напрямів розвитку, зазначених у Стратегії, зобов’язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язаним із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення * представлено у табл.5.1.

*Для оцінки відповідності пріоритетів розвитку проєкту і природоохоронних зобов’язань, у тому числі пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення застосовано шкалу:

++	цілі/завдання добре узгоджені;
+	цілі/завдання принципово узгоджені, проте існує потреба в тіснішому зв’язку на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;
0	цілі/завдання взаємо нейтральні;
-	цілі/завдання не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей;
--	цілі/завдання принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей.

Таблиця 5.1.

Основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду

Зобов’язання	Стратегічні цілі проєкту ДДП			
	Економіка творення цінності	Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	Комфорт та безпека життя	Можливості зростання для кожного
Міжнародні зобов’язання				
Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	+	+	+	+
Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 25 вересня 2015 ро ку 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року»	+	+	+	+

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті і Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті	О	О	+	О
Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля	О	О	+	О
Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів	О	О	О	О
Конвенція про охорону біологічного різноманіття	О	О	+	О
Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі	О	О	+	О
Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин	О	О	+	О
Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів	О	О	+	О
Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці	+	О	+	О
Рамкова конвенція ООН про зміну клімату	О	О	+	О
Паризька угода	О	О	+	О
Європейська ландшафтна конвенція	О	О	+	О
Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи	О	+	О	О
Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини	О	+	О	О
Національне законодавство у сфері охорони довкілля				
Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»	+	+	+	О
Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	+	+	+	О
Закон України «Про засади державної регіональної політики»	+	+	+	+
Закон України «Про охорону атмосферного повітря»	О	О	+	О
Закон України «Про природно-заповідний фонд України»	О	О	+	О
Закон України «Про рослинний світ»	О	О	+	
Закон України «Про тваринний світ»	О	О	+	О
Закон України «Про екологічну мережу України»	О	О	+	О
Закон України «Про охорону земель»	+	О	+	О
Кодекси України: Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Земельний кодекс України	+	О	О	О

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки»	+	+	+	+
Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»	+	+	+	+
Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р "Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 2026 роках"	О	О	+	О
Концепція боротьби з деградацією земель та опустелюванням, Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням	+	О	+	О
Державна Стратегія управління лісами України до 2035 року	О	О	+	О
Водна Стратегія України на період до 2050 року	О	О	+	О
Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, Національний план управління відходами до 2030 року	О	О	+	О
Закон України Про систему громадського здоров’я	О	О	О	+
Регіональні природоохоронні ДДП				
Стратегія регіонального розвитку Дніпропетровської області до 2027 року	+	+	+	+
Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2023 – 2027 роки Дніпропетровської зони	О	О	+	О
Регіональний план управління відходами Дніпропетровської області на період до 2030 року	О	О	+	О
Програма термомодернізації об’єктів комунальної сфери у Дніпропетровській області на 2015 – 2038 роки (від 23.01.2015 №610-29/VI)	О	О	+	О
Регіональна Програма з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої та інших карантинних організмів на території Дніпропетровської області протягом 2012 – 2026 років (від 23.03.2012 №259-12/VI, від 15.03.2013 №420-18/VI, від 08.11.2013 №485-21/VI, від 21.10.2015 №693-34/VI, від 25.11.2022 №243-14/VIII)	О	О	+	О
Програма створення та ведення містобудівного кадастру Дніпропетровської області на 2013 – 2027 роки (від 15.03.2013 №421-18/VI, від 05.12.2014 №593-28/VI, від 02.12.2016 №130-7/VII, від 14.07.2017 №205-9/VII,	+	О	+	О

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

від 16.08.2019 №482-17/VII, від 03.02.2023 №263-15/VIII)				

Процедура ОВД

Цілі та завдання Стратегії реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Серед завдань Стратегії такими можуть бути завдання в рамках цілі 1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини та 3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади. Для таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля або необхідність такої процедури має бути уточнена на подальших етапах проектування.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Петриківською громадою було внесено заяву до реєстру СЕО, опубліковано на офіційному сайті та у публічних місцях громади.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

За результатами проведених обговорень до Звіту внесено доповнення. Детальна інформація про результати обговорень наведена у довідці про консультації з органами виконавчої влади у процесі стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

6 ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до ***Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації*** (https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/) в процесі аналізу ймовірних наслідків, їх тривалості та інтенсивності може виникати невизначеність. Критеріями, за якими можна, в процесі здійснення СЕО, вимірювати рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками, слід розуміти як такі ймовірні значні негативні наслідки, які:

1) можуть спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров’я чи іншої екологічної вимоги або вимоги щодо охорони здоров’я правового/ нормативного характеру, якщо не буде вжито заходів щодо пом’якшення наслідків;

2) можуть призвести до недотримання цілей державної екологічної політики, програм чи планів або державної політики в цілому, програм чи планів у сфері охорони здоров’я;

3) можуть спричинити втрату одного чи кількох компонентів екосистеми, що загрожуватиме виживанню виду, який постійно або періодично (наприклад, мігрує) знаходиться на території, яку охоплює ДДП, якщо не будуть вжиті заходи з пом'якшення наслідків;

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

4) можуть завдати шкоди якості чи кількості природних чи культурних ресурсів, що призведе до впливу на здоров'я людей на території, яку охоплює ДДП, чи за її межами, або пошкодити існуючу інфраструктуру (у тому числі інфраструктуру культурної спадщини), якщо в цих випадках не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

5) інші наслідки впровадження ДДП, які на думку громадськості або органів виконавчої влади (наприклад, в результаті консультацій) матимуть серйозний вплив на природне середовище, здоров'я населення, соціальне середовище або культурну спадщину, у тому числі на доступ до неї.

Визначити, чи може впровадження ДДП спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої юридичної вимоги, можна шляхом оцінки наслідків впровадження ДДП щодо відповідних нормативних вимог, що також розглядається в таких документах:

• Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (Київ, 2003), Додаток 3 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text)

• Ресурсний посібник для підтримки застосування Протоколу ЄЕК ООН зі стратегічної екологічної оцінки, ISSN 1020-4563, ЄЕК ООН (https://unece.org/environment-policy/publications/resource-manual-support-application-sea-protocol), с. 55-57

• Додатку III Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації (https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/).

Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” визначають основні стратегічні, операційні цілі та заходи щодо їх досягнення. Перелік завдань, що визначені в ДДП на даному етапі проєктування переважно не мають конкретної просторової прив'язки до території громади, визначених детальних характеристик заходів, даних щодо етапів та термінів їх реалізації. Тому оцінка наслідків виконання завдань, передбачених ДДП і викладена нижче є узагальненою та має уточнюватися на подальших етапах проектування, в тому числі після визначення конкретних результатів виконання запланованих заходів закладених ДДП.

6.1 Атмосферне повітря

Стратегія та План заходів передбачають підтримку і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих; розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств; розвиток та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (оперативна ціль 1.1); оформлення нових, привабливих інвестиційних пропозицій (оперативна ціль 1.2); реставрація та відбудова культурних пам'яток громади. (оперативна ціль 2.1); проведення ремонту доріг, облаштування вело та пішохідної інфраструктури та налагодити якісне транспортне сполучення між населеними пунктами громади та будівництво та ремонт об'єктів комунальної інфраструктури, а також громадських просторів для відпочинку та розваг (оперативна ціль 3.2), які ймовірно матимуть вплив на атмосферне повітря.

Через узагальненість таких заходів оцінити такий вплив не можливо на даному етапі їх проектування. Такий вплив повинен бути уточнений на подальших

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

етапах проектування/реалізації цих цілей. Також частина заходів, реалізованих в межах цих цілей на подальших етапах їх впровадження ймовірно чинитимуть вплив на атмосферне повітря.

Так, при реалізації зазначених завдань Стратегії потрібно врахувати. що під час їх роботи можуть бути присутні такі фактори шкідливого впливу на навколишнє середовища: – використання атмосферного кисню та викидання продуктів повного згорання CO2, H2O; – теплові викиди; – шум; – шкідливі викиди в атмосферу. Найбільшого негативного впливу атмосферне повітря зазнає від роботи підприємств, що працюють на твердому та рідкому паливі. Всі установки, що сертифікуються в Україні, проходять перевірку щодо відповідності екологічних показників, в тому числі з концентрації викидів NOx та CO. Ефективними способами зменшення таких шкідливих викидів на повітряне середовище є: – очищення палива та окиснювача від складових, що можуть утворювати шкідливі речовини; – стримування утворення шкідливих речовин; – випалювання шкідливих речовин; – очищення димових газів від шкідливих речовин, що утворилися під час спалювання палива. [https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/73-1.pdf].

Також слід враховувати, що на етапі будівництва модернізації, капітального ремонту об’єктів, забезпечення їх енергетичної ефективності, модернізації а також під час відновлення та будівництва доріг та дорожньої (вуличної) інфраструктури може чинитися тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим.

Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

В той же час, реалізація таких завдань як: підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою; сприяння підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади; удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (оперативна ціль 3.5) очевидно нестиме позитивні зміни у стані атмосферного повітря в короткостроковій та середньостроковій перспективі.

Передбачене Стратегією впровадження сучасних рішень з енергомоніторингу та енергоефективності громади (на приклад, сонячні електростанції) та проведення аудиту енергоефективності комунальних об’єктів громади (оперативна ціль 3.3), як прямо так і опосередковано спрямовані на забезпечення якості атмосферного повітря та нададуть можливість покращити навколишнє середовище.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.1.

Таблиця 6.1.
Відомості про основні впливи
на стан атмосферного повітря від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на атмосферне повітря/ стани приземної атмосфери	**тривалість впливів**	**інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)**

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	короткострокові	**середньострокові**	**довгострокові**	
Підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих (зокрема проєкти та програми: Створення умов для формування локального індустріального кластера з підприємств переробної, харчової та легкої промисловості). Розвиток та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (зокрема проєкти та програми: Сприяти створенню (відновленню) малих виробничих одиниць (швейних, деревообробних, харчових тощо; Сприяти створенню нових та підтримка діючих малих підприємств із переробки зернових, фруктів, овочів, молока, м’яса).	Збільшення споживання енергії, а отже зростання викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації підприємств			-1/- 1/-1
Впровадити сучасні рішення з енергомоніторингу та енергоефективності громади (на приклад, сонячні електростанції) (зокрема проєкти: Реконструкція газової котельні ЗДО (ясла-садок) “Карапузи” Петриківської селищної ради за адресою: с. Єлизаветівка, вул. Соборна, буд. 5в, ,Дніпровського району Дніпропетровської області; Утеплення ЗДО (ясла-садок) “Метелики” Петриківської селищної ради за адресою: с. Лобойківка, вул. Пати, буд. 5 Дніпровського району Дніпропетровської області; "Капітальний ремонт зовнішніх електромереж з встановленням сонячної електростанції у Іванівському ліцеї Петриківської селищної ради за адресою: вул. Центральна, буд. 78в, с. Іванівка, Дніпровського району, Дніпропетровської області, ПКД"; Енергозберігаючі заходи будівлі амбулаторії ЗПСМ (капітальний ремонт покрівлі з утепленням) за адресою: вул. Європейська, 1, селище Петриківка Дніпровського району Дніпропетровської області; Енергозберігаючі заходи. Капітальний ремонт приміщення з утепленням фасаду амбулаторії ЗПСМ (за адресою вул. Європейська, 1, селище Петриківка, Дніпровського району, Дніпропетровської області; Енергозберігаючі заходи капітальний ремонт покрівлі з утепленням фасаду лабораторії КНП “Петриківська центральна лікарня” Петриківської селищної ради; Енергозберігаючі заходи з утеплення будівлі КНП “Петриківська центральна лікарня” Петриківської селищної ради;	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівництва	Зменшення споживання викопного палива, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об’єктів		-1/+ 1/+1

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Капітальний ремонт (проведення робіт з підготовки до опалювального сезону та здійснення заходів з енергозбереження) з утеплення фасаду громадського будинку за адресою: Дніпропетровська область, Дніпровський район, селище Курилівка, провулок Медичний, -Б				
Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (зокрема програми: Оснащення комунального підприємства “Петриківський комунсервіс” сучасним обладнанням та спеціалізованої техніки для збору та вивезення ТПВ (придбання сміттєвоза, контейнерів); Кампанія: громада без сміття. Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді)	Зменшення ризиків для довкілля, що виникають при складуванні сміття на полігонах ТПВ Зменшення газо-пилового забруднення атмосфери			+1/+ 1/+1
Провести аудит енергоефективності комунальних об’єктів громади (зокрема програми та заходи: Проведення аудиту енергоефективності енергоменеджерами комунальних закладів та установ громади; Розробити програму (план) енергомодернізації закладів та установ громади (плану заходів з встановлення СЕС, модернізації, термоізоляції); Навчання енергоменеджерів та підвищення кваліфікації технічного персоналу комунальних установ та закладів)	Надходження даних аудиту знижує ризики неефективного споживання енергії, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об’єктів			+1/+ 1/+1
Проведення ремонту доріг, облаштування вело та пішохідної інфраструктури та налагодити якісне транспортне сполучення між населеними пунктами громади (зокрема проєкти з проведення капітального та поточного ремонтів доріг місцевого значення громади)	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівництва	Зменшення викидів вихлопних газів, за рахунок збільшення пропускної здатності модернізованих доріг та забезпечення можливостей використовувати велосипедний транспорт	-	-1/+ 2/x
Будівництво та ремонт об’єктів комунальної інфраструктури, а також громадських просторів для відпочинку та розваг (зокрема проєкти: Капітальний ремонт приміщення Курилівського ліцею Петриківської селищної ради за адресою: сел. Курилівка, вул. Шкільна, буд. 2 Дніпровського району, Дніпропетровської області; Реконструкція даху Іванівського ДНЗ за адресою: с. Іванівка, вул. Центральна, буд. 75 Петриківського району Дніпропетровської області; Капітальний ремонт покрівлі Петриківської філії	Пилогазове забруднення атмосфери на етапі будівництва	-	-	-1/x/x

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Петриківського опорного закладу освіти III ступенів Петриківської селищної ради за адресою: селище Петриківка, вул. Шкільна, буд. 3 Дніпровського району, Дніпропетровської області; Капітальний ремонт будівлі Шульгівського закладу загальної середньої освіти Петриківської селищної ради за адресою: с. Шульгівка, вул. Центральна, буд. 103 Дніпровського району, Дніпропетровської області; Капітальний ремонт Хутірського навчально-виховного комплексу «загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад» Петриківської селищної ради Дніпропетровської області за адресою: с. Хутірське, вул. Шкільна, буд. 4 Дніпровського району, Дніпропетровської області)				

***інтенсивність ймовірного впливу: (*від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити*)**

6.2 Клімат

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення заступника Міністра пані Ірини Ставчук від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку обігу парникових газів у громаді.

Таблиця 6.2.

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Оцінка впливу [1]	Ознака
1. Економіка творення цінності	1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	М+	пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
	1.2. Створення інвестиційних магнітів громади	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
	1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва громади (МСП)	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
	1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку	-	потенційний вплив відсутній
2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема Петриківський розпис та козацькі традиції	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
	2.2. Розвиток та промоція бренду громади	-	потенційний вплив відсутній

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом	-	потенційний вплив відсутній
	2.4. Розвиток туристичної сфери	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.
3. Комфорт та безпека життя	3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	-	потенційний вплив відсутній
	3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади.	Mt	пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП
	3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	А+	адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП
	3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді	-	потенційний вплив відсутній
	3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища.	М-	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
4. Можливості зростання для кожного	4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя	-	потенційний вплив відсутній
	4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою	-	потенційний вплив відсутній
	4.3. Молодь і кар'єрний старт	-	потенційний вплив відсутній

Детальна інформація по обсягах викидів парникових газів об'єктами громади відсутня. Зауважимо, що в Стратегії передбачені завдання щодо впровадження сучасних рішень з енергомоніторингу та енергоефективності громади (на приклад, сонячні електростанції) які, очевидно, зменшенню сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, але через їх узагальненість оцінити такий вплив на даному етапі проектування не можливо.

[1] Примітка. “М-” - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, “М+” - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, “Mt” - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, “А+” - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, “А-” - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП; “НО”- неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

6.3 Водні ресурси

Стратегія та План заходів передбачають підтримку і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих; розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств; розвиток та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (оперативна ціль 1.1). Реалізація таких завдань ймовірно призведе до збільшення тиску на водні ресурси.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Ймовірною також є шкода для водних ресурсів громади, що може виникнути від російської агресії.

ДДП містить завдання у сфері водопостачання і водовідведення (3.2.2. Ремонт та будівництво комунальних мереж електро, водо, газопостачання, водовідведення, очисних споруд). Дані заходи загалом можуть позитивно вплинути на стан водних ресурсів, адже централізована мережа водопостачання та водовідведення при штатній роботі не несе ризиків щодо потенційного забруднення поверхневих та підземних вод. Також позитивні наслідки в короткостроковій перспективі нестимуть заплановані підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою та удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (оперативна ціль3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища)

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.3.

Таблиця 6.3.
Відомості про основні впливи
на стан водних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи водні ресурси	**тривалість впливів**			**інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)**
	короткострокові	**середньострокові**	**довгострокові**	
Підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих (зокрема проєкти та програми: Створення умов для формування локального індустріального кластера з підприємств переробної, харчової та легкої промисловості; “Агропарк: господарство майбутнього” - створення агропарку та демонстраційних ділянок сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур) Розвиток та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (зокрема проєкти та програми: Сприяти створенню (відновленню) малих виробничих одиниць (швейних, деревообробних, харчових тощо; Сприяти створенню нових та підтримка діючих малих підприємств із переробки зернових, фруктів, овочів, молока, м’яса)	Збільшення ймовірності забруднення поверхневих водних об’єктів та ґрунтових вод органічними та хімічними сполуками внаслідок порушень технологічних схем виробництва агродукції в цілому.		-	-1/- 1/х
Ремонт та будівництво комунальних мереж електро, водо, газопостачання, водовідведення, очисних споруд (зокрема проєкти: Реконструкція (капітальний ремонт) каналізаційних мереж в селищі Петриківка по просп. Петра Калнишевського; Реконструкція, (капітальний ремонт) мереж водовідведення та водопостачання в громаді)	Зниження ризиків через виникнення аварій на старих, зношених інженерних мережі та потрапляння у водні об’єкти неочищених стоків		-	+1/+1/х

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (зокрема проєкти та заходи: .”Річкова оаза” - благоустрій зон відпочинку біля річок Оріль та Чаплинка; Проєкт міжмуніципального співробітництва “Чисті річки” - заходи з розчищення річок Оріль та Чаплинка та відновлення їхнього гідрологічного режиму; Заходи зі сприяння зниженню кількості сміттєзвалищ). Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (зокрема проєкт “Друг природи” - запровадити у навчальних закладах громади інтерактивні уроки, акції, конкурси з питань енергозбереження, сортування сміття та екології.).	Покращення якості поверхневих водних об’єктів при зменшенні їх засміченості		+1/+1/+1
Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (зокрема: Оснащення комунального підприємства “Петриківський комунсервіс” сучасним обладнанням та спеціалізованої техніки для збору та вивезення ТПВ (придбання сміттєвоза, контейнерів); Кампанія: громада без сміття. Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді).	Зменшення ризиків для довкілля, що виникають при складуванні сміття на полігонах ТПВ	-	+1/+1/x

інтенсивність ймовірного впливу: (** ***від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x-вплив наразі не можна визначити**)**

6.4 Земельні ресурси

В громаді та області в цілому гостро стоїть питання розорювання с/г земель, яке частково може бути вирішено в межах наступних завдань: проведення інвентаризації земель та об’єктів комерційної нерухомості (оперативна ціль 1.2); створення просторової документації громади (просторові плани громади із зонуванням) (оперативна ціль 3.1).

В той же час збільшення тиску на земельні ресурси громади можливе в рамках підтримки і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих; розвитку сільськогосподарських виробництв та підтримки фермерських господарств; розвитку та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (оперативна ціль 1.1).

Також ризик для земельних ресурсів громади є ймовірність передачі природоохоронних земель, в тому числі водного фонду для сільськогосподарського використання при оформленні нових, привабливих інвестиційних пропозицій (оперативна ціль 1.2).

На подальших етапах проектування після конкретизації характеристики передбачуваних заходів можливі впливи мають бути уточнені. Рекомендується провести геоінформаційний аналіз території для раціоналізації системи природокористування та землекористування в цілому: допустимість с/г використання відповідно до специфіки рельєфу територій, наявності біологічного

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

та ландшафтного різноманіття та інше. В тому числі, рекомендується створити карту ухилів на громаду для визначення територій, непридатних для оброблення згідно ЗУ “Про охорону“ ст. 47, де визначено наступне: “забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо“.

Також позитивні наслідки в короткостроковій перспективі нестимуть заплановане підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою та удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (оперативна ціль3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища)

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.4.

Таблиця 6.4.
Відомості про основні впливи
на стан земельних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на земельні ресурси	**тривалість впливів**			**інтенсивність ймовірного впливу*** **(кс/сс/дс)**
	короткостроковi	**середньостроковi**	**довгострокові**	
Підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих (зокрема: Створення умов для формування локального індустріального кластера з підприємств переробної, харчової та легкої промисловості; “Агропарк: господарство майбутнього” - створення агропарку та демонстраційних ділянок сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур) Розвиток та створення нових підприємств що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних (зокрема: Сприяти створенню (відновленню) малих виробничих одиниць (швейних, деревообробних, харчових тощо; Сприяти створенню нових та підтримка діючих малих підприємств із переробки зернових, фруктів, овочів, молока, м’яса)	ймовірна інтенсифікація забруднення органічними та хімічними сполуками внаслідок порушень технологічних схем виробництва агропродукції в цілому	існує ризик акумуляції забруднюючих речовин та сполук внаслідок порушень технологічних процесів виробництва		-1/-1/-1
Розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств (зокрема: Сприяти впровадженню смарт-технологій у сільське господарство (дрони та сенсори) для контролю стану грунтів, посівів, поливу)	Зниження ризиків, пов’язаних з неефективним використанням земельних ресурсів			+1/+1/+1
Проведення інвентаризації земель та об’єктів комерційної нерухомості (зокрема Інвентаризація земель громади -повний аналіз земельного фонду - сільськогосподарських, промислових, комунальних, резервних та ін.земель)	Зниження ризиків, пов’язаних з неефективним використанням земельних ресурсів.			+1/+1/+1

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Оновити просторові плани громади із зонуванням (зокрема проєкти: Розроблення комплексного плану просторового розвитку території Петриківської територіальної громади; Оновлення генеральних планів населених пунктів громади; Розробка екологічного зонування території громади - визначення природоохоронних, рекреаційних та буферних зон з встановленими обмеженнями для забудови; Інвентаризація земель та створення цифрової геоінформаційної системи громади, яка міститиме базу даних із відображенням цільового призначення, комунальної власності, зон обмежень)		
Оформлення нових, привабливих інвестиційних пропозицій (зокрема: Створення (оновлення сучасного інвестиційного паспорту громади з привабливими інвестиційними пропозиціями(із цифровими картками, вільними ділянками, даними про ресурси та пріоритетними сферами інвестування))	ризики, пов’язані з неефективним використанням земельних ресурсів / передачею цінних земель під забудову.	х/х/х

***інтенсивність ймовірного впливу: (*від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити*)**

6.5 Відходи

Стратегія та План заходів передбачають завдання у сфері управління побутовими відходами (3.5.3. Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку). Рекомендується до цих заходів включити заходи щодо проведення інвентаризації наявних сміттєзвалищ в громаді, а також проведення інформаційно-просвітницької кампанії серед населення щодо можливих наслідків відповідального управління відходами. Проведення таких заходів матиме позитивний вплив на стан довкілля в громаді в короткостроковій перспективі.

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, будівель, доріг тощо) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водам, коли внаслідок неналежного поводження з побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Варто зазначити, що виконання заходів із термомодернізації будівель може нести ризики для довкілля, оскільки після закінчення терміну експлуатації таких будівель або їх ремонту, в довгостроковій перспективі буде утворюватись значна кількість будівельних відходів. Тому для заходів із термомодернізації необхідно використовувати екологічно нейтральні або ж природного походження матеріали. Неправильна утилізація таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол),

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

пінополіуретан несе значну шкоду довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.5.

Таблиця 6.5.
Відомості про основні впливи
на стан довкілля від реалізації завдань ДДП щодо управління відходами

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан довкілля від управління відходами	**тривалість впливів**			**інтенсивність ймовірного впливу*** **(кс/сс/дс)**
	короткострокові	**середньострокові**	**довгострокові**	
Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (зокрема заходи: Оснащення комунального підприємства “Петриківський комунсервіс” сучасним обладнанням та спеціалізованої техніки для збору та вивезення ТПВ (придбання сміттєвоза, контейнерів); Кампанія: громада без сміття. Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді)	Зменшення ризиків для довкілля, що виникають при складуванні сміття на полігонах ТПВ			+2/+2/+2

***інтенсивність ймовірного впливу: (*від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити*)**

6.6 Біорізноманіття

Стратегією загалом не передбачає реалізацію заходів, які можуть прямо негативно вплинути на флору і фауну громади.

В межах оперативної цілі 3.5 «Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища» для поліпшення якості довкілля Петриківської громади передбачені завдання, спрямовані на поліпшення екологічної ситуації в населених пунктах та створення максимального рівня комфорту та затишку для мешканців громади: підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою; сприяння підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади.

Для збереження біорізноманіття рекомендується до заходів в даній Стратегії включити розроблення та затвердження місцевої схеми формування екологічної мережі. Закон України “Про екологічну мережу України” в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення “розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень”. Порядок розробки схеми екомережі визначається “Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Основним ризиком серед завдань Стратегії для біорізноманіття є передача природоохоронних територій, в тому числі водного фонду, ПЗФ для сільськогосподарського використання та/або забудови, в рамках цілі 1.2. Створення інвестиційних магнітів громади. Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.6.

Таблиця 6.6.
Відомості про основні впливи
на біорізноманіття від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на біорізноманіття	**тривалість впливів**			**інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)**
	короткострокові	**середньострокові**	**довгострокові**	
Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (зокрема проєкти та заходи: ”Річкова оаза” - благоустрій зон відпочинку біля річок Оріль та Чаплинка)	Можливий ризик висадки інтродукованих видів, небезпечних для біорізноманіття регіону			х/х/х
Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (зокрема проєкти та заходи: Проєкт “Друг природи” - запровадити у навчальних закладах громади інтерактивні уроки, акції, конкурси з питань енергозбереження, сортування сміття та екології; Проводити щорічну акцію з озеленення та висадки зелених насаджень “Зелена громада”)	Зниження ризиків втрати біорізноманіття			+1/+1/+1

***інтенсивність ймовірного впливу: (*від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити*)**

6.7 Природоохоронні території

Стратегія та План заходів не передбачають завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі природоохоронні території, в тому числі об’єкти природно-заповідного фонду (ПЗФ), об’єкти екомережі Дніпропетровської області та об’єкти Смарагдової мережі. На подальших етапах реалізації визначених Стратегією завдань, в тому числі коли заплановані заходи будуть територіально прив'язані, передбачається уточнення таких впливів. Основним ризиком є передача природоохоронних територій для сільськогосподарського використання або забудови.

Також, варто звернути увагу на те що, у громаді відсутні території ПЗФ, тому доцільно звернути увагу на території, які є перспективними до заповідання. Такі території визначені в розділі 2.

Також, указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» визначено необхідність розроблення

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України “Про екологічну мережу України” в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення “розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень”. Порядок розробки схеми екомережі визначається “Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

6.8 Здоров’я населення

Реалізація Стратегії не передбачає завдань, які б несли пряму шкоду здоров'ю населення, з іншої сторони частина заходів направлена на покращення різних сфер, що в сукупності матиме позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема це: підвищити спроможність системи охорони здоров’я громади через покращення матеріально технічної бази та сучасного медичного обладнання, у тому числі діагностичного; залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг; створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів (оперативна ціль 4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя).

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.7.

Таблиця 6.7.
Відомості про основні впливи
на стан здоров’я населення від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан здоров’я населення	**тривалість впливів**			**інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)**
	коротко строкові	**середньострокові**	**довгострокові**	
Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (Оснащення комунального підприємства “Петриківський комунсервіс” сучасним обладнанням та спеціалізованої техніки для збору та вивезення ТПВ (придбання сміттєвоза, контейнерів) Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (Заходи зі сприяння зниженню кількості сміттєзвалищ)	Зменшення ризиків для довкілля, та, як наслідок, здоров’я мешканців, що виникають при складуванні сміття на полігонах ТПВ		**-**	+1/+1/х
Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя	Покращення стану здоров’я мешканців громади		-	+1/+1/х
Залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг				
Створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів				

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

проведення роз’яснювальної роботи закладами охорони здоров’я серед населення громади щодо формування здорового способу життя, як основного чинника збереження та покращення здоров’я			

***інтенсивність ймовірного впливу: (*від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити*)**

Втім зазначимо, що нині населення громади, що живе у безпосередній близькості до ведення бойових дій, щоденно має ризики для життя та здоров’я, пов’язані з воєнними діями. Такі ризики не можна знизити до завершення бойових дій і після, до повного знешкодження території від мінно-вибухових предметів, що потенційно можуть лишатися на території громади.

6.9 Історико-культурна спадщина

Стратегією не передбачено заходів, які б створювали негативний вплив на наявні на території громади пам’ятки ІКС.

В межах оперативної цілі 2.1 «Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема Петриківський розпис та козацькі традиції» передбачається реставрація та відбудова культурних пам’яток громади та підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину. Важливо під час будівництва нових об'єктів дотримуватися законодавства та встановлених обмежень для збереження історико-культурної спадщини та уникнути ризиків їх втрати. Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.8.

Таблиця 6.8.
Відомості про основні впливи на стан об’єктів історико-культурної спадщини від реалізації завдань ДДП

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан здоров’я населення	**тривалість впливів**			**інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)**
	короткострокові	**середньострокові**	**довгострокові**	
реставрація та відбудова культурних пам’яток громади та підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину (зокрема проєкти: Проведення інвентаризації будівель архітектурної спадщини щодо необхідності реставрації; «Реставрація з пристосуванням адміністративної будівлі (пам’ятки архітектури місцевого значення будівлі початкового училища з бібліотекою охон. № 245) за адресою просп. Петра Калнишевського, 38, селище Петриківка, Дніпровського району Дніпропетровської області")	Уникнення ризиків втрати об'єктів ІКС або їх якості			+1/+1/+1

***інтенсивність ймовірного впливу: (*від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити*)**

6.10 Транскордонний вплив

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Відсутній.

6.11 Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за завданнями Стратегії представлені в таблиці 6.9. Через узагальненість завдань ДДП, відсутності їх просторової прив’язки оцінити характери та тривалість впливу завдань на даному етапі планування не можливо. При деталізації і визначенні конкретних завдань та заходів в межах ДДП такі впливи та їх характер мають бути уточнені.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Таблиця 6.9.

Стратегічні цілі/Оперативні цілі		Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття	Природоохоронні території
1. Економіка творення цінності	1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	**DI / ST / LO/ SI**	**DI / ST / LO/ SI**	**DI / ST / LO/ SI**	**DI / ST / LO/ SI**	**?**	**?**	**?**
	1.2. Створення інвестиційних магнітів громади	**o**	**o**	**o**	**?**	**o**	**?**	**?**
	1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва громади (МСП)	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**
	1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**
2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади.	2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема Петриківський розпис та козацькі традиції	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**
	2.2. Розвиток та промоція бренду громади	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**
	2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**
	2.4. Розвиток туристичної сфери	**?**	**?**	**?**	**?**	**?**	**?**	**?**
3. Комфорт та безпека життя	3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	**?**	**?**	**?**	**IN/ ST / LO/ SI**	**?**	**?**	**?**
	3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади.	**?**	**?**	**DI / ST / LO/ SI**	**o**	**?**	**o**	**o**
	3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	**DI / ST / LO/ SI**	**DI / ST / LO/ SI**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**
	3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**	**o**

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища.	?	?	?	?	DI / MT/ LO/ CU	?	?
4. Можливості зростання для кожного	4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя	0	0	0	0	0	0	0
	4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою	0	0	0	0	0	0	0
	4.3. Молодь і кар'єрний старт	0	0	0	0	0	0	0
Стратегічні цілі/Оперативні цілі		**Атмосферне повітря**	**Клімат**	**Вода**	**Земельні ресурси**	**Відходи**	**Біорізноманіття**	**Природоохоронні території**

Позначення	Пояснення до позначення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
+1	Помірний позитивний вплив.
+2	Значний позитивний вплив
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Ймовірність того, що реалізація ДДП призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров’я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною.

Таким чином, реалізація Стратегії не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля.

Разом з тим, реалізація деяких завдань ДДП може призвести до покращення екологічної ситуації в Петриківській громаді, які викладено в цьому розділі вище.

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ’ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому Стратегія та План заходів не передбачають завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання ДДП, наведені в таблиці нижче, ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах.

Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів.

Варто зауважити, що вплив ряду завдань Стратегії не може бути оцінений, оскільки такі завдання є досить узагальненими, і заходи із запобігання негативним наслідкам виконання мають бути уточнені після деталізації завдань на подальших етапах проектування.

Таблиця 7.1.
Заходи для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання ДДП

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків (закладені у ДДП, рекомендовані в процесі проведення СЕО, рекомендовані в ході консультацій з громадськістю та уповноваженими органами)		Стратегічні/Оперативні цілі в межах яких пропонуються заходи щодо зменшення негативних наслідків
	включені в ДДП (**проєкти та програми**)	пропоновані до включення	
Атмосферне повітря	● Проведення ремонту доріг, облаштування вело та пішохідної інфраструктури та налагодити якісне транспортне сполучення між населеними пунктами громади (**Проведення капітального та поточного ремонтів доріг місцевого значення громади**) ● Провести аудит енергоефективності комунальних об’єктів громади (**Проведення аудиту енергоефективності енергоменеджерами комунальних закладів та установ громади; Розробити програму (план) енергомодернізації закладів та установ громади (плану заходів з встановлення СЕС, модернізації, термоізоляції); Навчання енергоменеджерів та підвищення**	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в контексті забруднення атмосферного повітря та адаптації до змін клімату. Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: ● Оновлення транспортного забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту, ● орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; ● дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; ● проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої	3. Комфорт та безпека життя (3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади; 3.2. Розбудова інфраструктурних об’єктів та інженерних мереж громади; 3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади; 3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді; 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	кваліфікації технічного персоналу комунальних установ та закладів) ● Впровадити сучасні рішення з енергомоніторингу та енергоефективності громади (на приклад, сонячні електростанції) (**Реконструкція газової котельні ЗДО (ясла-садок) “Карапузи” Петриківської селищної ради за адресою: с. Єлизаветівка, вул. Соборна, буд. 5в, ,Дніпровського району Дніпропетровської області; Утеплення ЗДО (ясла-садок) “Метелики” Петриківської селищної ради за адресою: с. Лобойківка, вул. Пати, буд. 5 Дніпровського району Дніпропетровської області; "Капітальний ремонт зовнішніх електромереж з встановленням сонячної електростанції у Іванівському ліцеї Петриківської селищної ради за адресою: вул. Центральна, буд. 78в, с. Іванівка, Дніпровського району, Дніпропетровської області, ПКД"; Енергозберігаючі заходи будівлі амбулаторії ЗПСМ (капітальний ремонт покрівлі з утепленням) за адресою: вул. Європейська, 1, селище Петриківка Дніпровського району Дніпропетровської області; Енергозберігаючі заходи. Капітальний ремонт приміщення з утепленням фасаду амбулаторії ЗПСМ (за адресою вул. Європейська, 1, селище Петриківка, Дніпровського району, Дніпропетровської області; Енергозберігаючі заходи капітальний ремонт покрівлі з утепленням фасаду лабораторії КНП “Петриківська центральна лікарня” Петриківської селищної ради; Енергозберігаючі заходи з утеплення будівлі КНП “Петриківська центральна лікарня” Петриківської селищної ради; Капітальний ремонт (проведення робіт з підготовки до опалювального сезону та здійснення заходів з енергозбереження) з утеплення фасаду громадського будинку за адресою: Дніпропетровська область, Дніпровський район, селище Курилівка, провулок Медичний, -Б**) ● Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (**Проєкт “Друг природи” - запровадити у навчальних закладах громади інтерактивні уроки, акції, конкурси з питань енергозбереження, сортування сміття та екології; "EcoSmart: твій шлях до енергоефективності" - популяризація енергоефективної поведінки - практик утеплення будинків, встановлення СЕС, інших відновлювальних джерел енергії, LED освітлення шл**яхом висвітлення інформації, тренінгів)	трави, побутового та промислового сміття; ● збільшувати площі зелених насаджень; ● проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності; ● інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25) забезпечити дотримання вимог статті 11 Закону України "Про охорону атмосферного повітря" в частині поетапного зниження викидів забруднюючих речовин підприємствами, установами, організаціями та громадянами суб'єктами підприємницької діяльності та враховувати розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р "Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 2026 роках". Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 23.12.2025 р. Вих.СЕО №114/0/502-25), при плануванні нових об'єктів інфраструктури або реконструкції існуючих, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, що може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	● Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (**Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді**).		
Водні ресурси	● Ремонт та будівництво комунальних мереж електро, водо, газопостачання, водовідведення, очисних споруд (**Реконструкція (капітальний ремонт) каналізаційних мереж в селищі Петриківка по просп. Петра Калнишевського; Реконструкція, (капітальний ремонт) мереж водовідведення та водопостачання в громаді**). ● Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (**”Річкова оаза” - благоустрій зон відпочинку біля річок Оріль та Чаплинка; Проєкт міжмуніципального співробітництва “Чисті річки” - заходи з розчищення річок Оріль та Чаплинка та відновлення їхнього гідрологічного режиму; Заходи зі сприяння зниженню кількості сміттєзвалищ**). ● Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (**Проєкт “Друг природи” - запровадити у навчальних закладах громади інтерактивні уроки, акції, конкурси з питань енергозбереження, сортування сміття та екології**) ● Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (**Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді)**.	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в контексті використання водних ресурсів. Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: ● створити перелік існуючих об’єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об’єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); ● заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); ● визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об’єктів; ● прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; ● заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; ● дотримання у межах зон санітарної охорони об’єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об’єктів»); ● Розробити і затвердити проєкти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об’єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від	3. Комфорт та безпека життя (3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади; 3.2. Розбудова інфраструктурних об’єктів та інженерних мереж громади; громади; 3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді; 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25) передбачити: збір, очищення та водовідведення дощових і талих вод, а також комплекси заходів інженерного захисту від підтоплення та затоплення, що мають включати запобіжні заходи та будівництво захисних споруд; захист території від ерозії, абразії, заболочування, засолення і забруднення підземних вод і відкритих водойм стічними водами, розробка системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів. Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 23.12.2025 р. Вих.СЕО №114/0/502-25), при плануванні нових об'єктів інфраструктури або реконструкції існуючих, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, що може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.	
Відходи/Політика управління відходами	● Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (**Заходи зі сприяння зниженню кількості сміттєзвалищ**) ● Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (**Проєкт “Друг природи” - запровадити у навчальних закладах громади інтерактивні уроки, акції, конкурси з питань енергозбереження, сортування сміття та екології**) ● Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (**Оснащення комунального підприємства “Петриківський комунсервіс” сучасним обладнанням та спеціалізованої техніки для збору та вивезення ТПВ (придбання сміттєвоза, контейнерів); Кампанія: громада без сміття. Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді**).	Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: ● Розробити схему санітарного очищення території; ● Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. ● Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; ● Забезпечити усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; ● Забезпечити контроль збору в населення та відповідної утилізації небезпечних відходів - батарейок, ртутних ламп, електронних компонентів, токсичних відходів будівництва ● Заходи щодо проведення інвентаризації наявних сміттєзвалищ в громаді ● Заходи із правильної утилізації таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол), пінополіуретан для	3. Комфорт та безпека життя (3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади; 3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді; 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		уникнення шкоди довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод під час проведення заходів із термомодернізації	
Земельні ресурси/Ґрунти	● Проведення інвентаризації земель та об’єктів комерційної нерухомості **(Інвентаризація земель громади -повний аналіз земельного фонду - сільськогосподарських, промислових, комунальних, резервних та ін.земель**) ● Створити просторову документацію громади (просторові плани громади із зонуванням) (**Розроблення комплексного плану просторового розвитку території Петриківської територіальної громади; Оновлення генеральних планів населених пунктів громади; Розробка екологічного зонування території громади - визначення природоохоронних, рекреаційних та буферних зон з встановленими обмеженнями для забудови; Інвентаризація земель та створення цифрової геоінформаційної системи громади, яка міститиме базу даних із відображенням цільового призначення, комунальної власності, зон обмежень**) ● Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою (**Заходи зі сприяння зниженню кількості сміттєзвалищ**) ● Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку (**Кампанія: громада без сміття. Освітні заходи, конкурси, шкільні еко-ініціативи щодо поводження з ТПВ та покращення екологічної ситуації в громаді**)	В межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано: ● створити цифрову модель рельєфу громади. Актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв’язок у випадках понаднормового забруднення; ● на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); ● на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об’єкти; ● усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; ● дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території ● заходи запобігання ризиків ймовірної передачі природоохоронних земель, земель водного фонду для інших видів природокористування порушуючі законність передачі ● передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь. Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної	1. Економіка творення цінності (1.2. Створення інвестиційних магнітів громади) 3. Комфорт та безпека життя (3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади; 3.2. Розбудова інфраструктурних об’єктів та інженерних мереж громади; 3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді; 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		державної адміністрації (лист від 23.12.2025 р. Вих.СЕО №114/0/502-25), при плануванні нових об'єктів інфраструктури або реконструкції існуючих, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, що може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.	
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	● Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади (**Проводити щорічну акцію з озеленення та висадки зелених насаджень “Зелена громада”**).	Пропонується до включення у ДДП: ● на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності; ● інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; ● створити “Білу книгу благоустрою громади”, із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами. ● Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007. ● рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; ● стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контроля за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів; ● проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій (екомережі Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання. ● Рекомендовано розробити	1. Економіка творення цінності (1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини) 2. Лідерство ідентичності - культурна спадщина, як основа розвитку громади (2.4. Розвиток туристичної сфери) 3. Комфорт та безпека життя (3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді; 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища) 4. Можливості зростання для кожного (4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» ● збільшувати площі зелених насаджень ● створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; ● створення і відновлення сіножатей та пасовищ Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25): необхідно врахувати, що в межах Петриківської селищної територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області знаходяться: ключові території національного значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Орільський національний природний парк" (2 черги) та "Петриківський" відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII "Про затвердження проєкту схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області" (далі - Схема); нововиділені ключові території регіонального значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Чумацький шлях" та "Чаплинський", відповідно до Схеми та враховувати наявність територій Смарагдової мережі; здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу та їх збереження необхідно здійснювати в рамках, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045-"Про затвердження Порядку видалення зелених насаджень у населених пунктах" (із змінами) та наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 "Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України". Інвентаризацію зелених насаджень та їх охорону необхідно проводити відповідно до наказу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226 "Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України" та Закону України "Про рослинний світ";	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		забезпечити збереження полезахисних лісосмуг, з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 650 "Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення"; передбачити: дотримання вимог чинного законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема, Лісового, Водного та Земельного кодексів України, законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", тощо; проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів. Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 23.12.2025 р. Вих.СЕО №114/0/502-25), при плануванні нових об'єктів інфраструктури або реконструкції існуючих, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, що може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Здоров'я населення	● Підвищити спроможність системи охорони здоров'я громади через покращення матеріально технічної бази та сучасного медичного обладнання, у тому числі діагностичного (**Придбання нового рентгенодіагностичного комплексу**). ● Залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг (**“Житло для лікарів” - це програма забезпечення молодих лікарів житлом з метою підвищення рівня укомплектованості медичних закладів кадрами та покращення доступності і якості медичних послуг у Петриківській селищній раді; “МедОсвіта+” - проведення освітніх заходів підвищення кваліфікації лікарів, працівників медичних закладів**). ● Створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів (**Проєкт «Ветеранський простір відновлення» - відкриття та забезпечення функціонування простору фізичного та психологічного відновлення захисників та їх родин на базі КНП “Петриківська центральна лікарня” та на базі інших об'єктів нерухомості**)	● впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обгрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони; ● впровадити систему моніторингу якості води, ґрунтів в громаді; ● Провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності ● Залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я; ● З метою передбачення та уникнення негативних наслідків на стан здоров'я населення, забезпечити виконання вимог щодо розробки / встановлення / дотримання санітарно-захисних та охоронних зон згідно діючих державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм: санітарно-захисних зон від частини промислових підприємств, об'єктів транспортної та інженерної інфраструктури, кладовищ тощо у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП No173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»; охоронні зони від інженерних мереж та споруд відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди», Постанови КМУ від 04.03.97 No 209 «Правила охорони електричних мереж» та ДСП No 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25):при проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека	3. Комфорт та безпека життя (3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді) 4. Можливості зростання для кожного (4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою)

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

		людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому, повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин або повна їх ліквідація, відновлення та видалення відходів, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей; необхідним є дотримання вимог, визначених Водним кодексом України та Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення безперешкодного доступу громадян до узбережжя водних об'єктів для загального водокористування": передбачити моніторингові дослідження поточного стану довкілля: атмосферного повітря, підземних і поверхневих вод, ґрунтів в межах громади, в тому числі в зоні впливу підприємств-забруднювачів з метою здійснення аналізу змін, погіршення/поліпшення стану навколишнього природного середовища, а також для можливості в подальшому здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування й, у разі негативних, вжиття заходів для їх усунення.; при плануванні нових об'єктів на території області, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.	

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

планування “Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”використано наступні вихідні дані:

“Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”;

“План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”

Статистичні дані екологічного стану Дніпропетровської області [https://mepr.gov.ua/];

Дані головного управління статистики Дніпропетровської області;

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.

Відкриті джерела даних;

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил.

Відкриті джерела даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу слабких та сильних сторін проєкту Стратегії з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

впровадження Стратегії на довкілля.

8.3 Планувальні альтернативи

Нижче в таблицях описані пропоновані планувальні альтернативи та їх порівняння.

Таблиця 8.1.

№	*Альтернатива*	*Ключові складові альтернативи*	*Ключові переваги та недоліки*	*Обрана альтернатива та її обґрунтування*
1	**Нульова альтернатива**	розглядається як базовий варіант розвитку громади, який не передбачає впровадження заходів ДДП. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено, розглянуто в розділі 2.	***Переваги*** Не порушується існуюча соціально-економічна структура, що історично сформувалася на території територіальної громади ***Недоліки*** Відсутність та незначна кількість оновлень та еко орієнтованих технологій, застарілі підходи щодо ведення господарства та не ефективність виробництв.	Рекомендується вибрати **альтернативу 3** оскільки вона сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров’я населення, сприятиме досягненню цілей наближення комфорту проживання і усвідомленого ставлення до довкілля, зокрема сприятиме: - розвитку економічного потенціалу громади - стабілізації у соціальній сфері громади - впорядкуванню та благоустрою ландшафтів території проєктування і створення привабливого іміджу громади - запобіганню появі недбалого і не цільового використання земельних ресурсів - збільшенню зелених насаджень різного призначення - підвищення адаптаційних заходів до змін клімату - покращення ситуації із станом і якістю водних об’єктів, ґрунтів та атмосферного повітря в цілому.
2	**Альтернатива, що розглядається в проекті ДДП**	розглядається даний проєкт ДДП, в якому розглянуто можливий вплив на довкілля від реалізації ДДП в розділі 6 та ефективність його реалізації.	***Переваги*** Заплановані еко орієнтовані заходи щодо зменшення негативних впливів на компоненти довкілля, заходи щодо енергоефективності та адаптації регіону до кліматичних змін. Існуюча соціально-економічна структура територіальної громади зазнає часткової зміни, що визначається як прогресивна та стала, Розширюються можливості енергоефективні, Покращується соціально-економічна сфери та якість життя в громаді, З’являється перспектива у переорієнтації в напрямку сталого розвитку та покращення якості життя населення громади. ***Недоліки*** Невизначеність у політико-адміністративній сфері та впливи війни. Підвищення ймовірності виникнення ситуацій із локальними впливами на окремі компоненти довкілля і відповідно на стан здоров’я місцевих мешканців. Можливі впливи на довкілля від реалізації рішень ДДП розглянуті у відповідних	

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

			розділах даного Звіту. (зокрема, в розділі 3, 4, 6)	
3	**Альтернатива, запропонована у звіті про СЕО**	дещо подібна до альтернативи 2 за багатьма проєктними рішеннями, але передбачає ряд пропозицій та рекомендованих заходів, які можуть бути враховані для провадження (подано як додаток в таблиці 8,2,) Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді, але включення їх до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність громади.	***Переваги*** посилення екологічної безпеки, підвищення тепло та енергоефективності, кліматичної нейтральності, курс на сталий розвиток громади, подолання або нівелювання впливів війни Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді	
			Недоліки Включення оптимізаційних заходів (табл.8.2.) до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність бізнес структур, виробництв та в цілому Петриківської ТГ.	

Додаткова таблиця 8.2

Стратегічна ціль	Пропозиція
Економіка творення цінності	● створити перелік існуючих об’єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об’єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); ● визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об’єктів; ● прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; ● З метою передбачення та уникнення негативних наслідків на стан здоров’я населення, забезпечити виконання вимог щодо розробки / встановлення / дотримання санітарно-захисних та охоронних зон згідно діючих державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм: санітарно-захисних зон від частини промислових підприємств, об’єктів транспортної та інженерної інфраструктури, кладовищ тощо у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП No173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»; охоронні зони від інженерних мереж та споруд відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди», Постанови КМУ від 04.03.97 No 209 «Правила охорони електричних мереж» та ДСП No 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» ● дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території; ● передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	● Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007. ● стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контроля за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25) забезпечити дотримання вимог статті 11 Закону України "Про охорону атмосферного повітря" в частині поетапного зниження викидів забруднюючих речовин підприємствами, установами, організаціями та громадянами суб'єктами підприємницької діяльності та враховувати розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р "Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 2026 роках". передбачити: збір, очищення та водовідведення дощових і талих вод, а також комплекси заходів інженерного захисту від підтоплення та затоплення, що мають включати запобіжні заходи та будівництво захисних споруд; захист території від ерозії, абразії, заболочування, засолення і забруднення підземних вод і відкритих водойм стічними водами, розробка системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів. Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 23.12.2025 р. Вих.СЕО №114/0/502-25), при плануванні нових об'єктів інфраструктури або реконструкції існуючих, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, що може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.
Комфорт та безпека життя	● заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); ● заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми; ● дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»); ● Розробити схему санітарного очищення території; ● Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення реконструкцій, ремонтів, будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо; ● Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання. В межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано: ● створити цифрову модель рельєфу громади. Актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв’язок у випадках понаднормового забруднення; ● на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); ● на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенціальною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об’єкти; ● усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; ● Розробити і затвердити проєкти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об’єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» ● впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони; ● впровадити систему моніторингу якості повітря, води, ґрунтів в громаді; ● оновлення транспортного забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту, ● орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем; ● проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості засмічення ландшафтів громади та спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; ● збільшувати площі зелених насаджень ● створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; ● створення і відновлення сіножатей та пасовищ. ● рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; ● проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій (екомережі, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання. ● Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» ● проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності; ● інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря; ● Забезпечити усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови; ● Забезпечити контроль збору в населення та відповідної утилізації небезпечних відходів - батарейок, ртутних ламп, електронних компонентів, токсичних відходів будівництва; ● на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності;

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	● інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; ● створити “Білу книгу благоустрою громади”, із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25): необхідно врахувати, що в межах Петриківської селищної територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області знаходяться: ключові території національного значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Орільський національний природний парк" (2 черги) та "Петриківський" відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII "Про затвердження проєкту схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області" (далі - Схема); нововиділені ключові території регіонального значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Чумацький шлях" та "Чаплинський", відповідно до Схеми та враховувати наявність територій Смарагдової мережі; здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу та їх збереження необхідно здійснювати в рамках, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045-"Про затвердження Порядку видалення зелених насаджень у населених пунктах" (із змінами) та наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 "Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України". Інвентаризацію зелених насаджень та їх охорону необхідно проводити відповідно до наказу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226 "Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України" та Закону України "Про рослинний світ"; забезпечити збереження полезахисних лісосмуг, з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 650 "Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях сільськогосподарського призначення"; передбачити: дотримання вимог чинного законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема, Лісового, Водного та Земельного кодексів України, законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", тощо; проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів; при проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому, повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин або повна їх ліквідація, відновлення та видалення відходів, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей; необхідним є дотримання вимог, визначених Водним кодексом України та Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення безперешкодного доступу громадян до узбережжя водних об'єктів для загального водокористування": передбачити моніторингові дослідження поточного стану довкілля: атмосферного повітря, підземних і поверхневих вод, ґрунтів в межах громади, в тому числі в зоні впливу підприємств-забруднювачів з метою здійснення аналізу змін, погіршення/поліпшення стану навколишнього природного середовища, а також для можливості в подальшому здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування й, у разі негативних, вжиття заходів для їх усунення;

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	при плануванні нових об'єктів на території області, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.
Можливості зростання для кожного	● Залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров’я;

8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроєктованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Стратегії для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов’язані з недостатньою взаємодією суб’єктів, прямо та опосередковано пов’язаних із територією, на яку розробляється Стратегія та План заходів.
- Відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації. через відсутність локальних даних про стан довкілля Петриківської громади.

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ’Я НАСЕЛЕННЯ

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою забезпечення систематичності та об’єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров’я населення, Замовник визначає:

- ***зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання***. Для Петриківської громади є доцільним створення системи моніторингу стану довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України №

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

391 від 30 березня 1998 р. [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text]. Система моніторингу повинна включати заходи з контролю якості атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів та якості земельних ресурсів, біологічних ресурсів та здоров'я населення. Перелік заходів із моніторингу може встановлюватися і коригуватись відповідно до завдань ДДП. Отже, заходи передбачені для здійснення моніторингу повинні включати:

а) контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії негативного явища при впровадженні рішення ДДП;

б) контроль інших можливих негативних впливів на довкілля.

Основними цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу за станом довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців Петриківської громади.

- ***кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення***, а також, ***кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення***. Враховуючи характер наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачається облік кількісних та якісних показників, що характеризують вплив на довкілля без акцентування на дотримання їх цільових значень (таблиця 9.1.). Проте, цільові значення показників мають відповідати санітарним нормам та правилам діючим в Україні та/або відповідати ЦСР і прийнятим для ЄС.

Таблиця 9.1.

Кількісні показники екологічного стану компонентів довкілля, що можуть бути включені у систему моніторингу при виконанні рішень ДДП

№	Екологічні показники індикації стану	Одиниці виміру
1	***Використання водних ресурсів***	
1.1	Загальний об'єм забору прісних вод у цілому, в т.ч.:	м3/рік
	об'єм забору прісних поверхневих вод	
	об'єм забору прісних підземних вод	
1.2	Використання прісних вод у цілому, в т.ч.:	м3/рік
	побутово-питні потреби	
	зрошення	
	сільськогосподарські потреби	
	інше	
1.3.	Якість води для питних потреб	
	за хімічними показниками	мг/дм3 або мкг/дм3 або Бк/дм3
	за бактеріологічними показниками	КУО/100см3 або БУО/дм3 або клітини, цисти, яйця в 50 дм3
1.3	Об'єм води, що використовується для задоволення господарсько-питних та інших потреб населення в цілому	м3/рік/на душу населення
2	***Якість ґрунтів***	
2.1	Якісний стан ґрунтів	
	вміст гумусу в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук фосфору (P_2O_5) в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук калію (K_2O) в орному шарі ґрунту	% мг/кг ґрунту

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

	кислотність орного шару ґрунту засоленість ґрунтів	мг/кг ґрунту
2.2	Забруднення важкими металами	мг/кг
2,3,	Бактеріологічне забруднення	клітини, цисти, яйця/кг; титр/ Coli; Титр/Perfringens або санітарне число
2.4.	Радіаційне забруднення	кБк/м2
2.5.	Органогенне забруднення (пестициди, гербіциди та ін.)	мг/кг
3	***Забруднені стічні води***	
3.1	Скидання зворотних вод, усього, в т.ч.:	м3/рік
	у поверхневі водні об'єкти	
	у підземні горизонти	
	у накопичувачі	
3.2	Скидання зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього, з них:	м3/рік
	нормативно очищених	
	нормативно чистих без очищення	
	забруднених	
3.3	Скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти в цілому, в т.ч.:	% від загального об'єму скинутих стічних вод
	забруднених зворотних вод без очищення	
	недостатньо очищених зворотних вод	
4	***Земельні ресурси***	
4.1	Частка озеленених територій	% від загальної території
4.2	Частка забудованої території	% від загальної території
4.3	Частка не забудованої території	% від загальної території
5	***Атмосферне повітря***	
5.1,	Загальні витрати твердого палива. усього в т.ч.:	
	дрова	тис. т/рік
	інше	тис. т/рік
5.2.	Загальне споживання електроенергії	кВТ/рік
5.3.	Загальний об'єм споживання газу	м3/рік
5.4.	Забруднення	
	Вміст в атмосферному повітрі: NO_2, CO, NH_3, CH_2O, PM (пил) 2.5, PM 10 формальдегідів	 мг/м3 мкг/м3 мг/м3
6	***Поводження з відходами***	
6.1	Утворилося, всього за рік ТПВ Від домогосподарств Від виробничої сфери Від сфери послуг	 т/рік т/рік т/рік т/рік
7	***Забруднення ґрунтового покриву***	
7.1,	Забруднення важкими металами (вздовж транспортних артерій та місць скупчення автомобільного транспорту)	мг/кг
7.2,	Забруднення основними органічними та хімічними сполуками ґрунтів с/г використання	мг/кг

Вибір екологічних показників здійснення моніторингу.

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища PC-T-C-B-P (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

PC – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

Т – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

С – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

В – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров’я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

Р – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля - наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Індикатори моніторингу.

В цьому Звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Стратегії, відповідно до вимог Постанови № 1272 “Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення”, Закону України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року” та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України, які корелюють із завданнями Стратегії. Індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП наведено в таблиці нижче.

Для громади доцільно проводити моніторинг ефективності реалізації заходів Стратегії на основі визначених показників (індикаторів) раз на рік, а також на початку введення в дію (затвердження) Стратегії та через рік після завершення її дії.

У таблиці 9.2. наведено завдання, за якими **має проводитись моніторинг**, відповідно до поданих індикаторів.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Таблиця 9.2.

Рушійні сили: стратегічні цілі / оперативні цілі ДДП	Компоненти довкілля, та здоров’я населення які зазнають впливу							
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Генерація відходів	Здоров’я мешканців громади
1. Економіка творення цінності								
1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	**І-1, І-4**	**І-2**	**І -6, І -7, І -8**	**І-10, І-14**	**І-12, І-23**	**І-11**	**І-13, І-29**	**І-16**
3. Комфорт та безпека життя								
3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	**І-24**	**І-24**	**І-24**	**І-24**	**І-24**	**І-24**	**І-24**	**І-24**
3.2.Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади.	**І-4**		**І -6**				**І-13, І-29**	
3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	**І-4**	**І-2**						
3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища			**І -7**			**І-11**	**І-13, І-29**	
4. Можливості зростання для кожного								
4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя								**І-16**

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

Номер	Індикатор	Визначення (кількісні та якісні показники)	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу (цільові значення)
І-0	Глобальний індикатор ЦСР 7.1.1. Доступна та чиста енергія Виробництво електроенергії, млрд. кВт·год	Кількість, млрд. кВт·год	Статистична звітність суб’єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
І-1	Якість повітря загалом	Показники згідно Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.	Автоматичні станції моніторингу та/або аналіз проб повітря, що здійснюють регіональні офіси гідрометеорологічної служби	відповідно до показників постанови
І-2	Обсяг викидів парникових газів	Відповідно Закону України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”	Статистична звітність згідно зазначеного Закону	Відповідно до поточних значень цілей НВВ.
І -3	Глобальний індикатор ЦСР 11.6.2 - усереднений річний рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	Показники PM25, PM10	Автоматичні станції моніторингу а/або аналіз проб повітря, що здійснюють регіональні офіси гідрометеорологічної служби	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
І-4	Індикатор ЦСР 11.5.1 - Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин, % до рівня 2015 року	Статистична звітність суб’єктів господарювання	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
І -5	індикатор ЦСР 6.3.2 -частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об’єкти у загальному обсязі скидів, %	Статистична звітність суб’єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
І -6	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування	Показники згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10	Щорічний аналіз проб води із джерел питного водопостачання	не гірше, ніж встановлено ДСанПіН 2.2.4-171-10
І -7	Якість поверхневих вод	Показники Нормативів_ЕБВО_від_30.07.12	Щорічний аналіз проб води із відповідних поверхневих водних об’єктів	Відповідно до нормативів
І -8	індикатор ЦСР 6.3.1. Обсяги скидів забруднених стічних вод	Обсяги скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об’єкти, млн. куб. м	Статистична звітність суб’єктів господарювання	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР
І-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
І-10	Частка земель під оранкою	Площа фактично розораних земель, км2	дані дистанційного зондування землі (космознімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
І-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озеленених територій	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озеленених територій визначається за індексом NDVI - густа багаторічна рослинність, або за даними ведення обліку зелених насаджень	дані дистанційного зондування землі (космознімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

І-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ (природоохоронних територій)	площа фактичних територій ПЗФ (природоохоронних територій) поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
І-13	Загальний обсяг утворення ТПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів ДК 005-96	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
І-14	Загальний обсяг використаних добрив	Кількість, кг або т	Статистична звітність контролюючих органів, звернення громадян	Не більше, ніж в минулому звітному періоді
І-15	Обсяг утворення небезпечних відходів	Обсяг утворення небезпечних відходів 1-3 класу небезпеки	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-ТПВ)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді
І-16	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число випадків тимчасової непрацездатності (ТН) на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
І-17	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число календарних днів ТН на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні
І-18	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Середня тривалість одного випадку ТН	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору місцевому/регіональному рівні
І-23	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду, площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	За даними відповідного підрозділу Петриківської громади, уповноваженого зберігати інформацію про інвентаризовані землі громади.	Не менше, ніж в минулому звітному періоді
І-24	Здійснення стратегічної екологічної оцінки під час розробки проєктів містобудівної документації	Відсоток містобудівної документації,	За даними відповідного підрозділу Петриківської громади, уповноваженого проводити зберігати інформацію про процедури СЕО ДДП.	100% за звітний період
І-25	Індикатор ЦСР № 3.9.1. - міцне здоров'я та благополуччя	Частка витрат населення у загальних видатках на охорону здоров'я, %	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
І-26	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні
І-27	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - зовнішні фактори впливу на стан здоров'я	фактори, що впливають на стан здоров'я населення, і звернення до установ охорони здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні
І-29	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ, одиниць	Дані відповідних підрозділів громади	Не більше ніж за попередній звітній період

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

І-30	Індикатор ЦСР № 3.9.1 - міцне здоров'я та благополуччя: здійснити реформу фінансування системи охорони здоров'я	частка витрат населення у загальних видатках на охорону здоров'я, %	Державна служба статистики України (Держстат)	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР
І-31	чисельність постійного населення (на кінець року)	осіб	Державна служба статистики України (Держстат)/(Медстат)	Відповідно до значень індикатору
І-32	природний приріст, скорочення населення	осіб на 1000 наявного населення	Державна служба статистики України (Держстат)/(Медстат)	Відповідно до значень індикатору
І-33	забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей (на 10 тис. наявного населення)	осіб лікарів	Державна служба статистики України (Держстат)/(Медстат)	Відповідно до значень індикатору

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

- ***методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати***. Методи визначення та отримання значень показників, запропонованих або таких, що висвітлюють стан компонентів довкілля від впровадження рішень ДДП, при здійсненні заходів моніторингу повинні відповідати чинним методикам екологічних, медико-санітарних та санітарно-гігієнічних спостережень та оцінок і має здійснюватися шляхом фіксації показників наявних лічильних приладів або взяття проб і проведення лабораторних досліджень тощо. Отримання актуальних даних від відповідних служб та уповноважених осіб ініціюється Замовником. Керівників, або відповідальних осіб (від підприємств, установ, органу врядування тощо) передбачається зобов’язати повідомляти, за вимогою Замовника, з моменту введення в дію рішення значення показників в письмовому вигляді у формі довідки. В подальшому здійснюється аналіз отриманої екологічної статистики із виявленням тенденцій щодо динаміки стану компонентів довкілля, стану здоров’я населення з моменту провадження рішень ДДП.

- ***засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.*** Засоби та способи індикації стану компонентів довкілля обираються такими які відповідають встановленим нормативно-законодавчою базою методикам екологічних спостережень та оцінок стану довкілля. Враховуючи характер наслідків виконання окремих рішень документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, здійснення планових спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних) заходів моніторингу залишається у компетенціях Замовника, а також, передбачається перевірка відповідними органами у разі надходження скарг та/або екстрених (аварійних ситуацій).

- ***періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.*** Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення є Замовник. Згідно ЗУ “Про стратегічну екологічну оцінку” ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров’я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень Стратегії не несе транскордонних наслідків для довкілля.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою ДДП “Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки” та “План заходів на 2026-2028 роки (3 роки) з реалізації Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки”, тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Стратегії з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров’я населення.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Стратегії (р.1 та р.2).

Документ державного планування охоплює основні напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки та благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об’єктів культурної спадщини та пам’яток археології, традиційного характеру середовища історичних населених пунктів.

Зміст та основні цілі даного документу відповідають, зокрема, низці галузевих програм, що діють в межах території громади, а також корелюється із стратегічним баченням розвитку області, оскільки враховує основні положення Стратегії Дніпропетровської області на період до 2027 року, а також забезпечує організацію виконання Плану заходів з реалізації цієї Стратегії.

Існуючі екологічні проблеми території громади, адміністративної області тощо можна визначити як проблеми природного та антропогенного характеру. Проте, більшість екологічних негараздів прямо чи опосередковано зумовлено діяльністю людини та пов'язані із некерованим і нераціональним природокористуванням.

Аналіз екологічної ситуації в межах території планування вказує на те, що існує ряд екологічних ризиків які мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров’я населення.

Забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від пересувних джерел: автомобільний транспорт та внаслідок воєнних подій. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення і вони можуть бути критично небезпечними та не контрольованими. Також варто зазначити впливи фізичних факторів на середовище існування людини, зокрема, акустичне, вібраційне забруднення від дії пересувних джерел, проте такого роду забруднення є помірним.

Основними екологічними проблемами даної території в питаннях існуючого стану поверхневих і підземних вод, охорони і раціонального використання водних ресурсів є низька якість питної води, що зумовлена незадовільним станом мереж каналізації та водопостачання, зношеністю технологічного та енергетичного обладнання на очисних спорудах та забруднення поверхневих вод внаслідок відсутності каналізаційних очисних споруд та відсутності системи очищення

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

дощових стоків, а також недотримання обмеженого режиму землекористування в водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах.

Ризики в сфері землекористування пов’язані із виведенням земель с/г призначення під забудову (житлову, промислову та комунальну), деградацією земель внаслідок нераціонального природокористування. Значущим ризиком в сфері екології Дніпропетровської області є ймовірність механічного забруднення земель через накопичення ТПВ, зокрема, існує тенденція до збільшення обсягу крупногабаритних відходів, значну частину яких складатиме відпрацьована побутова техніка, будівельних відходів та сміття тощо. Проблема існує внаслідок недосконалості системи збирання, знешкоджування, утилізації сміття - відсутність достатньої кількості сміттєпереробних підприємств, сміттєзвалищ та відстійників із сучасними технологіями утилізації сміття та відходів та інше.

До ризиків втрати біорізноманіття та ландшафтного різноманіття в громаді віднесемо не завжди ефективне виконання природоохоронних заходів, в тому числі в питаннях визначення особливо цінних ділянок, які є перспективними для заповідання з подальшим наданням їм статусу природно-заповідного фонду, а також скорочення площ з природним рослинним покривом внаслідок переведення таких земель в інші категорії, що дозволяє їх нераціональну експлуатацію, збільшення площ із порушеними ділянками із знищеним рослинним покривом, стихійних сміттєзвалищ, невідповідність технологій будівництва та експлуатації дорожньо-транспортної мережі та інфраструктури, недосконала та місцями повністю відсутня рекреаційна інфраструктура та заплановані місця для коротко- та довготривалого відпочинку, неконтрольованість діяльності та потужності потоків рекреантів призводить до надмірного навантаження на ландшафти і як наслідок повна /часткова їх дигресія та втрата тощо.

До ризиків впливу на здоров’я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту; недостатнє забезпечення об’єктами обслуговування, а саме фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного та туристичного спрямування.

Проект ДДП розроблено з урахуванням зобов’язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення, з них відзначимо, насамперед, Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», низку міжнародних природоохоронних конвенцій, ратифікованих Україною, стратегії, плани і програми розвитку. Загалом, усі заходи документу державного планування не суперечать зобов’язанням України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов’язані із запобіганням негативному впливу на здоров’я населення.

Для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання проекту ДДП, враховуючи результати досліджень поточного стану довкілля, у тому числі здоров’я населення, та прогнозні зміни цього стану, в тому числі на територіях, які ймовірно зазнають впливу, екологічних проблем, ризики впливу на здоров’я населення, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом, наслідків для довкілля і для здоров’я населення, пропонується комплекс природоохоронних заходів, дія котрих спрямована, зокрема, на такі компоненти

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

довкілля та/ або сфери виникнення (зокрема ймовірних) негативних наслідків: клімат та атмосферне повітря, поверхневі і підземні води, ґрунти, флора, фауна, біорізноманіття, ландшафтна та культурна спадщина, природно-заповідний фонд, управління відходами, здоров’я населення.

Розроблення СЕО спиралося на ряд методичних підходів – аналіз територій, прогнозування, методи аналогій, експертних висновків, картографічні та геоінформаційні методи тощо. Основою аналізу території, комплексного врахування особливостей природних умов, сучасного екологічного стану та планувальних рішень виступали геоінформаційні технології. Геоінформаційні методи застосовані для спряженого і комплексного аналізу різнопланових геопросторових даних.

За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Стратегії. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Стратегії, серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на компоненти довкілля.

Петриківській громаді, з огляду на існуючі загрози сьогодення, на найближчу перспективу рекомендовано посилити створений перелік заходів і знайти можливість забезпечити реалізацію наступних заходів в межах стратегічних цілей ДДП:

1. Економіка творення цінності

- створити перелік існуючих об’єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об’єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);
- визначити підприємство, організацію або установу та створити при ній спеціальну службу з догляду та підтримання у належному стані водоохоронних зон, прибережних захисних смуг водних об’єктів;
- прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду;
- З метою передбачення та уникнення негативних наслідків на стан здоров’я населення, забезпечити виконання вимог щодо розробки / встановлення / дотримання санітарно-захисних та охоронних зон згідно діючих державних будівельних та санітарно-гігієнічних норм: санітарно-захисних зон від частини промислових підприємств, об’єктів транспортної та інженерної інфраструктури, кладовищ тощо у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДСП No173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»; охоронні зони від інженерних мереж та споруд відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди», Постанови КМУ від 04.03.97 No 209 «Правила охорони електричних мереж» та ДСП No 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»
- дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території;

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

- передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь
- Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007.
- стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контроля за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів

Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25) забезпечити дотримання вимог статті 11 Закону України "Про охорону атмосферного повітря" в частині поетапного зниження викидів забруднюючих речовин підприємствами, установами, організаціями та громадянами суб'єктами підприємницької діяльності та враховувати розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р "Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 2026 роках".

передбачити: збір, очищення та водовідведення дощових і талих вод, а також комплекси заходів інженерного захисту від підтоплення та затоплення, що мають включати запобіжні заходи та будівництво захисних споруд;

захист території від ерозії, абразії, заболочування, засолення і забруднення підземних вод і відкритих водойм стічними водами, розробка системи заходів по збереженню і поліпшенню природних ландшафтів.

Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 23.12.2025 р. Вих.СЕО №114/0/502-25), при плануванні нових об'єктів інфраструктури або реконструкції існуючих, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, що може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

3. Комфорт та безпека життя

- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством);
- заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми;
- дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»);
- Розробити схему санітарного очищення території;
- Забезпечити контроль та дотримання вимог діючого законодавства під час проведення реконструкцій, ремонтів, будівельних робіт для попередження загрози складування будівельного сміття на проектних ділянках, скидання їх у непризначених місцях тощо;

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

- Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання.

В межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано:

- створити цифрову модель рельєфу громади. Актуалізувати карту ґрунтів. Визначити можливі напрями горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв'язок у випадках понаднормового забруднення;
- на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади);
- на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенціальною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти;
- усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови;
- Розробити і затвердити проєкти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»
- впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони;
- впровадити систему моніторингу якості повітря, води, ґрунтів в громаді;
- оновлення транспортного забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту,
- орієнтація на будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем;
- проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості засмічення ландшафтів громади та спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття;
- збільшувати площі зелених насаджень
- створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;
- створення і відновлення сіножатей та пасовищ.
- рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді;
- проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій (екомережі, Смарагдової мережі та інших), а також дозволених режимів їх використання.

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

- Рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»
- проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності;
- інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря;
- Забезпечити усунення випадків викидання, складування та накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови;
- Забезпечити контроль збору в населення та відповідної утилізації небезпечних відходів - батарейок, ртутних ламп, електронних компонентів, токсичних відходів будівництва;
- на перспективу рекомендовано розробити програму оцінки екосистемних послуг оцінки громади, зокрема під час стратегічних екологічних оцінок цільових програм та оцінок впливу на довкілля планованої діяльності;
- інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів;
- створити “Білу книгу благоустрою громади”, із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами

Згідно рекомендацій Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист від 14.11.2025 р. Вих.СЕО №84/0/502-25):

необхідно врахувати, що в межах Петриківської селищної територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області знаходяться: ключові території національного значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Орільський національний природний парк" (2 черги) та "Петриківський" відповідно до рішення Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII "Про затвердження проєкту схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області" (далі - Схема); нововиділені ключові території регіонального значення екомережі Дніпровського (раніше Петриківського) району "Чумацький шлях" та "Чаплинський", відповідно до Схеми та враховувати наявність територій Смарагдової мережі;

здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу та їх збереження необхідно здійснювати в рамках, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045-"Про затвердження Порядку видалення зелених насаджень у населених пунктах" (із змінами) та наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 "Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України". Інвентаризацію зелених насаджень та їх охорону необхідно проводити відповідно до наказу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 № 226 "Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України" та Закону України "Про рослинний світ";

забезпечити збереження полезахисних лісосмуг, з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 650 "Про затвердження Правил утримання та збереження полезахисних лісових смуг, розташованих на землях

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

сільськогосподарського призначення";
передбачити: дотримання вимог чинного законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема, Лісового, Водного та Земельного кодексів України, законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", тощо; проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
при проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому, повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин або повна їх ліквідація, відновлення та видалення відходів, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей;
необхідним є дотримання вимог, визначених Водним кодексом України та Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення безперешкодного доступу громадян до узбережжя водних об'єктів для загального водокористування":
передбачити моніторингові дослідження поточного стану довкілля: атмосферного повітря, підземних і поверхневих вод, ґрунтів в межах громади, в тому числі в зоні впливу підприємств-забруднювачів з метою здійснення аналізу змін, погіршення/поліпшення стану навколишнього природного середовища, а також для можливості в подальшому здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування й, у разі негативних, вжиття заходів для їх усунення;
при плануванні нових об'єктів на території області, слід враховувати вимоги Закону України "Про оцінку впливу на довкілля", який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

4. Можливості зростання для кожного

- Залучення суспільства громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров’я

Даний твір є об’єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.
Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.